

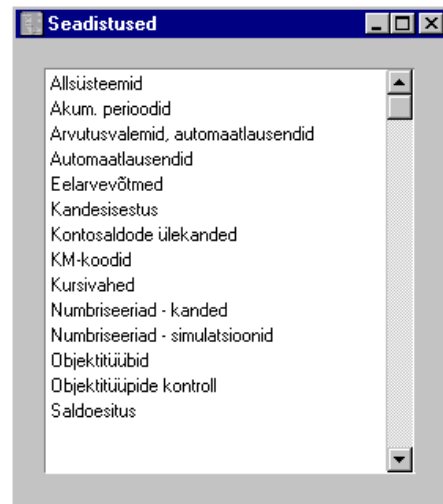
Hansa Financials
Finants

Finants

Finants-moodul on Sinu töövahend raamatupidamisel, eelarvestamisel, prognoosimisel ja analüüsimisel.

Seadistused

Finantsis on järgmised seadistused—

Seadistuse muutmiseks mine Finants-moodulisse ning osuta kaustale [Seadistused] Põhiaknas või vali 'Seadistused' File-menüüst. Avaneb ülaltoodud nimekiri. Tee soovitud real hiirega topeltklõps.

Allüsteemid

Integratsioon Hansa erinevate moodulite vahel tähendab, et muudest moodulitest (allüsteemidest) on võimalik koostada automaatselt Kanded Finantsi. Nt Arve kinnitamisel Müügireskontros koostatakse Finantsi automaatselt Kanne, millega debiteeritakse Müügiivõlgade kontot ja krediteeritakse Müügiikontot ning vajadusel ka KM kontot.

See seadistus määrab, millal Kanded koostatakse ja millistest allüsteemidest. Tee Seadistuse real 'Allüsteemid' topeltklõps ning avaneb järgmine aken—

Kanded allsüsteemidest: Vaata		
		1 2 3
1	☒ Müügiarvete kanded	Alates kuupäevast 01.01.1999
	☒ Laekumiste kanded	Alates kuupäevast 01.01.1999
	☒ Ostuarvete kanded	Alates kuupäevast 01.01.1999
	☒ Tasumiste kanded	Alates kuupäevast 01.01.1999
	☒ Kulutused	Alates kuupäevast 01.01.1999
2	☒ Lao sisset.kanded	Alates kuupäevast 01.01.1999
	☒ Lähetuste kanded	Alates kuupäevast 01.01.1999
	☒ Lao liikumised	Alates kuupäevast 01.01.1999
	☒ Lao mahakandmised	Alates kuupäevast 01.01.1999
	☐ Tootmised	Alates kuupäevast 01.01.1999
	☒ Tagastatud kaubad	Alates kuupäevast 01.01.2000

Linnukestega on tähistatud need allsüsteemid, millest soovitakse Kandeid koostada. Kuupäeva väljal määra, millisest kuupäevast alates Kandeid koostatakse.

Kui oled määranud mingist allsüsteemist Kanded tekkima, saad teha erandeid teatud numbriseeriatele. Nt kui Arvete kinnitamisel üldiselt koostatakse Finantsi Kanded, saad teha erandi mingi numbriseeria Arvetele. Seda tehakse vastavas Numbriseeria seadistuses (antud juhul seadistuses 'Numbriseeriad - Arved'). Lähemalt loe palun vastavat Numbriseeriat käsitlevast lõigust.

See funktsioon on väga kasulik nt andmete ületoomisel Hansasse mõnest muust süsteemist, kui on vaja sisestada algsaldod. Kui nt Müügivõlgade kontole on algsaldo sisestatud, ei tohi teisest süsteemist ületoodavad Arved enam sellele kontole Kandeid tekitada.

Seega on soovitatav märkida need valikuruudud vastavalt oma vajadustele koos kuupäevadega, mis oleks hilisemad kõigi algsaldode operatsioonikuupäevadest. Sellega tagad, et Kandeid ei koostata ning pole ka ohtu, et unustad linnukesed märkida, kui sisestad uusi toiminguid.

Kui Sa ei soovi seda funktsiooni kasutada või unustasid linnukese märkimata, saad kasutada Finantsi aruannet 'Kannete kokkuvõte', milles näed kõiki allsüsteemide toiminguid. Selle aruande saad võtta aluseks Kannete käsitsi sisestamisel. Sellest aruandest on juttu käesolevas peatükis edaspidi. Samuti võid tagantjärele Kannete koostamiseks kasutada Üldise mooduli hooldusfunktsiooni 'Koosta finantskanded'.

Akumuleerimisperioodid

Tavaliselt konteeritakse iga arvea kogu summa vastavale Müügi- või Ostukontole. See ei tarvitse aga sobida, kui Arve esitatakse teenuse või lepingu eest, mis kestab pikema perioodi. Sellisel juhul võiks summa Müügi- või Ostukontole kanda järk-järgult kogu teenuse osutamise või lepingu perioodi jooksul, eriti kui lepinguperiood ulatub järgmisse finantsaastasse.

Oletame, et Sa saad näiteks Ostuarve teeninduslepingu eest, mis kehtib ühe aasta. Võimalik, et Sa ei soovi oma Kulukontot kohe kogu summa ulatuses debiteerida, vaid soovid seda teha võrdsetes summades iga kuu. Sellise Ostuarve sisestamisel viita C osal (Müügiarve puhul B osal) valemile seadistuses 'Akumuleerimisperioodid' Akumuleerimisperioodide seadistuses pannakse paika valemid, mille alusel arvesummad järk-järgult konteeritakse. Kui Ostuarve kinnitatakse, ei kanta selle summat Ostuvõlgade kontole nagu tavaliselt vaid Viitkulude kontole, mis määratakse Finantsi seadistuses 'Akumuleerimisperioodid'. Samuti koostatakse uus kaart Simulatsioonide registrisse. Sellel Kandel näed vastavat arvu (igakuiste maksete korral kahteist) tasakaalus deebet- ja kreditkonteeringuid, millega krediteeritakse Viitkulude kontot ja debiteeritakse Kulukontot ühe kaheteistkümnendiku osas kogusummast. Kord kuus võib kasutada Finantsi hooldusfunktsiooni 'Koosta perioodilised kanded' (kirjeldatud edaspidi), millega koostatakse Kanne igast Simulatsioonil olevast deebet- ja kreditkonteeringu paarist. Kannete kuupäevaks võetakse vastava simulatsioonirea Operatsioonikuupäev. See võimaldab kanda summa järk-järgult Viitkulude kontolt Kulukontole.

Uue Akumuleerimisperioodi kaardi sisestamiseks või olemasoleva kaardi muutmiseks ava kaust [Seadistused] Põhiaknas või vali 'Seadistused' Filemenüüst. Tee topeltklõps real 'Akumuleerimisperioodi'. Avaneb aken 'Akumuleerimisperioodid: Sirvi', milles näed varem sisestatud valemid. Kaardi muutmiseks tee soovitud real topeltklõps, uue lisamiseks osuta [Uus. Kui kaart on valmis, salvesta see osutades [OK]. Kui Sa ei soovi muudatusi salvestada, sule aken sulgemisruudust.

Akum. perioodi kanne: Vaata

Kood 12-OSA Eelkont. konto 2630

Nimetus 12 igakuist makset

	Kuud	Päevad	Arvutuslik %
1	0		8.33
2	1		8.33
3	2		8.33
4	3		8.33
5	4		8.33
6	5		8.33
7	6		8.33
8	7		8.33
9	8		8.33
10	9		8.33
11	10		8.33
12	11		=

Kood Anna kaardile kood. Kood ei tohi olla juba kasutatud Automaatlausendite juures.

Nimetus Sisesta kirjeldav nimetus, mida näed ka aknas 'Akumuleerimisperioodid: Sirvi' ning 'Ctrl-Enter' asetusaknas.

Eelkonteerimise konto

Ctrl-Enter Kontode register, Finants/Üldine moodul

Määra siin Viittulude/kulude konto, mis tavaliselt on bilansikonto.

Kui Akumuleerimisperioodi kasutatakse Müügiarve real, krediteeritakse seda kontot arverea summas (KM-ta summas). Hooldusfunktsiooniga 'Koosta perioodilised kanded' kantakse see summa järk-järgult Müügivõlgade kontole.

Kui Akumuleerimisperioodi kasutatakse Ostuarve real, debiteeritakse seda kontot arverea summas (KM-ta summas). Hooldusfunktsiooniga 'Koosta perioodilised kanded' kantakse see summa järk-järgult Ostuvõlgade kontole.

Kirjelda valem, mida kasutatakse Simulatsioonide koostamisel. Alltoodud pildil näed Simulatsiooni, mis on koostatud ülalkirjeldatud valemi põhjal.

Igale Akumuleerimisperioodi kaardi reale vastab Simulatsioonil kaks rida (antud näites debiteeritakse Kulukontot ja krediteeritakse Viitkulude kontot).

Simulatsioon: Vaata						
Nr.	21006	Kande kp.	28.03.2001	Viide		
Tekst	10004 Eesti Telefon AS OST.21020					
Konto	Kande kp.	Objekt	Sisu	Deebet	Kreedid	KM-k
1	6740	ADMIN,TLN	Arvutustehnika k	84,71		1
2	2630	ADMIN,TLN	Tulevaste periood		84,71	1
3	6740	28.04.2001	ADMIN,TLN	Arvutustehnika k	84,71	1
4	2630	28.04.2001	ADMIN,TLN	Tulevaste periood		84,71
5	6740	28.05.2001	ADMIN,TLN	Arvutustehnika k	84,71	1
6	2630	28.05.2001	ADMIN,TLN	Tulevaste periood		84,71
7	6740	28.06.2001	ADMIN,TLN	Arvutustehnika k	84,71	1
8	2630	28.06.2001	ADMIN,TLN	Tulevaste periood		84,71
9	6740	28.07.2001	ADMIN,TLN	Arvutustehnika k	84,71	1
10	2630	28.07.2001	ADMIN,TLN	Tulevaste periood		84,71
11	6740	28.08.2001	ADMIN,TLN	Arvutustehnika k	84,71	1
Vahe				0,00		
Kokku				1016,95	1016,95	

Kuud, Päevad

Neid kahte tulpa kasutatakse kuupäeva arvutamisel, kui Simulatsiooni igast konteeringupaarist koostatakse Kanded kasutades hooldusfunktsiooni 'Koosta perioodilised kanded'.

Kui soovid, et Kande kuupäevaks oleks teatud arv kuid Arve kuupäevast arvates, märgi see kuude arv tulpa 'Kuud'. Päevaks võetakse alati sama, mis Arve kuupäev. Kui sisestad '0', on Kande kuupäevaks Arve kuupäev.

Kui soovid, et Kande kuupäevaks oleks teatud arv päevi Arve kuupäevast arvates, märgi see päevade arv tulpa 'Päevad'.

Kui sisestad nii kuude kui päevade arvu, arvutatakse Kande kuupäev vastavalt (nt Arve kp + Kuud + Päevad).

Arvutuslik

Sisesta siia protsent Arve summast, mis võetakse Simulatsiooni konteeringupaaride väärtuseks.

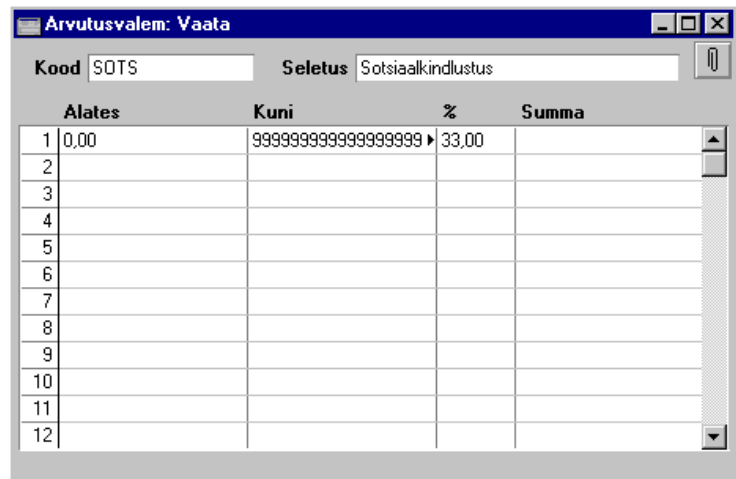
Tabeli viimasele reale võid sisestada võrdusmärgi (=), mis tähendab, et vastava Simulatsiooni konteeringupaari väärtuseks tuleb võtta ülejäänud arvesumma. Sellega tagad, et midagi ei lähe kaduma, kui sisestad protsendid kaks kohta peale koma.

Arvutusvalemid, automaatlausendid

Selles seadistuses kirjeldatakse arvutusvalemid, mida kasutatakse Automaatlausenditel.

Arvutusvalemi sisestamine

Tee real 'Arvutusvalemid, automaatlausendid' topeltklõps. Avaneb nimekiri olemasolevatest Arvutusvalemiteist. Osuta [Uus] uue kaardi sisestamiseks või [Koopia], kui soovid mõnd olemasolevat kaarti kopeerida. Kui valem on sisestatud, salvesta see osutades [OK] ja sule aken sulgemisruudust.

	Alates	Kuni	%	Summa
1	0,00	9999999999999999 ▶	33,00	
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				

Arvutusvalemi sisestamiseks toimi järgnevalt—

1. Anna Valemile kuni 12 tähemärgist koosnev kood. Igal Valemil peab olema oma ainulaadne kood. Ära kasuta koode, mida võidakse mõista Valemina. Nt ära kasuta koode, milles numbrile järgneb % märk nagu "10%" või "+10%".
2. Anna Valemile kirjeldav nimetus, mida näed aknas 'Arvutusvalemid, automaatlausendid: Sirvi'.
3. Sisesta Valem. See võib olla kombinatsioon protsentidest (sisestatakse '%' tulpa) ja fikseeritud summadest (sisestatakse 'Summa' tulpa).

Ülaltoodud näites arvutatakse summa põhjal väärtused vastavalt määratud protsendile.

Valemiridade numbrivahemikud (tulbad Alates/Kuni) on soovitatav kirjeldada kaks kohta peale koma. Nt vahemikud 0-99.99 ja 100-199.99 annavad täpsema tulemusse kui 0-100 ja 101-200.

Arvutusvalemi kasutamine Automaatlausendis

Arvutusvalem tuleb sisestada Automaatlausendi Deebet või Krediti väljale järgmiselt. Kui Valem sisestatakse Automaatlausendi Deebet väljale, rakendatakse valemil eelneva kanderea väärtusel ning tulemus asetatakse Kande Deebet väljale. Kui Valem sisestatakse Automaatlausendi Krediti väljale, asetatakse tulemus Kande Krediti väljale.

Alltoodud näites on ülalkirjeldatud Valemikood sisestatud Automaatlausendi Deebet väljale—

Automaatlausend: Vaata						
Kood		Nimetus				
PM1		Palgamaksud 1000				
	Konto	Objekt	Sisu	Baas 1 Deebet	Baas 1 Kredit	KM-kood
1	5680	#		SOTS		
2	2550				33%	
3	2510			260		
4	2510				26%	
5	2640	#			=	
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						

Arvutusvalemi kasutamine

Kui sisestad Kande, sisesta kõigepealt vajalik kulukonto ning summa. Teisele reale sisesta Konto väljale Automaatlausendi kood.

Kanne: Uus

Nr. 2 Op.kp. 02.05.2001 Viide

Seletus Mati aprilli palk

Konto	Objektid	Sisu	Baas 1 Deebet	Baas 1 Kredit	KM-kood
1 5010	MÜÜK1,MATI,TLN	Palgad	7500,00		
2 PM1					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					

Vahe 7500,00 Käive 7500,00 0,00

Vajuta *Enterit*. Hansa sisestab Automaatlausendi ning summad arvutatakse järgmiselt—

Kanne: Vaata

Nr. 2 Op.kp. 02.05.2001 Viide

Seletus Mati aprilli palk

Konto	Objektid	Sisu	Baas 1 Deebet	Baas 1 Kredit	KM-kood
1 5010	MÜÜK1,MATI,TLN	Palgad	7500,00		
2 5680	MÜÜK1,MATI,TLN	Sotsiaalkindlustus	2475,00		
3 2550		Sotsiaalkindlustus		2475,00	
4 2510		Isiku tulumaks	260,00		
5 2510		Isiku tulumaks		1950,00	
6 2640	MÜÜK1,MATI,TLN	Palgavõlgnevus		5810,00	
7					
8					
9					
10					
11					

Vahe 0,00 Käive 10235,00 10235,00

Automaatlausendid

Automaatlausendeid saad kasutada Finants-, Müügireskontro ja Ostureskontro Kannete sisestamise lihtsustamiseks.

Kui teatud tüüpi Kanne kordub pidevalt, saad luua mudeli, kuhu sisestad kogu vajaliku info, nt kontonumbrite kombinatsiooni vaid ühel korral. Kui järgmine kord soovid sellist Kannet sisestada, võid selle asemel valida automaاتفunktsiooni. Sellega koostatakse valmis Kanne, mida saad vastavalt

vajadusele muuta. Sellisteks näideteks võivad olla palgakanded, püsikulud jne. Automaatlausendid hoiavad kokku töövaeva ja tagavad alati õigete kontode kasutuse.

Uue Automaatlausendi loomine

Tee Seadistuste nimekirjas real 'Automaatlausendid' hiirega topeltklõps. Avaneb nimekiri olemasolevatest Automaatlausenditest. Osuta [Uus] uue kaardi sisestamiseks. Kui Automaatlausend on sisestatud, salvesta see osutades [OK] ja sule aken sulgemisruudust. Sule ka sirvimisaken.

	Kood	Nimetus				
	Konto	Objekt	Sisu	Baas 1 Deebet	Baas 1 Kredit	KM-kood
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						

Kood Kood võib koosneda kuni kuuest tähest või numbrist. Igale mudelile tuleb anda oma ainulaadne kood ning need ei tohi kattuda kontoumbritega.

Kannete sisestamisel vali kontonumbri asemel see kood ning kasutatakse vastavat mudelit.

Nimetus Anna mudelile kirjeldav nimetus nt "Palgamaksed". Seda nimetust näed aknas 'Automaatlausendid: Sirvi.

Konto *Ctrl-Enter* K o n t o d e r e g i s t e r ,
Finants/Üldine moodul

Sisesta kontonumbrid, igale reale üks.

Sellele väljale võid sisestada numbrilise sümboli (#) tähistamiseks seda, et konto number, nimetus ja summa võetakse mudeli kasutamisel eelmiselt realt. # saad eesti klaviatuuril kasutades *Shift-3* klahvikombinatsiooni.

Sellele väljale võid sisestada hüüumärgi (!) tähistamiseks seda, et Kande eelmine rida tuleb Automaatlausendi tulemusega üle kirjutada. Vt. alltoodud näidet.

Automaatlausendi saad siduda kindla kontonumbriga. Sisesta Automaatlausendi kood Konto kaardil väljale 'Autom. laus.'. Kui see kontonumber sisestatakse Kandlele, sisestub vastav Automaatlausend.

Objekt *Ctrl-Enter* Objektide register, Finants/Üldine moodul

Siin määrad, millised Objektid Kannetele kaasatakse. (Objektidest ja Objektitüüpidest on lähemalt juttu Üldist moodulit käsitlevas peatükis käesoleva juhendi 1. raamatus.) Võid sisestada # märgi, kui soovid et Objektid kopeeritaks eelnevalt kanderealt.

Sisu Siia sisestatakse iga Kannet kirjeldav tekst. Võid sisestada # märgi, kui soovid, et tekst kopeeritaks eelnevalt kanderealt.

Baas 1 Deebet, Baas 1 Kredid

Ctrl-Enter Arvutusvalemite seadistus, Finants

Siia saad sisestada kindla summa (nt palk või rent) või arvutusvalemi. Võid sisestada ka protsendi lisades numbrile % märgi. Automaatlausend arvestab siis vastava protsendi eelmise rea summast. Võid kirjeldada veelgi keerukama valemi kasutades seadistust 'Arvutusvalemid, automaatlausendid' (kirjeldatud edaspidi) ning sisestada siia vastava valemi koodi. Automaatlausend rakendab siis määratud valemit eelmise rea summale.

Kui summa või valem on sisestatud Deebet väljale, sisestatakse arvutatud summa originaalsummaga samasse tulpa. Kui summa või valem on sisestatud Kredid väljale, sisestatakse arvutatud summa vastastulpa.

Kui arvutusvalem on sisestatud Deebet väljale, arvutatakse summa vastavalt eelneva rea Deebet välja summale ning see asetatakse deebetpoolele. Seega on soovitatav sisestada arvutusvalem nii Automaatlausendi Deebet kui Kredid väljale.

Võid tasakaalustada kõik eelnevad kanderead sisestades võrdusmärgi (=) Deebet või Krediti väljale.

Pane tähele, et Deebet ja Kredit väljad käituvad erinevalt, kui oled ühele neist sisestanud arvutusvalemi. Lähemalt loe palun Arvutusvalemite seadistust käsitlevast juhendi osast edaspidi.

KM kood **Ctrl-Enter** KM koodide seadistus, Finants

Sisesta KM kood, mida soovid kandereal näha. Seda saad kasutada aruannete kirjeldamisel.

Järgnevas näites näed mudelit, mis jagab summa nelja Objekti vahel vastavalt protsentidele, kui summa on Kandlele kantud. Seda saad kasutada nt püsikulude jagamisel osakondade vahel.

Automaatlausend: Vaata						
Kood		Nimetus				
JAOT		Rendikulude jaotamine osakondade vahel				
Konto	Objekt	Sisu	Baas 1 Deebet	Baas 1 Kredit	KM-kood	
1	!	MÜÜK1	#	10%		1
2	#	MÜÜK2	#	20%		1
3	#	MÜÜK3	#	30%		1
4	#	MÜÜK4	#	40%		1
5	1470			18%		
6	1021				=	
7						
8						
9						
10						
11						
12						

Esimesel real on Konto väljal hüüumärk ning protsent Deebet väljal. Hüüumärk tähendab, et kui Automaatlausend Kandlele sisestatakse, kirjutatakse eelneva rea summa üle automaatlauseendi summaga (antud juhul, protsendiga originaalsummast). See summa sisestub samale poolele (deebet või kredit) originaalsummaga, kui protsent on Automatlauseendi Deebet väljal. Teiste sõnadega, originaalsummat vähendatakse 90%. Määratud Objekt kantakse kanderea Objekti väljale ning Sisu jääb samaks.

Automaatlauseendi teine rida viitab taas originaalsummale, millest arvutatakse protsent samal poolele (deebet või kredit) kui originaal, kasutades uut rida Kandel. # märk Konto ja Sisu väljadel tähendab, et uuel real kasutatakse sama kontot ja teksti mis originaalis ning Objekti väljale sisestub "MÜÜK2". Automaatlauseendi kolmas ja neljas rida toimivad sarnaselt, luues Kandlele uusi ridu erinevate Objektidega ja protsentidega originaalsummast.

Viendal real arvutatakse originaalsummast KM standardmääruga 18%, mis asetatakse omaette reale ostu KM kontole samale poole (deebet või kredit) nagu originaalsumma.

Automaatlausendi viimasel real on kontonumber ja võrdusmärk (=) Kredit väljal. See tähendab, et eelnevate ridade summa kantakse sellele kontole. See kantakse originaalsummale vastaspoolele (deebet või kredit), kuna võrdusmärk on Kredit väljal.

Kui sisestad Kannot, alusta kulukontost ning KM-ta summast. Teisele reale sisesta Konto väljale Automaatlausendi kood.

Kanne: Uus

Nr. 4 Op.kp. 02.05.2001 Viide

Seletus Ruumide rent

Konto	Objektid	Sisu	Baas 1 Deebet	Baas 1 Kredit	KM-kood
1 6010		Ruumide rent	100000,00		
2 JAOT					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					

Vahe 100000,00 Käive 100000,00 0,00

Vajuta *Enterit*. Hansa sisestab Automaatlausendi ning summad arvutatakse järgmiselt—

Kanne: Uus

Nr. 4 Op.kp. 02.05.2001 Viide

Seletus Ruumide rent

Konto	Objektid	Sisu	Baas 1 Deebet	Baas 1 Kredit	KM-kood
1 6010	MÜÜK1	Ruumide rent	10000,00		1
2 6010	MÜÜK2	Ruumide rent	20000,00		1
3 6010	MÜÜK3	Ruumide rent	30000,00		1
4 6010	MÜÜK4	Ruumide rent	40000,00		1
5 1470		Teistele tasatud käiber ▶	18000,00		
6 1021		Ärveldusarve Hansapa ▶		118000,00	
7					
8					
9					
10					
11					

Vahe 0,00 Käive 118000,00 118000,00

Näites toodud Automaatlausend on mõeldud kasutamiseks Finantsis ning on seepärast kahepoolne, et koostatav Kanne oleks tasakaalus.

Püsikulud võidakse sisestada ka Ostuarvetena Ostureskontros. Automaatlausendi koodi võid sisestada ka Ostuarve Konto väljale samuti nagu Kannete puhul. Meie näites võib ka Ostuarveid osakondade vahel jagada. Siin kasutatav Automaatlausend peab olema ühepoolne: sellel ei tohi olla viimast tasakaalustavat rida, millega tehakse konteering pangakontole. Kui Ostuarvest koostatakse Kanne Finantsi, tehakse tasakaalustav konteering Ostuvõlgade kontole nagu tavaliselt. Ostuarve Tasumisest koostatakse Kanne, millel on konteering pangakontole. Samuti ei pea Ostuarvetel kasutataval Automaatlausendil olema KM arvutust, kuna selleks on KM kood.

Ühepoolseid Automaatlausendeid võid sisestada ka Müügiarve ridade Konto väljale.

Olemasolevast uue Automaatlausendi koostamine

1. Tee seadistuste nimekirjas real 'Automaatlausendid' hiirega topeltklõps.
Avaneb aken 'Automaatlausendid: Sirvi', milles näed olemasolevaid Automaatlausendeid.
2. Ava soovitud Automaatlausend ja osuta [Koopia]. Avaneb aken 'Automaatlausend: Uus', mis on koopia olemasolevast kaardist. See uus kaart ei ole veel salvestatud.
3. Muuda kaarti nagu tavaliselt ja sisesta vajalik informatsioon. Uuele Automaatlausendile pead andma uue koodi.
4. Salvesta kaart osutades [OK] või osuta [Jäta], kui Sa ei soovi kaarti salvestada. Sule aken sulgemisruudust.

Automaatlausendi muutmise

1. Tee seadistuste nimekirjas real 'Automaatlausendid' hiirega topeltklõps.
Avaneb aken 'Automaatlausendid: Sirvi', milles näed olemasolevaid Automaatlausendeid.
2. Otsi üles Automaatlausend, mida soovid muuta. Vajadusel kasuta välja 'Otsi' akna allservas: sisesta otsitava Automaatlausendi kood ja vajuta *Enterit*.
3. Osuta [OK] või tee real topeltklõps.
Automaatlausend avatakse aknas 'Automaatlausend: Vaata'.

4. Muuda kaarti nagu tavaliselt ja sisesta vajalik informatsioon.
5. Salvesta kaart osutades [OK] või osuta [Jäta], kui Sa ei soovi kaarti salvestada. Sule aken sulgemisruudust.

Automaatlausendi kustutamine

1. Tee seadistuste nimekirjas real 'Automaatlausendid' hiirega topeltklõps.
Avaneb aken 'Automaatlausendid: Sirvi'.
2. Otsi üles Automaatlausend, mida soovid muuta kasutades vajadusel välja 'Otsi' akna allservas nagu kirjeldatud eespool.
3. Osuta [OK] või tee real topeltklõps. Automaatlausend avatakse aknas 'Automaatlausend: Vaata'.
4. Vali 'Kustuta' Kaart-menüüst. Automaatlausend kustutatakse jäädavalt. Ekraanil avaneb eelmine Automaatlausend.
5. Sule aken sulgemisruudust.

Automaatlausendi kustutamist ei saa tühistada

Eelarvevõtmed

Eelarvevõtmed on abivahendiks Eelarvete koostamisel. Eelarvevõtmete näol saad anda aasta eelarvesummale valemi, mille alusel see kuudele jaotatakse.

Oletame, et kõik kuud saavad Eelarves sama väärtuse va mai, juuni, juuli ja august, mille väärtused peaksid olema suuremad. Juuni, juuli ja august saavad väärtuseks 2, mai 3 ja kõik teised kuud 1. Summaks on 17, mis on aasta Eelarve.

Kui aastelarve summa on 100, saab iga kuu teatud protsendi sellest summast. Võid kaalud sisestada protsentidena, kuid ei pea seda tegema. Pea meeles, kui sisestad protsente, mis peavad kokku andma 100, siis iga protsendi muutmine muudab ka kogusummat.

Eelarvevõtmed tuleb kirjeldada nii, et need vastaksid Sinu eelarvestamise meetoditele. Nt kui alustad aasta eelarvesummast ning jagad selle kvartalitele, peab Eelarvevõti koosnema neljast reast, iga kvartali kohta üks. Kui töötad kuu andmetega, peab iga Eelarvevõti koosnema kaheteistkümnest reast, jne.

Vaata Eelarvete registri kirjeldust käesolevas peatükis edaspidi, et näha kuidas Eelarvevõtmeid kasutatakse.

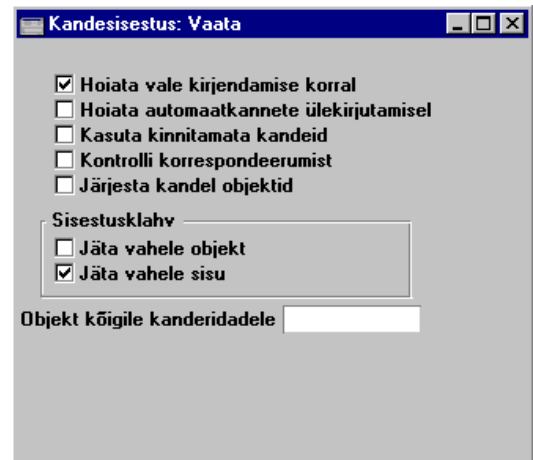
Eelarvevõtmete sisestamiseks tee Seadistuste nimekirja topeltklõps real 'Eelarvevõtmed'. Ava aken 'Eelarvevõti: Uus' osutades [Uus]. Kui Eelarvevõtme kaart on sisestatud, salvesta see osutades [OK] ja sule aken sulgemisruudust.

Kuu	Kaal
1	1,00
2	1,00
3	1,00
4	1,00
5	3,00
6	2,00
7	2,00
8	2,00
9	1,00
10	1,00
11	1,00
12	1,00

- Kood** Eelarvevõtme kood. Lubatud on ainult suurtähed ja numbrid.
- Nimetus** Anna võtmele kirjeldav nimetus nt 'Suvekuud suurema kaaluga'. Nimetust näed aknas 'Eelarvevõtmed: Sirvi'. Ideaalis võik nimetus sisaldada viidet võtme ridade arvule (tavaliselt 12 kuud või 4 kvartalit). See aitab Sind eelarvete sisestamisel, sest Eelarvetel peab olema sama perioodide arv mis võtmelgi.
- Summa** Hansa täidab selle välja automaatselt vastavalt igakuiste või kvartaalsete väärtuste summale.
- Kaal** Sisesta kaalud iga kuu või kvartali kohta.

Kandesisestus

Selles seadistuses on mõned valikud, millega määratakse Kande kaardi toimimine.

Hoiata vale kirjendamise korral

Kui sisestad kontosid Kontode registrisse (nähtav Finantsis ja Üldises moodulis), tuleb määrata, kas kontot kasutatakse tavaliselt Kande krediidipoolel, deebetpoolel või mõlemal. Kontode puhul, mida tavaliselt kasutatakse ühel poolel (nt deebetpoolel), saad kasutada hoiatust, kui seda kontot üritatakse nt krediteerida. Hoiatus ei takista konteeringut sisestamast. Kui soovid sellist hoiatust, märgi antud valik.

Hoiata automaatkannete ülekirjutamisel

Märgi see valik, kui soovid, et Hansa Sind hoiataks, kui üritad Automaatlausendil midagi muuta.

Kasuta kinnitamata kandeid

Selle valikuga on Kanded vabalt parandatavad ka peale salvestamist. Kui kasutad seda funktsiooni, saad seda piiritleda Üldise mooduli seadistuses 'Kuu lukustamine' märkides kuupäeva väljale 'Sule kinnitamata kande sisestus'. Kui siia on mingi kuupäev sisestatud, saad parandada vaid sellest kuupäevast hilisemaid Kandeid; Kandeid, mille Operatsioonikuupäev on sellest kuupäevast varasem või sama, muuta ei saa.

Kuud tuleb sulgeda kronoloogiliselt. Ei ole võimalik sulgeda juuni Kandeid, kui mai on veel avatud.

Kontrolli korrespondeerumist

Hansas on funktsioon, millega võid allutada Kande mõlema poole (deebet/kreedit) kontod teatud reeglitele (korrespondeerumise reeglitele). Märgi see valik, kui soovid, et Hansa takistaks Sind sisestamast Kandeid, mis ei vasta nendele reeglitele.

Korrespondeerumise reeglitega tagatakse, et Kanded sisestatakse selgelt ning on näha, milline kreditekoteering mingit deebetkoteeringut tasakaalustab. Järgnevad näited illustreerivad Kande vastavust neile reeglitele—

	Konto	Deebet	Kreedit	
1	110	1000		
	750		1000	Õige
2	110	1000		
	750		800	
	831		200	Õige
3	110	1000		
	120	200		
	750		1000	
	831		200	Vale
4	110	1000		
	750		1000	
	120	200		
	831		200	Õige

Kui kasutad seda funktsiooni ja pead sisestama Kande, mille puhul korrespondeeruvus ei ole üheselt mõistetav (st et Sa ei saa Kanneid salvestada), pead korrespondeeruvuse paika panema käsitsi kasutades selleks vastavat välja Kande F osal. Lähemalt loe palun käesolevast peatükist edaspidi.

Järjesta kandel objektid

Kasuta seda valikut, kui soovid, et kandereal olevad Objektid järjestataks. Objektid järjestatakse, kui oled need sisestanud ja liigud järgmisele reale.

Sisestusklahv Võid valida, kas *Enteri* vajutamisel liigub kursor Kandel ka Objekti ja Sisu väljadele või hüppab nendest üle. Neile väljadele saad vajadusel siiski liikuda hiirega, tabulaatoriga või nooleklahvidega.

KM koodid

Vastavalt seadusele tuleb eristada kohalik, EL jm eksportmüük. Selleks on Hansas KM koodid, mida võid sisestada oma vajadustele vastavalt.

KM koode saad siduda Klientidega, Hankijatega ja Müügi- ning Ostukontodega. KM koodid aitavad Hansal leida õige KM protsendi, kontrollida finantsarvestust ja tagada KM statistika.

KM koodide muutmiseks ava seadistus 'KM koodid'. Avaneb järgmine aken—

	Kood	Ilma %	Koos %	Müük	Laek.KM	Ost.KM	Tas.KM	Seletus
1	1	18,00		2410	9999	1470	9999	Käibemaksuga 18%
2	2	0,00	0,00	9999	9999	9999	9999	Käibemaksuta
3	5	5,00		2410	9999	1470	9999	Käibemaksuga 5%
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								

KM koodi muutmiseks liigu väljale, mida soovid muuta ja kirjuta see üle. Uue KM koodi lisamiseks mine esimesele vabale reale. Iga KM koodi jaoks on vajalik järgmine informatsioon—

Osa A

Kood Igale KM koodile tuleb anda oma kood.

Ilma % Määra protsent, mille alusel KM-ta summale KM arvutatakse.

Koos % Määra protsent, mille alusel KM-ga summale KM arvutatakse.

Müük	<i>Ctrl-Enter</i>	K o n t o d e r e g i s t e r , F i n a n t s / Ü l d i n e m o o d u l
		<p>Määra siin Müügi KM konto, mida krediteeritakse, kui kasutatakse seda KM koodi.</p> <p>EL piirkonna Ostuarvetest koostatud Kannetel debiteeritakse KM summas kasutatud KM koodile määratud Ostu KM kontot ja krediteeritakse Müügi kontot. Seepärast on soovitatav kasutada EL piirkonna jaoks eraldi KM koodi omaette Ostu KM kontoga, mida ei kasutata muude KM koodide puhul.</p>
Laek. KM	<i>Ctrl-Enter</i>	K o n t o d e r e g i s t e r , F i n a n t s / Ü l d i n e m o o d u l
		<p>Seda välja kasutatakse vaid juhul kui valik 'Konteeri laekumise KM' seadistuse 'Lausendamine M/R' 1. osal on märgitud. Nii on see kassapõhise KM arvestuse kasutajate puhul Inglismaal.</p> <p>Kui sellele väljale on midagi sisestatud, käsitletakse Müügi kontot Müügi KM vahekontona, mida krediteeritakse alati Arvete kinnitamisel. Kui Arve tasutakse, kantakse KM Müügi kontolt Laekumise KM kontole. See ongi lõplik Müügi KM konto.</p> <p>Kui kasutad seda võimalust, ära unusta muutmast KM aruande kirjeldust nii, et see kasutaks just seda kontot ja mitte Müügi kontot.</p>
Ost KM	<i>Ctrl-Enter</i>	K o n t o d e r e g i s t e r , F i n a n t s / Ü l d i n e m o o d u l
		<p>Määra siin Ostu KM konto, mida debiteeritakse alati, kui kasutatakse seda KM koodi.</p>
Tas. KM	<i>Ctrl-Enter</i>	K o n t o d e r e g i s t e r , F i n a n t s / Ü l d i n e m o o d u l
		<p>Seda välja kasutatakse vaid juhul, kui valik 'Konteeri tasumise KM' seadistuse 'Lausendamine O/R' 1. osal on sisse lülitatud. Nii on see Lätis ja kassapõhise KM arvestuse kasutajate puhul Inglismaal.</p> <p>Kui sellele väljale on midagi sisestatud, käsitletakse Ostu KM kontot Ostu KM vahekontona, mida debiteeritakse alati Ostuarvete kinnitamisel. Kui Ostuarve tasutakse,</p>

kantakse KM Ostu KM kontolt Tasumise KM kontole. See ongi lõplik Ostu KM konto.

Kui kasutad seda võimalust, ära unusta muuta KM aruande kirjeldust nii, et see kasutaks just seda kontot ja mitte Ostu KM kontot.

Seletus

Siia sisestatud seletust näed *Ctrl-Enter* valikuaknas ning see peaks olema piisavalt selge, et alati valitaks õige KM kood.

Osa B

Maks 1 %/Maks 1 konto

Neid kahte välja võid kasutada, kui soovid Müügiarvetele lisada mingi lisamaksu nt keskkonnamaksu. Maksu protsent sisestatakse väljale 'Maks 1%' ning maksusummas krediteeritav konto väljale 'Maks 1 k.'. Kasuta vajadusel *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni.

Maks lisandub Arvele, kui kasutatavale KM koodile on selline lisamaks kirjeldatud. Maksusummat näed Arvel väljal 'Lisamaks'. Kliendile saad KM koodi määrata Kliendi kaardi 3. osal. Kui seal ei ole KM koodi määratud, võetakse see seadistusest 'Lausendamine M/R'.

Kontosaldode ülekanded

Seda seadistust saad kasutada koos 'Kontosaldode ülekannete' hooldusfunktsiooniga saldode ülekandmiseks ühelt kontolt teisele või kontode vahemiku saldo kandmiseks ühele kontole. Selle funktsiooni kasutamise näiteks on Portugal, kus finantsaasta lõpus kantakse erinevate KM kontode saldod ühele kontole kokku.

Selles seadistuses kirjeldatakse reeglid, mille järgi hooldusfunktsioon toimima peab. Iga selline reeglite kombinatsioon kirjeldatakse üks kord ning seda kasutatakse korduvalt. Kui mingi reeglite kombinatsioon on paika pandud, kasutab hooldusfunktsioon seda vajalike konteeringutega Simulatsiooni või Kande koostamisel.

Uue Kontosaldode ülekande kaardi sisestamiseks või olemasoleva kaardi muutmiseks ava kaust [Seadistused] Põhiaknas või vali 'Seadistused' Filemenüüst. Tee soovitud real hiirega topeltklõps. Avaneb aken 'Kontosaldode ülekanded: Sirvi', milles näed varem sisestatud kaarte. Kaardi muutmiseks

tee sellel hiirega topeltklõps, uue lisamiseks osuta [Uus]. Kui kaart on valmis, salvesta see osutades [OK] või sule kaart sulgemisruudust ja registreeri see. Kui Sa ei soovi muudatusi salvestada, sule kaart sulgemisruudust.

	Kontolt	Kontole	Neg. kontole	Simulatsiooni tüüp
1	1015:1016	1010		Aktiivne
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				

- Kood** Anna Kontosaldode ülekande kaardile kood.
- Koosta** Määra nende valikutega, kas hooldusfunktsiooniga 'Kontosaldode ülekanded' koostatakse Simulatsioon või Kanne.
Kui koostatakse Simulatsioon, saad enne sellest Kande koostamist kontrollida lausendi õigsust. Kande koostamiseks kasuta akna 'Simulatsioonid: Sirvi' Spetsiaal-menüü funktsiooni 'Tee kanne'.
- Nr. seeriad** Hooldusfunktsiooniga 'Kontosaldode ülekanded' koostatud Kannetele või Simulatsioonidele võid anda omaette numbriseeria seadistusest 'Numbriseeriad - Kanded' või 'Numbriseeriad - Simulatsioonid'. Selleks sisesta siia soovitud numbriseeria esimene number. Kui siia ei ole midagi sisestatud, võetakse number esimesest numbriseeriast. Kui siia sisestatud number ei mahu ühtegi kehtivasse numbriseeriasse, Simulatsiooni või Kannet ei koostata. See võib juhtuda, kui numbriseeriaga seotud periood on läbi saanud.

Määra kehtiv numbriseeria, muidu Kanned või Simulatsiooni ei koostata

Kommentaar Anna Kontosalldode ülekande kaardile nimetus, mida näed sirvimisaknas ja Ctrl-Enter valikuaknas. Kommentaar kantakse ka koostatud Kannedele või Simulatsioonidele.

Tabelis kirjelda reeglid kontosalldode liigutamiseks. Kasuta niipalju ridu kui vaja, kui soovid liigutada erinevate kontovahemike saldosid, ehkki sellisel juhul on soovitatav registreerida eraldi kaardid. See aitab ära hoida vigu.

Kontolt *Ctrl-Enter* Kontode register, Finants/Üldine moodul

Vahemik Alfabeetiline

Määra siin konto, mille saldod soovid üle kanda. Kui soovid üle kanda kontode vahemiku saldod, sisesta vahemiku esimese ja viimase konto numbrid eraldades need kooloniga (nagu näidatud pildil).

Kontole *Ctrl-Enter* Kontode register, Finants/Üldine moodul

Määra siin konto, millele saldod kantakse.

Näites kantakse kontode 1015 kuni 1016 saldod kontole 1010. Kui konto saldo on positiivne, krediteeritakse selles summas originaalkontot ja debiteeritakse siin näidatud kontot. Kui konto saldo on negatiivne ning väli 'Neg. kontole' on tühi, debiteeritakse selles summas originaalkontot ja krediteeritakse siin näidatud kontot.

Neg. kontole *Ctrl-Enter* Kontode register, Finants/Üldine moodul

Vajadusel saad siin määrata eraldi konto, mida krediteeritakse esimeses tulbas toodud kontode saldodega juhul kui need saldod on negatiivsed.

Simulatsiooni tüüp

Ctrl-Enter Võimalikud valikud

Kui hooldusfunktsiooniga 'Kontosaldode ülekanded' koostatakse Simulatsioon, määra siin Seisund, mis igale

simulatsioonireale antakse (Osa B). Palun loe neist valikutest lähemalt Simulatsioone käsitlevast juhendi osast käesolevas peatükis edaspidi.

Kursivahed

Kursivahede kohta loe palun lähemalt Valuutasid käsitlevast peatükist.

Numbriseeriad - Kanded

Igal kaardil Kannete registris on oma number, mis võetakse numbriseeriast. Uue Kande sisestamisel võetakse järgmine vaba number seeriast. Soovi korral saad seadistada erinevad numbriseeriad erinevateks aastateks või erinevatele osakondadele.

Siin kirjelda erinevad Kannete numbriseeriad. Numbriseeriad ei tohi kattuda. Erinevalt teistest registritest peab Kannetele vähemalt üks numbriseeria olema kirjeldatud, enne kui saad Kandeid sisestada.

Kui numbriseeriad on kirjeldatud, saad neid siduda erinevate Isikutega Üldise mooduli Isikute registris (kaardi Osa 3). Sisesta Kande nr. väljale soovitud numbriseeria algusnumber. Kui Isikule ei ole määratud oma numbriseeriat, võetakse number esimesest seeriast. Kandlele automaatselt antud numbrit saab iga kasutaja alati muuta kasutades *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni.

Topeltkõps seadistuse real 'Numbriseeriad - Kanded' avab järgmise akna—

Nr.	Alates		Kuni		Kommentaarkanne
	Alates	Kuni	Alates	Kuni	
1	1	1000	01.01.2001	31.12.2001	Tartu Koosta kandeid
2	1001	2000	01.01.2001	31.12.2001	Tallinn Koosta kandeid
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					

Sisesta iga uus numbriseeria esimesele vabale reale ja kui oled valmis, osuta muudatuste salvestamiseks [OK]. Kui Sa ei soovi muudatusi salvestada, sule aken sulgemisruudust.

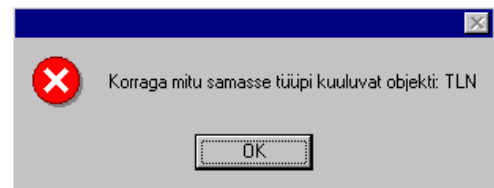
Numbriseeriad - Simulatsioonid

Kirjelda numbriseeriad simulatsioonkannetele - selle seadistuse kasutamise kohta loe lähemalt järgmisest lõigust.

Objektitüübid

Selles seadistuses kirjeldatakse erinevad Objektide tüübid. Objektidest on lähemalt juttu Objekte käsitlevas juhendi osas Üldise mooduli peatükis juhendi 1. raamatus: Objektitüüpide abil grupeeritakse sarnased Objektid.

Kande sisestamisel saad samal kandereal kasutada ainult ühte sama tüübiga Objekti. Samuti saad ainult ühe samatüübilise Objekti määrata allsüsteemi dokumendil (nt Arvel). Kui üritad sisestada enam kui ühte samatüübilist Objekti, antakse ekraanile veateade—

Objektitüübi kirjeldamine

Tee Seadistuse real 'Objektitüübid' topeltklõps. Avaneb nimekirja olemasolevatest Objektitüüpidest. Osuta [Uus] uue kaardi sisestamiseks.

Sisesta tekst. Koodi väljal näed vaid suurtähti (väiketähed muudetakse automaatselt). Väljade vahel liikumiseks kasuta nooleklahve või *Enterit*. Anna Objektitüübile võimalikult hästi kirjeldav nimetus.

Kui oled midagi sisestanud väljale 'Esisümbolid', peavad kõigi seda tüüpi kandvate Objektide nimetused algama nende sümbolitega.

Pikkuse väli kontrollib, et Objekti sisestamisel antaks sellele õige pikkusega kood (tähemärkide arv).

Salvesta kaart osutades [OK] või kui Sa ei soovi muudatusi salvestada, osuta [Jäta]. Sule aken sulgemisruudust.

Objektitüübi kustutamine

1. Tee Seadistuse real 'Objektitüübid' topeltklõps.
Avaneb aken 'Objektitüübid: Sirvi'.
2. Otsi üles Objektitüüp, mida soovid kustutada kasutades vajadusel välja 'Otsi' akna allservas.
3. Osuta [OK] (või tee real topeltklõps).
Objektitüüp avatakse aknas 'Objektitüüp: Vaata'.
4. Vali 'Kustuta' Kaart-menüüst. Objektitüüp kustutatakse jäädavalt. Ekraanil avatakse eelmine Objektitüüp nimekirjas.
5. Sule aken sulgemisruudust. Ekraanil on taas Objektitüüpide nimekiri.

Objektitüübi kustutamist ei saa tühistada

Objektitüüpide kontroll

Selle seadistusega saad kontrollida, et kasutaja võtaks teatud kontosid kasutava Kande sisestamisel Objekti õigest grupist. Samuti aitab see kasutajal Objekti sisestamist meeles pidada. See ei takista kasutamast Objekte muudest Objektitüüpidest.

Seda seadistust kasutatakse lisaks Finantsile ka Müügi- ja Ostureskontros.

	Tüüp	Kontod
1	PRK	3011:3099
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		

Täida väljad nagu tavaliselt. (Ära unusta 'Ctrl-Enter' klahvikombinatsiooni!)

Tüüp *Ctrl-Enter* Objektitüüpide seadistus, Finants

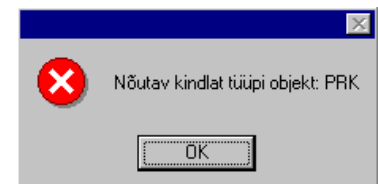
Sisesta Objektitüüp, mida kandvaid Objekte tuleb kasutada teatud kontode puhul.

Kontod *Ctrl-Enter* Kontode register, Finants/Üldine moodul

Sisesta kontod, mille puhul tuleb kasutada teatud Objekte. Kontode vahemik eralda kooloniga. Üksikud kontonumbrid eralda komadega. (Nt 1000:2000, 3011, 3013, 3200:3499.)

Osuta [OK], kui kaart on täidetud. Osuta [Jätal], kui Sa ei soovi muudatusi salvestada.

Kui kasutaja unustab Objekti sisestada, antakse Kande või Arve salvestamisel ekraanile järgmine veateade—

Osuta [OK] teate sulgemiseks ning sisesta nõutud Objekt.

Saldoesitus

Hansa tõlgendab kreditsummat väärtusena, mis tuleb konto saldost lahutada ning deebetsummat väärtusena, mis tuleb saldole liita. Varad ja kulud on seega positiivsed väärtused, võlad, omakapital ja tulud aga negatiivsed.

Tihti ei ole need meetodid aga sobivad, kui on vaja saldosid aruannetes esitada. Seepärast on Hansas seadistus saldode esituse kohta vastavalt kontoklassidele ja aruannetele. Mõned väärtused muudetakse: nt võlad ja omakapital esitatakse positiivsete väärtustena. Samas on maailmas palju erinevaid raamatupidamistavasid ning seepärast ongi Hansas antud võimalus saldode esitusviisi muutmiseks. Sul võib olla välja kujunenud oma standardne saldode esitusviis või soovid vahetada andmeid teiste raamatupidamissüsteemidega. Hansas saad kasutada Sulle sobivat esitusviisi.

Paljudes riikides on tavaline, et juhatus, pank, audiitorid ja maksuamet nõuavad erinevaid saldode esitusviise võrreldes Sinu poolt kasutatavaga. Hansa paindliku saldoesituse meetodiga lahendada need probleemid lihtsalt muutes vaid Saldoesituse seadistust. Seda võid teha ükskõik millal, nt trükkides aruande välja kõigepealt ühel ja siis teisel kujul.

Ava Saldoesituse aken tehes Seadistuse real 'Saldoesitus' topeltklõpsu.

Muuda märki			
	1 - bilansis ja kasumiaruandes	2 - pearaamatus ja saldodes, eelarves ja prognoosis	3 - kuusaldode ekspordis
Varad	☐	☐	☐
Võlad	☒	☒	☐
Omakapital	☒	☒	☐
Tulud	☒	☒	☒
Kulud	☐	☐	☒

Avanenud aknas näed valikuruute. Need viis rida esindavad erinevaid kontoklasse ning kolm veergu erinevaid numbrite esitamise tingimusi.

Linnuke ruudus tähendab, et vastaval väljal olev summa esitatakse süsteemisisesele esitusviisile vastupidise märgiga. Tühi ruut tähendab, et kasutatakse Hansa sisest märki. Hansa süsteemisiseselt käsitletakse deebetsummasid positiivsetena ja kreditsummasid negatiivsetena.

Vaikimisi on seadistus järgmine: Varade, Võlgade ja Omakapitali puhul järgitakse süsteemisest esitusviisi, Tulud ja Kulud esitatakse aga vastupidise märgiga.

Märgi linnukesed vastavalt oma vajadustele.

Salvesta muudatused osutades [OK] või pöördu tagasi endise seadistuse juurde osutades [Jäta].

Kannete register

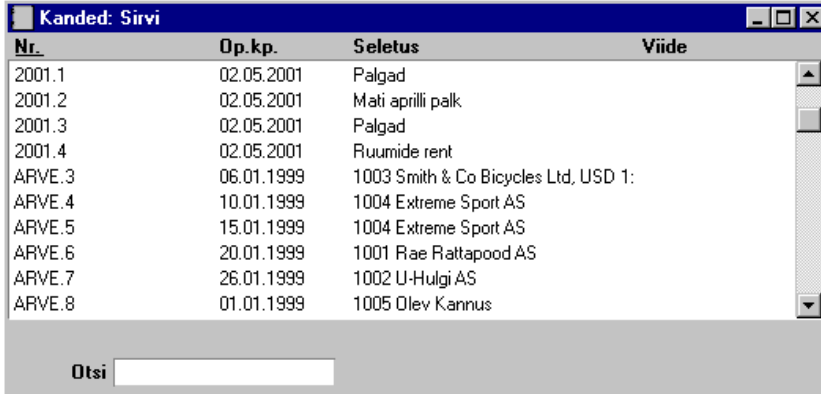
Ettevõtte kõik raamatupidamistoimingud sisestatakse Kannetena. Olenevalt Kande iseloomust sisestatakse see kas otse Kannete registrisse, läbi Müügi/Ostureskontro või Lao mooduli.

Hansas saad määrata, millised Kanded sisestatakse otse ja millised tuleb koostada allsüsteemidest. See määratakse seadistuses 'Allsüsteemid', mida kirjeldasime eespool.

Tavaliselt koostatakse Müügi- ja Ostuarvete ning Laekumiste ja Tasumiste Kanded Müügi- ja Ostureskontrost. Muud Kanded sisestatakse otse Kannete registrisse: sellisteks võivad olla pangülekanded, püsikulud, palgad, jne.

Enne Kannete sisestamist pead sisestama jooksva finantsaasta Üldise mooduli seadistusse 'Arvestusaastad'. Samuti pead sisestama Kannetele numbriseeria Finantsi seadistuses 'Numbriseeriad - Kanded'.

Vali 'Kanded' Regstrid-menüüst või ava kaust [Kanded]. Avaneb aken 'Kanded: Sirvi', milles näed varem sisestatud Kandeid—

Nr.	Op.kp.	Seletus	Viide
2001.1	02.05.2001	Palgad	
2001.2	02.05.2001	Mati aprilli palk	
2001.3	02.05.2001	Palgad	
2001.4	02.05.2001	Ruumide rent	
ARVE.3	06.01.1999	1003 Smith & Co Bicycles Ltd, USD 1:	
ARVE.4	10.01.1999	1004 Extreme Sport AS	
ARVE.5	15.01.1999	1004 Extreme Sport AS	
ARVE.6	20.01.1999	1001 Rae Rattapood AS	
ARVE.7	26.01.1999	1002 U-Hulgi AS	
ARVE.8	01.01.1999	1005 Olev Kannus	

Otsi

Kannetele, mis sisestatakse otse Kannete kausta, antakse number, millele lisatakse jooksva finantsaasta kood: pildil Kanded 2001.1 kuni 2001.4. Finantsaasta kood võetakse Arvestusaastate seadistusest Üldises moodulis. Allsüsteemidest koostatud Kannete puhul eelneb Kande numbrile vastav prefiks. Nende Kannete numbrid võetakse allsüsteemist, millest nad koostati. Nt Arvest koostatud Kandel on sama number, mis Arvel, millele lisatakse prefiks 'ARVE'.

Hansas saad eristada operatsiooni toimumise kuupäeva Kande registreerimise kuupäevast. See on oluline ettevõttevälise aruandluse puhul nagu nt KM aruandlus ning samuti siseses raamatupidamises, kui soovid, et Kanded sisestataks õigesse kuusse.

Seletuse tulbas näed lühikest seletavat teksti iga Kande kohta. Allsüsteemidest koostatud Kannete puhul näed Seletuse tulbas infot Kliendi või Hankija kohta ning vajadusel ka kasutatud Valuutat ja kurssi.

Nagu kõigi sirvimisakende puhul, saad ridu järjestada iga tulba pealkirja järgi sellele osutades. Tulba ümberjärjestamiseks osuta veelkord pealkirjale. Liikuda saad ka akna paremas servas olevate noolte abil. Konkreetset kaarti saad otsida sisestades võtmesõna väljale akna vasakus allnurgas. Hansa otsib esimese sobiva kaardi selle tulba järgi, mille pealkiri on alla joonitud.

Neli põhitegevust Kannete registris on—

- Kannete sisestamine
- Kannete vaatamine
- Kannete parandamine
- Kannete välja trükkimine

Kande sisestamine

Kande sisestamiseks mine Kannete registrisse valides 'Kanded' Registrid-menüüst või avades kausta [Kanded].

Osuta [Uus] või kasuta klahvikombinatsiooni *Ctrl-N* (Windows) või -N (Macintosh). Võid ka valida juba sisestatud Kande, millesarnast uut Kannet soovid koostada ning osutada [Koopia].

Avaneb aken 'Kanne: Uus', mis on tühi, kui osutasid [Uus] või koopiasid Kandest, mida kopeerisid.

Kanne: Vaata						
Nr.	20	Op.kp.	02.05.2001	Viide		
Seletus	1002 U-Hulgi AS					
Konto	Objektid	Sisu	Baas 1 Deebet	Baas 1 Kredit	KM-kood	
1	1210	TLN	Ostjate tasumata arved	2973,60		A
2	3011	MÜÜK1,MATI,TLN	Müük		2520,00	1
3	2410		Arvestatud käibemaks		453,60	
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
Vahe			0,00	Käive		2973,60 2973,60

Järgnevalt kirjeldame lühidalt Kande välju.

Päis

Nr. *Ctrl-Enter* Vali numbriseeriast

Kande number. Uue Kande sisestamisel annab Hansa sellele numbri Isiku kaardi 3. osal määratud numbriseeriast või seadistusest 'Numbriseeriad - Kanded' Vaikimisi sisestunud Kande numbrit võid muuta, aga mitte juba kasutatud numbri vastu. Kui töötad mitmekasutaja süsteemis, antakse Kandle number selle salvestamisel.

Op. kp. *Ctrl-Enter* Hetke kuupäev

Kande Operatsioonikuupäev ei pea olema sama Kande registreerimise kuupäevaga. Vaikimisi pakutakse viimati kasutatud Operatsioonikuupäeva.

Viide Siia sisestatud Viidet näed ka aknas 'Kanded: Sirvi'.

Seletus Lühike Kande kirjeldus.

Kokkuvõtvad väljad

Vahe Siin näidatakse deebet- ja kreditsummade võimalikku vahet: need summad peavad olema võrdsed, et saaksid Kande salvestada.

Käive Neil kahel väljal näed Kande deebet- ja kreditsummat kokku.

Kande maatriks on jagatud seitsmeks osaks. Nende osade vahel liikumiseks osuta nuppudele A-G ning kaks või kolm parempoolset tulpa vahetuvad.

Kandele ridade lisamiseks mine esimesele vabale reale ja sisesta vajalik info. Rea kustutamiseks osuta reanumbrile ja vajuta *Backspace*-klahvi klaviatuuril. Rea sisestamiseks teiste ridade vahele osuta reanumbrile, kuhu soovid uut rida lisada ja vajuta *Enterit*.

Osa A

Konto *Ctrl-Enter* K o n t o d e r e g i s t e r ,
Finants/Üldine moodul

Määra siin konto, mida kandereal kasutatakse.

Sellele väljale võid sisestada ka automaatlausendi koodi. Automaatlausendeid kasutatakse sagedasti kasutatavate Kannete sisestamise lihtsustamiseks. Lisaks töövaeva vähendamisele tagab Automaatlausendite kasutamine ka alati õige kontovaliku. Automaatlausenditest oli lähemalt juttu käesoleva peatüki alguses.

Objekt *Ctrl-Enter* O b j e k t i d e r e g i s t e r ,
Finants/Üldine moodul

Kandereale saad sisestada kuni 20 komadega eraldatud Objekti. Erinevate Objektidega võid tähistada osakondi, kulukohti või toote tüüpe. Objektid võimaldavad Finantsis aruandlust paindlikult liigendada. Objektide registri kohta loe lähemalt Üldise mooduli peatükist juhendi 1. raamatus.

Kui Sa ei kasuta Objekte, võid Kandesisestuse seadistuses märkida valiku, et kursor hüppaks *Enteri* vajutamisel sellest väljast üle.

Sisu Vaikimisi sisestub siia tekst Konto kaardilt. Seda saad vajadusel konkreetsel Kandel muuta. Nagu Objektide puhul võid ka siin seadistada kursori sellest väljast üle

hüppama, märkides vastava valiku Kandesisestuse seadistuses.

Baas 1 Deebet, Baas 1 Krediidit

Sisesta igale reale deebet- või kreditsumma. Summad sisesta Baasvaluutas 1, mille määrad Baasvaluutade seadistuses Üldises moodulis või kohalikus Valuutas, kui Sa ei kasuta Topeltvaluutade süsteemi. Deebetpoole summa peab võrduma kreditoole summaga, enne kui saad Kande salvestada: seega peab igal Kandel olema vähemalt kaks rida. Kui oled Kandesisestuse seadistuses märkinud valiku: 'Hoiata vale kirjendamise korral' ning teatud kontole on lubatud ainult ühe poole kirjendid (deebet või krediidit), saad ekraanile hoiatuse, kui üritad kirjendada selle konto teisele poolele. Pea meeles, et see hoiatus ei takista siiski Kanne salvestamast.

KM kood *Ctrl-Enter* KM koodide seadistus, Finants

Igale kandereale saad määrata KM koodi. KM kood võib sisestuda automaatselt Konto kaardilt või võid selle sisestada käsitsi. See väli on vajalik ainult aruandluse jaoks, mingit arvutust ei toimu. Sellegipoolest pead jälgima, et sisestad õige koodi. Palun loe KM aruandluse kohta lähemalt käesolevast peatükist edaspidi.

Osad B-D: Erinevate valuutade kasutamine

Kui kasutad topeltvaluutade süsteemi (st oled seadistanud oma kohaliku Valuuta ja euro kui Baasvaluuta 1 ja 2), pead vastavalt EMU reeglitele kõik toimingud registreerima mõlemas Valuutas. Euro summad sisestatakse Osale B.

Kui Kanne on mõnes välisvaluutas, tuleb nii see Valuuta kui valuutasummad sisestada Osale C.

Kõik vahetuskursid sisestatakse Osale D.

Nende funktsioonide kohta loe palun lähemalt Valuutasid käsitlevast peatükist käesolevas raamatus edaspidi.

Kui Kanne on vaid kohalikus Valuutas ning topeltvaluutade süsteemi ei kasutata, võib osasid B-D ignoreerida.

Osa E

Osa E kasutatakse Müügi- ja Ostuarvete tasumiseks. Ühel kandereal määrata pangakonto, mida debiteeritakse (Müügiarvete puhul) või krediteeritakse

(Ostuarvete puhul) ning Osal E määra Arved, mida tasutakse. Müügi- ja Ostuvõlgade kontod määratakse samuti nagu Laekumistest või Tasumistest Kannete koostamisel: sellest on lähemalt juttu peatükis 'Hansa ja Sinu ettevõtte' juhendi 1. raamatus.

Niimoodi tasutud Müügi- ja Ostuarveid ei käsitleta enam tasumata Arvetena, kuid Laekumiste ja Tasumiste registrisse vastavaid kaarte ei koostata.

Kasutades Osa E on samuti võimalik luua Arveid ja Ostuarveid. Taas ei koostata vastavaid kaarte Arvete või Ostuarvete registrisse, kuid sellised Arved ilmuvad alati tasumata Arvete *Ctrl-Enter* valikuaknasse, kuni need ei ole tasutud: selles mõttes käsitletakse neid tavaliste Arvetena. Eraldi kanderidadel määra Müügi/Ostuvõlgade konto, Müügi/Ostukonto ja KM konto. Neid ei pakuta automaatselt.

Kui kasutate Osa E, ei pea Sa välja lülitama valikut 'Allsüsteemide kontroll' seadistustes 'Lausendamine M/R' ja 'O/R'. Selle funktsiooniga kaitstud kontosid saad siiski kasutada, kui oled Tüübiks valinud 'O' või 'M'. Sellega on välistatud, et Müügi- või Ostuvõlgade kontot muudel Kannetel valesti kasutataks.

Kannete puhul, mis koostatakse automaatselt Müügi- ja Ostuarvetest, Laekumistest ja Tasumistest, on Osa E väljad täidetud, kui oled märkinud valiku 'Info kande E osale'.

Tüüp	<i>Ctrl-Enter</i>	Valikud
		Määra sellel väljal, kas tegemist on müüki või ostu puudutava reaga. Sisesta 'M' (Müük), kui registreerid Laekumist või Müügiarvet ning 'O' (Ost), kui registreerid Tasumist või Ostuarvet. <i>Ctrl-Enter</i> valik Seerianumbri ja Ettevõtte väljadel sõltub sellest, mis on siia sisestatud.
		'M' või 'O' tuleb sisestada, kui tegemist on Müügi- või Ostuvõlgade kontoga. Tasakaalustavad kirjendid Müügi, Ostu, KM või Panga/Kassakontole peavad kandma vaikimisi sisestuvat Tüüpi 'K', mida kasutatakse ka kõigi muude Kannete korral.
Nr.	<i>Ctrl-Enter</i>	Tasumata kinnitatud Müügi- või Ostuarved
		Kui Tüübiks on määratud 'M' või 'O', tuleb määrata ka Müügi- või Ostuarve number.
		Kui sisestatakse olemasoleva Arve number, tähendab see, et Arvet tasutakse. Kui sisestatakse Arve number,

mida registris ei ole, tähendab see, et sisestatakse uus Arve.

Tähtaeg *Ctrl-Enter* Hetke kuupäev
 Kui Müügi- või Ostuarve on sisestatud Nr. väljale, näed sin Arve Tasumistähtaega.

Uue Arve sisestamisel sisesta ka Tasumistähtaeg.

Ettevõte *Ctrl-Enter* Klientide või Hankijate register
 Kui Müügi- või Ostuarve on sisestatud Nr. väljale, näed sin Kliendi või Hankija koodi.

Uue Arve sisestamisel sisesta ka Klient või Hankija.

Pildil näed Kannete registrisse sisestatud Müügiarve laekumist (pildil Kande Osa E).

The screenshot shows a window titled 'Kanne: Vaata' with the following fields and table:

Nr. 5 Op.kp. 02.05.2001 Viide

Seletus Laekumine Arvele 20

Tüüpr.	Tähtaeg	Ettevõte	Konto	Baas 1 Deebet	Baas 1 Kredit	KM-kood
1 M 20	12.05.2001	1002	1021	2973,60		A
2 M			1210		2973,60	B
3						C
4						D
5						E
6						F
7						G
8						
9						
10						
11						

Vahe 0,00 Käive 2973,60 2973,60

Pildil näed Kannete registrisse sisestatud Müügiarvet (pildil Kande Osa E).

Kanne: Vaata								
Nr.		Op.kp.		Viide				
6		02.05.2001						
Seletus								
Tüü	Mr.	Tähtaeg	Ettevõte	Konto	Baas 1 Deebet	Baas 1 Kredit	KM-kood	
1	M	21	12.05.2001	1001	1210	118,00		
2	K				3011		100,00	
3	K				2410		18,00	
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
Vahe					0,00	Käive	118,00	118,00

Osa F

Korr.

Hansas on funktsioon, millega võid allutada Kande mõlema poole (deebet/kreedit) kontod teatud reeglitele (korrespondeerumise reeglitele). Kui oled märkinud valiku 'Kontrolli korrespondeerumist' Kandesisestuse seadistuses, ei luba Hansa salvestada liitlausendeid, millel on nt kahel esimesel real deebetkirjed ja järgnevatel ridadel mitu kredidkirjet. Korrespondeerumise reegleid on lähemalt kirjeldatud Kandesisestuse seadistust käsitlevas lõigus käesolevas peatükis eespool.

Kui see valik on märgitud, kuid on siiski vaja sisestada keerukaid liitlausendeid, pead korrespondeerumise käsitsi paika panema kasutades antud välja. Igale kandereale sisesta siia number. Sama numbriga ridu loetakse korrespondeeruvateks. Numbrid võid valida suvaliselt.

Osa G

Koguse välja võid kasutada, kui sisestad Kandeid käsitsi Müügireskontro aruande 'Arvete kanded' alusel. Selle aruande saad tellida ka koos kogustega. Tavaliselt kasutatakse seda välja Projektiarvestuse moodulist koostatud Arvete Kannete puhul.

Kande sisestamine - näide

Nagu eespool kirjeldatud, pakub Hansa erinevaid võimalusi Sinu töö lihtsustamiseks. Hetke kuupäeva sisestamiseks Kuupäeva väljale võid kasutada *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni (Macintoshi kasutajad -Enter). Kui sisestad tihti samasuguseid Kandeid (nt palgakandeid), võid töö lihtsustamiseks kasutada Automaatlausendeid. Nende kasutamisest oli lähemalt juttu käesoleva peatüki Seadistuste osas.

1. Ava Kannete register valides 'Kanded' Registrid-menüüst või avades kausta [Kanded]. Osuta [Uus] või kasuta klahvikombinatsiooni *Ctrl-N*/-N või märgi ära Kanne millesarnast soovid sisestada ja tee sellest koopia osutades [Koopia].

Avaneb aken 'Kanne: Uus', mis on tühi või koopia Kandest, mida kopeerisid. Hansa pakub järgmist vaba numbrit numbriseeriast ning Operatsioonikuupäevaks viimase sisestatud Kande kuupäeva.

2. Sisesta ja muuda andmeid nagu tavaliselt. Vaatame väljade täitmist paari näite abil.

Oletame, et ostsid kontoritarbeid kohalikust kirjatarvete kauplusest.

Ostsid kaks pakku koopiapaberit 50.00 tk, karbi pliiatseid 14.00 ja kleeplindi 6.00 KM oli 18.30 ja kogusumma 120.00. Maksti ülekandega

Kanne näeb välja järgmine—

Kanne: Vaata					
Nr.	7	Op.kp.	02.05.2001	Viide	
Seletus					
Konto	Objektid	Sisu	Baas 1 Deebet	Baas 1 Kredit	KM-kood
1	6500	Kontoritarbed ja trükise▶	101,70		A
2	1470	Teistele tasutud käiber▶	18,30		B
3	1021	Arveldusarve Hansap▶		120,00	C
4					D
5					E
6					F
7					G
8					
9					
10					
11					
Vahe		0,00	Käive		120,00 120,00

3. Osuta [OK] Kande salvestamiseks.

Järgmisel Kandel registreeritakse kirjutuslaua ostmine. Osuta [Uus]. Eelmine Kanne suletakse ning ekraanil avatakse uus tühi Kanne.

Laud maksis 1271.00 ilma KM-ta. Transport maksis 100.00.

Siin saad katsetada automaatset võrdsustamist, kuna krediteeritakse üht ja sama kontot. Sisesta kolm deebetkirjet ja sisesta krediteeritav konto 4. reale. Vii kursor väljale Baas 1 Kredid ja vajuta *Enterit*. Hansa sisestab tasakaalustava kreditsumma —

Kanne: Vaata						
Nr.	Op.kp.	Viide				
Seletus						
Konto	Objektid	Sisu	Baas 1 Deebet	Baas 1 Kredit	KM-kood	
1	1890	Muud põhivarad	1271,00			A
2	6990	Muud transpordiga seo ▶	84,75			B
3	1470	Teistele tasutud käiber ▶	244,25			C
4	1021	Arveldusarve Hansapa ▶		1600,00		D
5						E
6						F
7						G
8						
9						
10						
11						
Vahe			0,00	Käive	1600,00	1600,00

Osuta [OK] Kande salvestamiseks.

Kannete parandamine

Kandeid saad täiesti seaduslikult parandada.

Kandeid ei või muuta suvaliselt. Kande parandamine tähendab, et koostad uue Kande, mis eelmise tühistab. Parandatud Kanne tuleb märkida kui tühistatud.

Kui Kanne on ekraanil avatud, näed Spetsiaal-menüüd, mille kaudu saad teha Kandle erinevaid parandusi.

1. Märki veaga Kanne aknas 'Kanded: Sirvi' ja osuta [Koopia]. Sellega tehakse vales Kandest koopia.

2. Vali Spetsiaal-menüüst 'Vaheta deebet-kreedit'. Sellega vahetatakse kanderead (kreeditsummad muudetakse deebetsummadeks ja vastupidi). Sellega on vale Kanne tihistatud.
3. Nüüd vali Spetsiaal-menüüst 'Parandusmärk'. Kandlele lisatakse uus rida, millel saad viidata veaga Kandlele.

Kanne: Vaata

Nr. 10 Op.kp. 02.05.2001 Viide

Seletus Kontorilaua ost

Konto	Objektid	Sisu	Baas 1 Deebet	Baas 1 Kredit	KM-kood
1 1890		Muud põhivarad		1271,00	1
2 6990		Muud transpordiga seo ▶		100,00	1
3 1470		Teistele tasutud käiber ▶		229,00	
4 1021		Arveldusarve Hansapa ▶	1600,00		
5	Parandus kandlele	2001.8			
6 1890		Muud põhivarad	1271,00		
7 6990		Muud transpordiga seo ▶	84,75		
8 1470		Teistele tasutud käiber ▶	244,25		
9 1021		Arveldusarve Hansapa ▶		1600,00	
10					
11					
Vahe			0,00	Käive 3200,00	3200,00

4. Sisesta Kande number, mida parandad koos finantsaasa koodiga ning sisesta järgmistele ridadele uued kirjed nagu ülaltoodud pildil. Osuta [OK], kui oled valmis.

Uus Kanne salvestatakse ja vana Kanne märgitakse automaatselt kui parandatud nagu näidatud järgmisel pildil—

Kanne: Vaata

Nr. 8 Op.kp. 02.05.2001 Viide

Seletus Kontorilaua ost

Konto	Objektid	Sisu	Baas 1 Deebet	Baas 1 Kredit	KM-kood
1 1890		Muud põhivarad	1271,00		1
2 6990		Muud transpordiga seo ▶	100,00		1
3 1470		Teistele tasutud käiber ▶	229,00		
4 1021		Arveldusarve Hansapa ▶		1600,00	
5	Parandatud kandega	2001.10	Reg.kp. 02.05.2001		
6					
7					
8					
9					
10					
11					
Vahe			0,00	Käive 1600,00	1600,00

Käsitsi parandatakse raamatupidamises vigu neid läbi kriipsutades. Parandusele lisatakse raamatupidaja initsiaalid ning koostatakse uus sissekanne. Ka Hansas on olemas sarnane võimalus.

1. Otsi aknas 'Kanded: Sirvi' üles Kanne, mida soovid parandada ja ava see Vali spetsiaal-menüüst 'Muutusmärk'. Kandeale lisatakse uus rida, millel näed oma initsiaale ja Kande kuupäeva.
2. Nüüd tuleb veaga rida läbi kriipsutada. Märki rida osutades reanumbrile. Vajuta *Backspace*-klahvi klaviatuuril ja rida läbib punane joon. Sisesta õige rida ja salvesta kaart.
3. Kui viga on Kande päises (st Kande kuupäev on vale), saad ka selle parandada kasutades Muutusmärki. Käivita funktsioon ja muuda kuupäev vastavalt vajadusele. Kande Seletuse või Viite parandamiseks ei ole vaja kasutada Muutusmärki.

Kui oled märkinud valiku 'Kasuta kinnitamata kandeid' Kandesisestuse seadistuses, saad Kandeid vabalt parandada, kui Kande kuupäev on seadistuses märgitud kuupäevast hilisem. Sellisel juhul ei ole vaja kasutada Parandusmärki või Muutusmärki, kuna Kandeid ei loeta lõplikeks kuni kuu ei ole lukustatud. Kuud lukustatakse kasutades Üldise mooduli seadistust 'Kuu lukustamine': lähemalt loe palun Üldist moodulit käsitlevast peatükist.

Kui viga leitakse lukustatud kuu Kandes, ei saa seda parandada kasutades 'Muutusmärki'. See on nii seetõttu, et Muutusmärgiga parandamisel üritatakse parandatud Kannet salvestada Kande algse kuupäevaga. See aga langeb lukustatud perioodi, kus muutused ei ole enam lubatud. Ainus viis selliseid Kandeid parandada on kasutada Parandusmärki, millega koostatakse uus Kanne, mille kuupäev langeb veel avatud perioodi.

Spetsiaal-menüü

Kui Kanne on ekraanil avatud, saad kasutada Spetsiaal-menüüd. Menüüs on seitse käsklust.

Spetsiaal	Aken	?
Võrdsusta kanne		Shift+Ctrl+t
Vaheta deebet-kreedit		Shift+Ctrl+c
Muutusmärk		Ctrl+*
Parandusmärk		
Arvuta väli		Shift+Ctrl+f
Muuda märki		
Avaa allsüsteemi kaart		

Võrdsusta kanne

Kui kursor on mingil kandereal, muudetakse selle käsklusega antud rea summa nii, et Kanne oleks tasakaalus. See on kasulik, kui oled teinud vea vaid ühe rea summas.

Kande tasakaalustamiseks võid ka viia kursori viimasele reale ja vajutada *Enterit*.

Vaheta deebet-kreedit

Selle käsklusega viiakse kõik deebetsummad Krediti poolele ja kõik kreditsummad Deebet poolele.

See on mugav, kui soovid Kanneid tühistada vastupidise Kandega. Selleks otsi vigane Kanne üles aknas 'Kanded: Sirvi' ja tee sellest koopia osutades [Koopia]. Avaneb koopia vigasest Kandest. Vali antud funktsioon ja osuta [OK]. Nüüd on vigane Kanne tühistatud.

Muutusmärk

Kasuta seda käsklust vigase Kande parandamisel, kui soovid parandusele lisada ka oma allkirja. Lähemalt loe lõigust 'Kannete parandamine' eespool.

Parandusmärk

Kui kasutad Kande parandamiseks paranduskannet, kasuta seda käsklust tühistatud Kande numbri sisestamiseks. Tühistatud Kandele sisestub ka viide paranduskandele. Lähemalt loe lõigust 'Kannete parandamine' eespool.

Arvuta väli

Selle funktsiooni kohta loe palun lähemalt Valuutasid käsitlevast peatükist käesolevas raamatus edaspidi.

Muuda märki

Selle käsklusega muudetakse kõigi deebet- ja kreditsummade märgid vastupidiseks (negatiivne positiivseks, positiivne negatiivseks).

Ava allsüsteemi kaart

Kui Kanne koostati mingi allsüsteemi kaardi (nt Arve või Ostuarve) kinnitamisel ja salvestamisel, saad selle käsklusega selle kaardi avada.

Simulatsioonide register

Hansas saad Finantsi sisestada ka simulatsioonkandeid. Need sarnanevad tavalistele Kannetele selle erinevusega, et neid saab kustutada ja muuta. Enamusse Finantsi aruannetesse saad soovi korral kaasata ka simulatsioonkanded. Sellega saad proovida erinevaid alternatiive.

Simulatsioonkanded registreeritakse Simulatsioonide registris. Välja arvatud allpool kirjeldatud juhtudel sisestatakse need nagu tavalised Kanded. Siin ei kasutata Hansa spetsiaalseid parandusvõimalusi kuna kõik simulatsioonkanded on vabalt kustutatavad ja muudetavad.

Simulatsioon: Vaata

Nr. 1 Kande kp. 01.05.2000 Viide

Tekst Laenu intressi makse

	Konto	Kande kp.	Objekt	Sisu	Deebet	Kreedit	KM-k
1	8120			Makstud intressid	100000,00		A
2	1021			Arveldusarve Ha▶		100000,00	B
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							

Vahe 0,00 Kokku 100000,00 100000,00

Simulatsioonidest on võimalik koostada Kandeid kasutades akna 'Simulatsioonid: Sirvi' Spetsiaal-menüü käsklust 'Tee kanne' ning hooldusfunktsiooni 'Koosta perioodilised kanded' (kirjeldatud käesolevas peatükis edaspidi). Viimane koostab Kanded kõigist Simulatsioonidest, mitte ainult perioodiliste maksete kohta käivatest Simulatsioonidest. Kui Simulatsioonil on erinevate kuupäevadega ridu, koostatakse iga kuupäeva kohta eraldi Kanded. Muidu koostatakse iga Simulatsiooni kohta üks Kanne. Kui Simulatsioonil on kuupäevata ridu, võetakse kuupäev Simulatsiooni päisest.

Kaardi B osal oleval Seisundi väljal saad määrata, kas simulatsioonireast koostatakse Kanne või mitte. Sellele väljale on võimalik valida üks viiest seisundist kasutades *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni—

Aktiivne Simulatsioonireast koostatakse Kanne.

Sellise seisundiga Simulatsioonid saad kaasata ka Finantsi aruannetesse.

Üle kantud

Sellisest simulatsioonirest on juba Kanne koostatud. Selline seisund antakse simulatsioonireale automaatselt nii Spetsiaal-menüü funktsiooniga 'Tee kanne' kui hooldusfunktsiooniga 'Koosta perioodilised kanded' Kandeid koostades.

Sellist rida enam Kandeid ei kaasata. Kui soovid seda uuele Kandeid kaasata, pead seisundi tagasi Aktiivseks muutma jälgides, et tulemuseks oleks tasakaalus Kanne.

Sellise seisundiga simulatsiooniridu ei saa kaasata Finantsi aruannetesse.

Ära kasuta

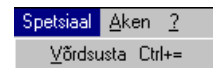
Kui Sa ei soovi, et teatud simulatsiooniridadest Kandeid koostataks, vali selle seisundiks 'Ära kasuta'. Kui Simulatsiooni kõigi ridade seisund ei ole 'Ära kasuta', jälgi, et tulemuseks oleks tasakaalus Kanne.

Sellise seisundiga simulatsiooniridu ei saa kaasata Finantsi aruannetesse.

Aastalõpu 1, Aastalõpu 2

Need seisundid on väga sarnased seisundile 'Aktiivne', selle erinevusega, et erinevate seisunditega simulatsiooniridu saab kaasata või välja jätta Käibeandmikust ja Pearaamatu aruandest. Kõigisse muudesse aruannetesse kaasatakse need vaikimisi, kui oled märkinud vastava valiku.

Spetsiaal-menüü

Ülaltoodud pildidel näed Simulatsioonide Spetsiaal-menüüsid. Vasakul on akna 'Simulatsioonid: Sirvi' Spetsiaal-menüü: märgi ära üks või mitu Simulatsiooni (hoia *Shift*-klahvi all, kui valid vahemikku) enne funktsiooni valimist. Paremalt on akende 'Simulatsioon: Uus' ja 'Simulatsioon: Vaata' Spetsiaal-menüü

Tee kanne

Selle käsklusega koostatakse valitud Simulatsioonidest Kanded.

Funktsiooni valimisel koostatakse Kannete registrisse uus kaart iga valitud Simulatsiooni kohta. Simulatsiooniread kaasatakse Kannetesse vaid juhul, kui nende seisundiks Osal B on märgitud 'Aktiivne', 'Aastalõpu 1' või 'Aastalõpu 2'. Kande koostamisel muudetakse ka seisund. Nüüd on selleks 'Üle kantud', millega hoitakse ära uue Kande koostamine samast Simulatsioonist. Kui Sa siiski soovid samast Simulatsioonist veel Kandeid koostada, vali seisundiks taas 'Aktiivne'.

Uue Kande kuupäevaks võetakse vastava simulatsioonirea kuupäev. Kui Simulatsioonil on erinevate kuupäevadega ridu, koostatakse iga kuupäeva kohta eraldi Kanded. Muidu koostatakse iga Simulatsiooni kohta üks Kanne. Kui Simulatsioonil on kuupäevata ridu, võetakse kuupäev Simulatsiooni päisest.

Võrdsusta

Kui kursor on mingil simulatsioonireal, muudetakse selle käsklusega antud rea summa nii, et Simulatsioon oleks tasakaalus. See on kasulik, kui oled teinud vea vaid ühe rea summas.

Simulatsiooni tasakaalustamiseks võid ka viia kursori viimasele reale ja vajutada *Enterit*.

Kontode võrdluse register

Seda registrit kasutatakse pangavõrdluste jaoks, panga väljavõtete võrdlemiseks Hansa pangakonto toimingutega. Võrdluse teostamiseks toimi järgnevalt—

1. Vali 'Kontode võrdlus' Registrid-menüüst või ava kaust [K. võrdlus]. Avaneb aken 'Kontode võrdlus'.
2. Sisesta periood kasutades vajadusel *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni. Periood peab olema piisavalt pikk, et katta kõiki võimalikke toiminguid pangakontoga.
3. Sisesta pangakonto kontonumber. Vajadusel määra ka Objekt.
4. Märki ruut 'Võrdlemata'. Nüüd reastatakse kõik võrdlemata toimingud antud Konto/Objekti kombinatsiooniga määratud perioodil. Väljal 'Võrreldud saldo' näed eelmise võrdluse saldot ning see peab võrduma panga väljavõtte algsaldoga.

Kui oled märkinud ka Ettevõtte ja/või Kande tüübi, esitatakse ainult sellist Ettevõtte/Kande tüübi (Kande Osa E) kombinatsiooni kandvad Kanded.

Kui võrdlemata Kannete arv on üle 300, ilmub linnuke ruutu 'Ületatud' akna allservas. Sellisel juhul vali lühem periood.

Kontode võrdlus						
Periood	01.05.2001:31.05.2001		E/v	☐ Võrreldud	Saldo. kp.	01.06.2001
Konto	1021	Objektid	Tüüp	☒ V.-ta	Võrreldud saldo	64714,06
Kanne	Kande.kp.	Sisu	Baasvaluuta 1	Võr.		
1	2001.3	02.05.2001	Palgad	-118000,00	-	A
2	2001.4	02.05.2001	Ruumide rent	-118000,00	-	B
3	2001.5	02.05.2001	Laekumine Arvele 20	2973,60	R	C
4	2001.7	02.05.2001		-120,00	-	D
5	2001.8	02.05.2001	Kontorilaua ost	-1600,00	R	
6	2001.9	02.05.2001		-1600,00	-	
7	2001.10	02.05.2001	Kontorilaua ost	1600,00	-	
8	2001.10	02.05.2001	Kontorilaua ost	-1600,00	-	
9	LAEK.21001	02.05.2001	Arveldusarve Hansapank, Arveldusarve Hans▶	123000,00	R	
10	LAEK.21002	02.05.2001	Arveldusarve Hansapank, Arveldusarve Hans▶	323000,00	-	
11	LAEK.21003	03.05.2001	Arveldusarve Hansapank, Arveldusarve Hans▶	19845,00	-	
12	LAEK.21004	04.05.2001	Arveldusarve Hansapank, Arveldusarve Hans▶	5248,10	-	
13	LAEK.21005	05.05.2001	Arveldusarve Hansapank, Arveldusarve Hans▶	10620,00	-	
14						
☐ Ületatud		Võrreldud	1373,60	Uus saldo	66087,66	

5. Võrdle Kannete nimekirja panga väljavõttega. Kui Kanne esineb ka väljavõttel, märgi 'R' väljale 'Võr'. Kande väärtus lisatakse Võrreldud summale ja Uuele saldole.

Osali A näed Kannete summasid Baasvaluutas 1 (kohalikus Valuutas). Kui panga väljavõte on Eurodes, kasuta Osa B (millel näidatakse Kannete summad Baasvaluutas 2). Osali C näed summasid võimalikus välisvaluutas.

6. Kui panga väljavõttel on Kanne, mida Sinu nimekirjas ei ole, pead selle lisama Kannete registrisse. Need võivad olla nt püsikorraldused või panga teenustasud.

Kande saad lisada Kontode võrdluse akent sulgemata. Ava Kannete register või vali 'Kanded' Registrid-menüüst ja sisesta Kanne nagu kirjeldatud eespool osas 'Kannete register'. Kui Kanne on salvestatud, mine tagasi akna Kontode võrdlus juurde ning vali Spetsiaal-menüüst käsklus 'Uuenda'. Uus Kanne lisatakse nimekirja.

7. Kui Kande summa Sinu nimekirjas erineb panga väljavõttest, pead Kannete registrisse sisestama paranduskande. Lähemalt loe lõigust 'Kannete parandamine' eespool. Kui see on tehtud, mine tagasi akna Kontode võrdlus juurde ning vali Spetsiaal-menüüst käsklus 'Uuenda' ning märgi mõlemale Kandlele 'R' väljale 'Võr'.

8. Kui kõik väljavõttel olevad Kanded on kontrollitud, peab väljavõtte lõppsaldo võrduma sinu Uue saldogaga.

Pane tähele, et kaart ei ole veel salvestatud ja kui osutad lihtsalt [OK], läheb kogu informatsioon kaduma. Kaardi salvestamiseks vali Spetsiaalmenüüst 'Teosta' ning osuta [OK].

Kui suled Kontode võrdluse akna käsklust 'Teosta' valimata, ei salvestata sisestatud andmeid.

Panga võrdluse lihtsustamiseks on soovitatav sisestada Ostureskontros iga maksekorralduse kohta eraldi Tasumine ning Müügireskontros eraldi Laekumine. Sellega tagad, et igale Kandlele vastab panga väljavõttel eraldi rida.

Kontode register

Selle registri kohta loe palun lähemalt Üldist moodulit käsitlevast peatükist juhendi 1. raamatus.

Objektide register

Selle registri kohta loe palun lähemalt Üldist moodulit käsitlevast peatükist juhendi 1. raamatus.

Eelarvete register

Eelarvete registris saad sisestada ettevõtte eelarve Kontode ja Objektide viisi.

Hansa pakub erinevaid eelarvestamise mudeleid, mida saad omavahel kombineerida. Näiteks—

- absoluutsummad, eelarved iga kuu kohta
- aastasumma võtmega - näitab, kuidas aastaeelarve summa kuude lõikes jaguneb.

Aasta jooksul on eelarvesummat võimalik muuta. See võib olla vajalik, kui tegelikud summad Eelarvest väga erinevad. Eelarvet on siiski soovitatav mitte muuta, et oleks võimalik hinnata ka Eelarve koostamise kvaliteeti. Eelarvestamine on tuleviku prognoosimine ning õige prognoosimise oskus on juhi väga tähtis omadus.

Kui aasta jooksul on vaja Eelarveid muuta, tehakse seda Eelarveparanduste registris, mis on spetsiaalselt selle jaoks ning millest tuleb juttu edaspidi.

Eelarvete sisestamine

1. Vali 'Eelarved' Registrid-menüüst või ava kaust [Eelarved].

Avaneb aken 'Eelarve - kontod: Sirvi', milles näed kontosid, mille kohta on juba Eelarved sisestatud. Iga konto jaoks tuleb arvestusaastaks sisestada eraldi Eelarve. Kui kasutad Objekte, võid sisestada eraldi Eelarved iga Konto/Objekti kombinatsiooni kohta: see on mugav, kui Objektid tähistavad erinevaid osakondi, millel on eraldi Eelarved.

Konto	Objekt	Kp.	Kommentaar
3011		01.01.1999	Müük
3011		01.01.2000	Müük
3011	TARTU	01.01.1999	Müük
3011	TARTU	01.01.2000	Müük
3011	TLN	01.01.1999	Müük
3011	TLN	01.01.2000	Müük

Otsi

2. Osuta [Uus] või ava olemasolev Eelarve, millesarnast soovid sisestada ja osuta [Koopia].

Avaneb aken 'Eelarve - konto: Uus', mis on tühi, kui osutasid [Uus] või koopia kaardist, mida kopeerisid—

The screenshot shows a window titled 'Eelarve - konto: Uus'. It contains the following fields:

- Konto:** 3011
- Komment:** Müük
- Objekt:** TLN
- Baassumma:** 7500000,00
- Periood:** 01.01.2000 - 31.12.2000
- Võti:** 17

Below these fields is a table with columns: Kuupäev, Väärtused, and Eelarve.

	Kuupäev	Väärtused	Eelarve
1	01.01.2000		441176,47
2	01.02.2000		441176,47
3	01.03.2000		441176,47
4	01.04.2000		441176,47
5	01.05.2000		1323529,41
6	01.06.2000		882352,94
7	01.07.2000		882352,94
8	01.08.2000		882352,94
9	01.09.2000		441176,47
10	01.10.2000		441176,47
11	01.11.2000		441176,47
12	01.12.2000		441176,47
13			

At the bottom right, there is a summary field: **Eelarve summa** 7500000,00.

Konto *Ctrl-Enter* Kontode register, Finants/Üldine moodul

Sisesta konto number, millele tahad Eelarvet koostada.

Kommentaar Hansa sisestab siia konto nimetuse.

Objekt *Ctrl-Enter* Objektide register, Finants/Üldine moodul

Kui sisestad Eelarvet mingi Objekti kohta, sisesta see Objekt siia. Nii saad lihtsalt koostada Eelarveid erinevatele osakondadele.

Periood Sisesta eelarveperioodi algus- ja lõpukuupäevad.

Baassumma Eelarveperioodi eeldatav kogusumma. Pea meeles, et müük, tulud, võlad ja omakapital on negatiivsed väärtused, varad ja kulud positiivsed väärtused.

Siia sisestatud summat võib käsitleda perioodi kontrollsummana. Kui perioodiks on aasta, võib baassumma jagada kuudele või kvartalitele kõrvalolevas

maatriksis. Kuude või kvartalite summad võid sisestada käsitsi võttes aluseks baassumma või võid lasta need arvutada automaatselt vastavalt baassummale kasutades Eelarvevõtit.

Võti *Ctrl-Enter* Eelarvevõtmete seadistus, Finants

Võtit kasutatakse aasta eelarvesumma jagamiseks kuudele, kui see toimub mingi valemi alusel. Võid näiteks Võtme abil jagada aasta rendisumma kaheteistkümneks võrdseks osaks.

Eelarvevõtmete seadistamisest oli lähemalt juttu Seadistusi käsitlevas osas eespool.

Et siduda Eelarvet mingi Võtmega, tuleb kõigepealt sisestada Baassumma. See summa on kogu perioodi (nt aasta) eelarvesumma. Seejärel määra Võti ja sisesta iga kuu või kvartali alguskuupäevad. Perioodi löike (st ridu) peab olema sama palju, kui Eelarve võtmelgi. Seejärel vali Spetsiaal-menüüst käsklus 'Arvuta eelarve summad ümber'. Tabelisse sisestub igale reale vastav summa vastavalt Baassummale ja kasutatud Võtmele. Salvesta kaart.

Kuupäev Sisesta igale eelarveperioodi lõigule alguskuupäev. Perioodi lõikude arv ei ole ette antud, kuid kui kasutad Eelarve võtit, peab see vastama seal määratud ridade arvule. Kui Eelarvel ja Võtmel on erinev perioodi lõikude arv, ei klapi Baassumma ja Eelarve summa peale ümberarvutust.

Eelarvete sisestamisel on mugav kasutada [Koopia] võimalust. Nii hoiad kokku aega ja väldid võimalikke sisestusvigu.

Väärtused Sisesta igale perioodi lõigule absoluutväärtus.

Kui Võtit ei ole määratud, liigutatakse sisestatud väärtused parempoolsesse tulpa, kui käivitad Spetsiaal-menüü funktsiooni 'Arvuta eelarve summad ümber'.

Kui oled määranud Võtme ja Baassumma, käsitletakse siia sisestatud väärtusi lisasummadena, mis lisatakse arvutatud summadele, kui käivitad Spetsiaal-menüü funktsiooni 'Arvuta eelarve summad ümber'.

- Eelarve** Hansa arvutab selle väärtuse ise, kui käivitad Spetsiaal-menüü funktsiooni 'Arvuta eelarve summad ümber'.
- Eelarve summa** Sellel väljal näed Eelarve summat kokku. Erinevalt Baassumma väljast arvutab selle summa Hansa. Kui Eelarve arvutatakse ümber, jääb Baassumma samaks, et saaksid neid kahte omavahel võrrelda. Eelarve summas arvestatakse ka Väärtuse tulba lisasummasid.
- Kui Baassumma ja Eelarve summa erinevuse põhjust ei perioodi erinev ridade arv.
3. Kui kõigile ridadele on Väärtused sisestatud või Võti valitud, käivita Spetsiaal-menüü funktsioon 'Arvuta eelarve summad ümber' ja osuta [OK] kaardi salvestamiseks või [Jäta], kui Sa ei soovi Eelarvet salvestada.
 4. Korda punkte 1 kuni 3 Eelarvete koostamiseks kõigile Konto/Objekti kombinatsioonidele. Kasuta [Koopia] võimalust andmete sisestamiseks. Igale Konto /Objekti kombinatsioonile saad sisestada ainult ühe Eelarve.

Et Eelarvesummad oleksid võrdluseks nähtavad ka Finantsi aruannetes, peab Eelarvele olema sisestatud vähemalt üks kuupäevaga rida.

5. Kui see on tehtud, võid igale kontole sisestada ka üldise Eelarve (st erinevatele Objektidele sisestatud Eelarvete summa). Selleks tee uus Eelarve ning sisesta konto ja periood. Salvesta kaart ja vali Spetsiaal-menüü käsklus 'Arvuta konto eelarve kaart objektide eelarvetest'. Hansa otsib üles kõik selle konto Eelarved määratud perioodiks ning liidab need kokku.
6. Eelarvete ja Eelarveparanduste võrdlemiseks tegelike väärtustega võid kasutada ühte kolmest aruandest: Bilanss, Objekt/Kogus (milles esitatakse analüüs iga Objekti/Konto kombinatsiooni kohta eraldi) ning Kasumiaruanne.

Eelarvete vaatamine või muutmine

1. Ava aken 'Eelarve - kontod: Sirvi' valides 'Eelarved' Registrid- menüüst või ava kaust [Eelarved]. Otsi üles Eelarve, mida soovid muuta kasutades vajadusel välja 'Otsi' akna allservas.
2. Tee valitud real topeltklõps.

Avaneb aken 'Eelarve - konto: Vaata'.

Tee vajalikud muudatused. Kaardi muutmisel muutub selle pealkiri 'Eelarve - konto: Muuda'. Kui oled valmis, vali Spetsiaal-menüüst käsklus 'Arvuta eelarve summad ümber', et muudetakse Eelarve summa.

Terve kaardi kustutamiseks vali 'Kustuta' Kaart-menüüst. Kaardi kustutamist ei saa tühistada.

Eelarvekirjelduste välja trükkimine

Eelarvekirjelduste välja trükkimiseks toimi järgnevalt—

1. Mine Üldisesse moodulisse.
2. Vali 'Aruanded' File-menüüst või ava kaust [Aruanded] Põhiaknas.
3. Vali 'Baasandmed'.
4. Avanenud aknas märgi ära rida 'Eelarve mudel' ja osuta [OK].
5. Trükitakse Eelarvete nimekiri.

Eelarveparanduste register

Selles registris saad kirjeldada oma ettevõtte jaoks prognoosi. Eelarveparandustega saad aastaeelarveid parandada, et hetkeolukorda adekvaatsemalt hinnata.

Eelarveparandust võid alati muuta, Eelarveid mitte, et säiliks algne prognoos.

1. Ava kaust [Eelarvepar.] või vali 'Eelarveparandused' Registrid-menüüst. Avaneb aken 'Eelarveparandused - Kontod: Sirvi'.
2. Ava soovitud Eelarveparanduse kaart topeltklõpsuga. Kaart avatakse aknas 'Eelarveparandus - Konto: Vaata', mida võid muuta. Osuta [Uus], kui soovid sisestada uue kaardi.

Selles aknas toimi samuti nagu Eelarve aknas, mida kirjeldasime eespool.

Välja '% Eelarvele' kasuta võrdluseks algse Eelarvega sama Konto/Objekti kombinatsiooni kohta. Kui sisestad siia '10', lisatakse algsele eelarvesummale 10% , kui sisestad '-10', lahutatakse 10%. Peale protsendi määramist sisesta kuupäevad. Need peavad olem samad, mis algsel Eelarvel. Seejärel vali Spetsiaal-menüü käsklus 'Arvuta summad ümber'. Kui kuupäevad ei klapi Eelarve kuupäevadega, saad summade ümberarvutamisel valed tulemused.

Kui see on tehtud, võid igale kontole sisestada ka üldise Eelarveparanduse (st erinevatele Objektidele sisestatud Eelarveparanduste summa). Selleks tee uus Eelarveparandus ning sisesta konto ja periood. Salvesta kaart ja vali Spetsiaal-menüü käsklus 'Arvuta konto eelarveparandus objektide põhjal'.

Prognosis - kontod: Uus

Konto 3011 Nimetus Müük

Objekt TLN

% vrdl eel. 10,00 Periood 01.01.2000 - 31.12.2000

Kp.	Väärtused	Prognosis
1	01.01.2000	485294,12
2	01.02.2000	485294,12
3	01.03.2000	485294,12
4	01.04.2000	485294,12
5	01.05.2000	1455882,35
6	01.06.2000	970588,23
7	01.07.2000	970588,23
8	01.08.2000	970588,23
9	01.09.2000	485294,12
10	01.10.2000	485294,12
11	01.11.2000	485294,12
12	01.12.2000	485294,12
13		

Progn. summa 8249999,99

3. Osuta [OK] muudatuste salvestamiseks või [Jäta], kui Sa ei soovi muudatusi salvestada. Sule aken sulgemisruudust.

Et Eelarveparandused Finantsi aruannetesse jookseksid, peab kaardile olema sisestatud vähemalt üks kuupäevaga rida

4. Eelarvete ja Eelarveparanduste võrdlemiseks tegelike väärtustega võid kasutada ühte kolmest aruandest: Bilanss, Objekt/Kogus (milles esitatakse analüüs iga Objekti/Konto kombinatsiooni kohta eraldi) ning Kasumiaruanne.

Algsaldode register

Selles registris on kõigi kontode algsaldod. Register toimib samuti nagu Kannete ja simulatsioonide registrid.

1. Vali 'Algsaldod' Registrid-menüüst või ava kaust [Algsaldod].
2. Tee topeltklõps kaardil, millega soovid töötada või osuta [Uus] uue kaardi koostamiseks.

Algsaldod: Vaata				
Nr.	5	Op.kp.	31.12.2000	☐ Simulatsioon
Komment.	2001 algsaldod			
Objekt				
Konto	Sisu	Deebet	Baasv. 1	Kreedit Baasv. 1
1 1010	Kassa	3000,00		
2 1020	Arveldusarve Optiva	200,00		
3 1021	Arveldusarve Hansapa	56800,00		
4 1120	Aktsiad ja osakud	42000,00		
5 1210	Õstjate tasumata arv	546000,00		
6 1450	Maksude ettemaksed	564,00		
7 1510	Ladu	444000,00		
8 1580	Ävansid hankijatele	1000,00		
9 1810	Masinad ja seadmed	200000,00		
10 1819	Kulum, masinad ja se			40000,00
11 2110	Võlgnevus hankijaile			325000,00
12 2991	Aktsiakapital			400000,00
Baasv. 1 erinevus	0,00	Kokku	1293564,00	1293564,00
Baasv. 2 erinevus	0,00	Kokku		

3. Sisesta andmed nagu Kannete puhul. Kui täidad Objekti välja, kehtivad Algsaldod selle Objekti kohta. Märki linnuke ruutu 'Simulatsioon', kui soovid, et Algsaldo kaarti käsitletaks silmulatsioonkandena: aruannetesse kaasatakse see vaid juhul, kui tellid aruande koos Simulatsioonidega.
4. Väljadele 'Baas 1 Deebet' ja 'Baas 1 Kreedit' sisesta väärtused kohalikus Valuutas. Kui kasutad topeltvaluutade süsteemi, pead olema eelnevalt määranud Baasvaluuta 1 ja 2. Kui Sinu maa on EMU liige, peab Baasvaluuta 2 olema Euro. Eurodes või mõnes muus Baasvaluutas 2 sisesta summad Algsaldo kaardi B osal: seda pead tegema, kui kasutad topeltvaluutade süsteemi, sest kõik summad tuleb sel juhul esitada mõlemas Valuutas (see on EMU nõue). Kui soovid sisestada summasid välisvaluutas, kasuta kaardi C osa. Kõik summad tuleb sisestada käsitsi:

konverteerimist ei toimu, kuna erinevad kasutajad kasutavad Algsaldode konverteerimiseks erinevaid meetodeid.

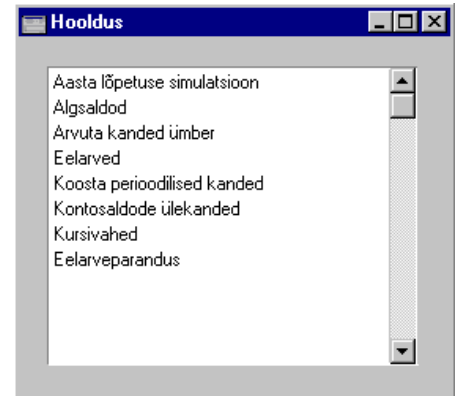
5. Osuta [OK] kaardi salvestamiseks.

Kontrolli andmeid Saldoaruandega. Algsaldode tulba kogukäibeks peab olema 0.00.

Lähemalt loe Algsaldode registri kohta peatükist 'Töö alustamine Hansaga' juhendi 1. raamatus.

Hooldused

Hooldusfunktsioonid on enamasti mõeldud mingite andmete uuendamiseks ning tavaliselt haaratakse mingi registri kõik või paljud kaardid. Finantsis on neli sellist funktsiooni. Nende kasutamiseks vali 'Hooldused' Fail-menüüst. Avaneb järgmine aken—

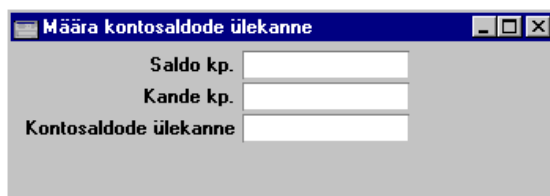
Tee soovitud valikul hiirega topeltklõps. Avaneb aken, milles saad määrata, kuidas antud funktsioon toimima peab. Osuta [OK] funktsiooni käivitamiseks.

Kontosaldode ülekanded

Seda funktsiooni saad kasutada koos seadistusega 'Kontosaldode ülekanded' saldode kandmiseks ühelt kontolt teisele või kontode vahemiku saldode kandmiseks ühele kontole. Selle funktsiooni kasutamise näiteks oleks Portugal, kus erinevate KM kontode saldod kantakse arvestusaasta lõpul ühele kontole.

Kontosaldode ülekannete seadistuses kirjeldatakse reeglid, mille alusel hooldusfunktsioon toimib. Reeglid pannakse paika ühekordselt ning neid kasutatakse korduvalt. Kui reeglid on kirjeldatud, koostatakse hooldusfunktsiooniga Simulatsioonide või Kannete registrisse uus kaart vastavate konteeringutega.

Funktsiooni kasutamiseks ava kaust [Hooldused] Põhiaknas või 'Hooldused' File-menüüst. Vali 'Kontosaldode ülekanne'. Avaneb järgmine aken—

Saldo kp. *Ctrl-Enter* Hetke kuupäev

Ülekantavad saldod arvutatakse vastavalt perioodile, mille lõpukuupäeva määrad siin. Kui samade kontode puhul järgmisel korral antud funktsiooni kasutad, on siin määratud kuupäev perioodi alguskuupäevaks.

Kui Sa ei ole seda funktsiooni varem kasutanud, kasutatakse alguskuupäevana esimese Kande kuupäeva. See kuupäev võib olla liiga varane, kui andmebaasis on mitmete aastate Kanded. Sellisel juhul on sobiva kuupäeva saamiseks soovitatav koostada selle funktsiooniga ajutine Simulatsioon, mille määras Saldo kuupäevaks päev enne soovitud alguskuupäeva. Seejärel käivita funktsioon uuesti soovitud Kande või Simulatsiooni koostamiseks sisestades seekord õige Saldo kuupäeva. Nüüd võid ajutise Simulatsiooni kustutada.

Kui siia ei ole kuupäeva sisestatud, funktsioon ei toimi.

Kande kp. *Ctrl-Enter* Hetke kuupäev

Sisesta koostatava Kande või Simulatsiooni kuupäev. Kui siia ei ole kuupäeva sisestatud, kasutatakse Saldo kuupäeva.

Kontosaldode ülekanne

Ctrl-Enter Kontosaldode ülekannete seadistus, Finants

Sisesta sobiva kaardi kood Kontosaldode ülekannete seadistusest. Sellega määratakse, kas koostatakse Kanne või Simulatsioon ning samuti kontod, mille saldod üle kantakse ja kontod, millele need saldod kantakse.

Osuta [OK] funktsiooni käivitamiseks. Kui ülekanne on tehtud, on ekraanil taas Hooldusfunktsioonide nimekiri.

Näide

Selle Kontosaldode ülekande seadistuse kaardiga koostatakse Simulatsioon, millel kantakse kontode 1015-1016 saldod kontole 1010.

	Kontolt	Kontole	Neg. kontole	Simulatsiooni tüüp
1	1015:1016	1010		Aktiivne
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				

Käibeandmikus (või Pearaamatus, kui soovid detailsemat aruannet) näed saldosisid, mis üle kantakse —

Konto	Algsaldo	Per.deb	Per.kred	Saldo
1015 Kassa Vahekonto		1 273,00	240,00	1 033,00
1016 Kassa Vahekonto 1		1 400,00	624,00	776,00
Grupp '1'		2 673,00	864,00	1 809,00
		2 673,00	864,00	1 809,00

Hooldusfunktsiooniga 'Kontosaldode ülekanded' koostatakse järgmine Simulatsioon —

Simulatsioon: Vaata							
Nr.	3	Kande kp.	02.05.2001	Viide			
Tekst	Vahekontolt kassakontole						
Konto	Kande kp.	Objekt	Sisu	Deebet	Kreedit	KM-k	
1	1015		Kassa Vahekonto		1033,00		A
2	1010		Kassa	1033,00			B
3	1016		Kassa Vahekont		776,00		
4	1010		Kassa	776,00			
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
Vahe		0,00		Kokku		1809,00	1809,00

Kui oled veendunud, et Simulatsioon on õige, võid sellest koostada Kande kasutades akna 'Simulatsioonid: Sirvi' Spetsiaal-menüü käsklust 'Tee kanne'.

Eelarve, Eelarveparandus, Algsaldod

Nende funktsioonidega saad kustutada informatsiooni kaartidelt Eelarvete, Eelarveparanduste ja Algsaldode registrites. Pane tähele, et kaarte endid ei kustutata, vaid summad neil muudetakse nullideks. Neid funktsioone saad kasutada kas registri kõigil kaartidel või kõigil teatud Objekti kandvatel kaartidel.

Koosta perioodilised kanded

Tavaliselt konteeritakse iga arvea kogusumma vastavale Müügi- või Ostukontole. See ei tarvitse aga sobida, kui Arve esitatakse teenuse või lepingu eest, mis kestab pikema perioodi. Sellisel juhul võiks summa Müügi- või Ostukontole kanda järk-järgult kogu teenuse osutamise või lepingu perioodi jooksul, eriti kui lepinguperiood ulatub järgmisse finantsaastasse.

Oletame, et Sa saad näiteks Ostuarve teeninduslepingu eest, mis kehtib ühe aasta. Võimalik, et Sa ei soovi oma Kulukontot kohe kogu summa ulatuses debiteerida, vaid soovid seda teha võrdsetes summades iga kuu. Sellise Ostuarve sisestamisel viita C osal (Müügiarve puhul B osal) valemile seadistuses 'Akumuleerimisperiodid'. Akumuleerimisperiodide seadistuses pannakse paika valemid, mille alusel arvesummad järk-järgult konteeritakse. Kui Ostuarve kinnitatakse, ei kanta selle summat Ostuvõlgade kontole nagu tavaliselt vaid Viitkulude kontole, mis määratakse Finantsi seadistuses

'Akumuleerimisperioodid'. Samuti koostatakse uus kaart Simulatsioonide registrisse. Sellel Kandel näed vastavat arvu (igakuiste maksete korral kahteist) tasakaalus deebet- ja krediidikontearinguid, millega krediteeritakse Viitkulude kontot ja debiteeritakse Kulukontot ühe kahteistkümnendiku osas kogusummast.

Alltoodud pildil näed kaarti seadistusest 'Akumuleerimisperioodid'.

	Kuud	Päevad	Arvutuslik %
1	0		8.33
2	1		8.33
3	2		8.33
4	3		8.33
5	4		8.33
6	5		8.33
7	6		8.33
8	7		8.33
9	8		8.33
10	9		8.33
11	10		8.33
12	11		=

Siin kirjeldatakse valem, mida kasutatakse Simulatsioonide koostamisel. Alltoodud pildil näed Simulatsiooni, mis on koostatud ülalkirjeldatud valemi põhjal. Igale Akumuleerimisperioodi kaardi reale vastab Simulatsioonil kaks rida (antud näites debiteeritakse Kulukontot ja krediteeritakse Viitkulude kontot).

Simulatsioon: Vaata						
Nr.	21006	Kande kp.	28.03.2001	Viide		
Tekst	10004 Eesti Telefon AS OST.21020					
Konto	Kande kp.	Objekt	Sisu	Deebet	Kreedit	KM-k
1 6740		ADMIN,TLN	Arvustehnika k	84,71		1
2 2630		ADMIN,TLN	Tulevaste periood		84,71	1
3 6740	28.04.2001	ADMIN,TLN	Arvustehnika k	84,71		1
4 2630	28.04.2001	ADMIN,TLN	Tulevaste periood		84,71	1
5 6740	28.05.2001	ADMIN,TLN	Arvustehnika k	84,71		1
6 2630	28.05.2001	ADMIN,TLN	Tulevaste periood		84,71	1
7 6740	28.06.2001	ADMIN,TLN	Arvustehnika k	84,71		1
8 2630	28.06.2001	ADMIN,TLN	Tulevaste periood		84,71	1
9 6740	28.07.2001	ADMIN,TLN	Arvustehnika k	84,71		1
10 2630	28.07.2001	ADMIN,TLN	Tulevaste periood		84,71	1
11 6740	28.08.2001	ADMIN,TLN	Arvustehnika k	84,71		1
Vahe	0,00			Kokku	1016,95	1016,95

Kord kuus võib kasutada Finantsi hooldusfunktsiooni 'Koosta perioodilised kanded', millega koostatakse Kanne igast Simulatsioonil olevast deebet- ja krediidkonteeringu paarist. Kanne kuupäevaks võetakse vastava simulatsioonirea Operatsioonikuupäev. See võimaldab kanda summa järkjärgult Viitkulude või -tulude kontolt Kulukontole või Müügikontole.

Funktsiooni kasutamiseks ava kaust [Hooldused] Põhiaknas või vali 'Hooldused' File-menüüst. Vali 'Koosta perioodilised kanded'. Avaneb järgmine dialoogiaken—

Määra periodiseeritud kannete koostamine	
Simulatsiooni periood	01.01.2001:31.12.2001
Simulatsioonid	
Per.kanded kuni	

Simulatsiooni periood

Ctrl-Enter

Aruannete perioodide seadistus,
Üldine moodul

Sisesta periood: hooldusfunktsioon võtab arvesse kõik Simulatsioonid, mille Kande kuupäev (päises) langeb antud vahemikku.

Simulatsioonid **Vahemik** Numbriline

Määra Simulatsiooni number või numbrivahemik.

Per. kanded kuni

Ctrl-Enter Hetke kuupäev

Sisesta kuupäev: kõigist määratud vahemiku simulatsiooniridadest, mille Kande kuupäev on siin näidatud kuupäevast varasem, koostatakse Kanded eeldusel, et rea Seisund on 'Aktiivne' (Osa B). Kui simulatsioonireal ei ole Kande kuupäeva, kasutatakse kuupäeva Simulatsiooni päisest.

Kui siin ei ole kuupäeva määratud, koostatakse Kanded kõigist määratud vahemiku simulatsiooniridadest eeldusel, et rea Seisund on 'Aktiivne'.

Osuta [OK] funktsiooni käivitamiseks. Aega kulub erinevalt sõltuvalt koostatavate Kannete arvust. Kui Kanded on koostatud, on ekraanil taas hooldusfunktsioonide nimekiri.

Alltoodud näide on Simulatsioonist koostatud Kanne.

Kanne: Vaata						
Nr.	21023	Op.kp.	28.03.2001	Viide		
Seletus	10004 Eesti Telefon AS OST.21020					
Konto	Objektid	Sisu	Baas 1 Deebet	Baas 1 Kredit	KM-kood	
1	6740	ADMIN,TLN	Arvutustehnika kulud	84,71		1
2	2630	ADMIN,TLN	Tulevaste perioodide k		84,71	1
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
Vahe			0,00	Käive	84,71	84,71

Kui simulatsiooniridade paarist koostatakse Kanne, muutub nende ridade Seisund (Osas B). See ei ole enam 'Aktiivne' vaid 'Üle kantud', millega hoitakse ära Kannete topelt koostamine.

Simulatsioon: Vaata						
Nr.	21006	Kande kp.	28.03.2001	Viide		
Tekst	10004 Eesti Telefon AS OST.21020					
Konto	Kande kp.	Objekt	Seisund	Deebet	Kreedid	KM-k
1 6740		ADMIN,TLN	Üle kantud	84,71		1
2 2630		ADMIN,TLN	Üle kantud		84,71	1
3 6740	28.04.2001	ADMIN,TLN	Aktiivne	84,71		1
4 2630	28.04.2001	ADMIN,TLN	Aktiivne		84,71	1
5 6740	28.05.2001	ADMIN,TLN	Aktiivne	84,71		1
6 2630	28.05.2001	ADMIN,TLN	Aktiivne		84,71	1
7 6740	28.06.2001	ADMIN,TLN	Aktiivne	84,71		1
8 2630	28.06.2001	ADMIN,TLN	Aktiivne		84,71	1
9 6740	28.07.2001	ADMIN,TLN	Aktiivne	84,71		1
10 2630	28.07.2001	ADMIN,TLN	Aktiivne		84,71	1
11 6740	28.08.2001	ADMIN,TLN	Aktiivne	84,71		1
Vahe	0,00			Kokku	1016,95	1016,95

Selle funktsiooniga koostatakse Kanded kõigist Simulatsioonidest mitte ainult perioodiliste maksete kohta käivatest Simulatsioonidest. Seepärast võib seda funktsiooni alati kasutada Simulatsioonidest Kannete koostamiseks. Märgi kindlasti kuupäev väljale 'Per. kanded kuni', muidu koostatakse Kanded kõigist määratud vahemiku simulatsiooniridadest.

Kursivahed

Selle funktsiooni kohta loe palun Valuutasid käsitlevast peatükist.

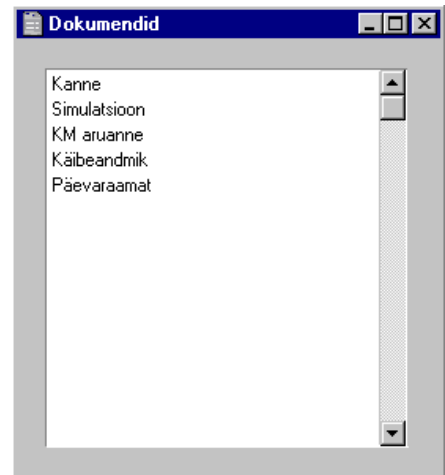
Arvuta kanded ümber

Selle funktsiooni kohta loe palun Valuutasid käsitlevast peatükist.

Dokumendid

Funktsioon 'Dokumendid' võimaldab dokumente või dokumendimalle korruga suurel hulgal välja trükkida. Selleks vali 'Dokumendid' File-menüüst või ava kaust [Dokumendid] Põhiaknas.

Funktsiooni valimisel avaneb alltoodud aken, milles näed dokumente, mida on võimalik Müügireskontrost välja trükkida. Iga dokument trükitakse oma dokumendimallile.

Dokumendi välja trükkimiseks toimi järgnevalt—

1. Tee valitud rida aknas 'Dokumendid' aktiivseks.
2. Kasutades Spetsiaal-menüüd määra, kuhu dokument saadetakse. Vaikimisi saadetakse dokument välja trükkimiseks valitud printerile. Teised valikud on Printeri järjekord (selle valiku kohta loe peatükist 'Menüüd ja alam-menüüd' juhendi 1. raamatus) või Faks (kui kasutatav riistvara seda võimaldab).
3. Osuta [OK]. Avaneb aken, milles saad määrata välja trükitavad dokumendid (nt millised Kanded trükitakse). Sellest määramisaknast tuleb edaspidi eraldi juttu.
4. Osuta [OK] dokumendi trükkimiseks.
5. Sule aken 'Dokumendid' sulgemisruudust.

Dokumendimalli määramiseks igale dokumendile toimi järgnevalt (Hansaga on kaasas mõned näidisdokumendimallid)—

1. Kujunda igale dokumendile dokumendimallid (või muuda näidisdokumendimalle vastavalt oma vajadustele) kasutades Üldise mooduli registrit [Dokumendimallid]. Dokumendimallide kujundamisest on lähemalt juttu Üldist moodulit käsitlevas peatükis juhendi 1. raamatus.
2. Mine Finants-moodulisse ja vali 'Dokumendid' Fail-menüüst või ava kaust [Dokumendid] Põhiaknas.
3. Tee iga rida aktiivseks ja vali Spetsiaal-menüüst käsklus 'Kirjelda dokument'. Avanev aknas saad dokumendile määrata malli (või mitu malli). Dokumendi sidumisest malliga loe peatüki 'Menüüd ja alam-menüüd' osast 'Dokumendid' juhendi 1. raamatus. Näiteks saad siduda dokumendi mitme erikeelse malliga keelekoodide abil või siduda erinevad mallid erinevate numbriseeriatega.
4. Dokumendile pead vastava dokumendimalli määrama vaid ühe korra. Edaspidi kasutatakse seda dokumendi trükkimisel automaatselt.

Trükitava dokumendi määramisest tuleb juttu edaspidi. Alati, kui soovid välja trükkida kõik registris olevad dokumendid, jäta määramisaknas väljad täitmata. Kui soovid välja trükkida vaid teatud dokumente, täida väljad nagu kirjeldatud edaspidi.

Tihti on võimalik välja trükkida dokumentide vahemik. Selleks sisesta vahemiku esimene ja viimane number ning eralda need kooloniga. Näiteks Klientide 001 kuni 010 puhul sisestad vastavale väljale '001:010'. Sõltuvalt väljast võib nummerdamine toimuda alfabeetiliselt või numbriliselt. Alfabeetilisse vahemikku 1:2 haaratakse ka numbrid 100, 10109, jne.

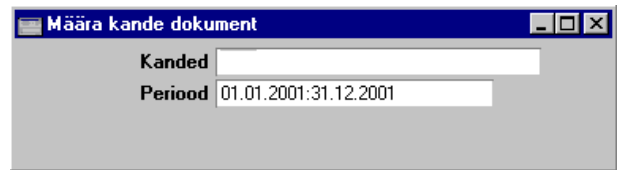
Kanne, Simulatsioon

Need kaks dokumenti on väga sarnased ning nende abil saad iga Kande kohta väljatrüki.

Kannete või Simulatsioonide välja trükkimiseks toimi järgnevalt—

1. Vali 'Dokumendid' File-menüüst või ava kaust [Dokumendid] Põhiaknas.
2. Tee topeltklõps soovitud real (edaspidi kirjeldatud protseduur on mõlema puhul sama).

3. Avaneb aken, milles saad määrata, millised Kanded või Simulatsioonid trükitakse—

4. Sisesta Kande või Simulatsiooni number või kooloniga eraldatud numbrivahemik. Kannete trükkimisel peab Kande numbris olema ka prefiks nagu aknas 'Kanded: Sirvi'. Otse Kannete registrisse sisestatud Kande trükkimiseks sisesta nt '2001.1' või vahemik '2001.1:2001.5'. Allsüsteemist koostatud kand trükkimiseks sisesta nt 'ARVE.1' või vahemik 'ARVE.1:ARVE.5'.

Sisesta periood, kui see erineb jooksvast arvestusaastast.

5. Osuta [OK] dokumentide trükkimiseks.
6. Sule aken 'Dokumendid' sulgemisruudust.

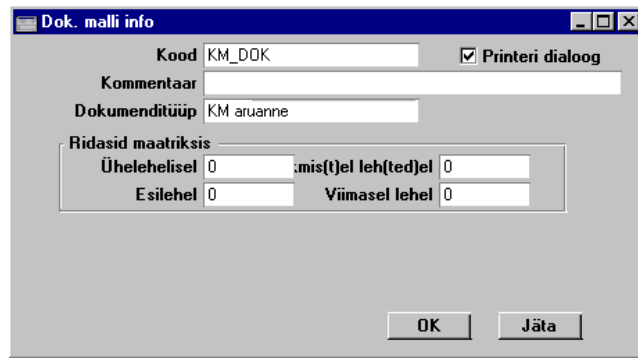
KM aruanne

KM aruande dokumenti saad kasutada oma KM aruande esitamiseks vastavatele instantsidele.

KM aruande dokumendi kujundus

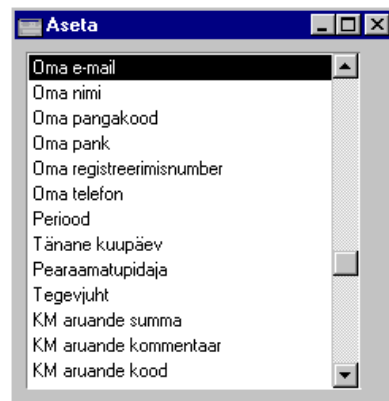
Kujunda KM aruande dokumendile dokumendimall ja anna sellele nimeks nt 'KM_DOK'.—

1. Mine Üldisesse moodulisse. Ava kaust [Dok. mallid] või vali 'Dok. mallid' Regstrid-menüüst.
2. Avaneb aken 'Dokumendimallid: Sirvi', milles näed olemasolevaid dokumendimalle. Osuta [Uus] või vali olemasolev mall, millesarnast soovid kujundada ja osuta [Koopia].
3. Vali 'Info' dokumendimalli Spetsiaal-menüüst.

Kasutades *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni määra Dokumentitüüp 'KM aruanne'. Sellega tagad, et saad dokumendimallil kasutada vaid õigeid välju. Osuta [OK] valiku kinnitamiseks.

4. Kujunda dokument vastavalt oma vajadustele. Väljade lisamiseks osuta [Väli] ja vea väli soovitud kohta mallil. Hiljem saad välja vajadusel liigutada või selle suurust muuta. Avaneb aken 'Väli'. Sisesta välja nimi: kasuta *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni väljanime leidmiseks.
5. Dokumendil on kolm välja, mis tagavad, et numbrid KM aruande dokumendil oleksid samad, mis KM aruandes. Need on 'KM aruande summa', 'KM aruande kommentaar' ja 'KM aruande kood', mida näed *Ctrl-Enter* valikuaknas—

Neil väljadel on informatsioon, mida näed KM aruandes. Pildil on näidis aruandest—

Käibemaksu aruanne		
DEMO Käibemaksu aruanne		Hansa, printitud: 04.05.2001 11:50
Paul & Pojad AS		Periood 01.01.2001 : 31.12.2001
Viimane reg.lp. 25.04.2000		
1.	18% määraga maksustatav käive	7 417,50
2.	Kokku 0% määraga maksustatav käive	0,00
2.1.	Kaupade eksport	0,00
2.2.	Teenuste eksport	0,00
3.	Maksuvaba käive	0,00
4.	Käibemaks 18% (18%lahtris 1 näidatud summast)	5 460,30
6.	Kokku soetamisel tasumisele kuuluv käibemaks, mis on seaduse	0,00
6.1.	Põhivahendite soetamisel tasumisele kuuluv käibemaks	0,00
6.2.	Tolliametile tasutud käibemaks	0,00
910	Tasumisele kuuluv (Enam makstud minusega) käibemaks	5 460,30

Otsi

Koodid esimeses tulbas esitatakse väljal 'KM aruande kood', tekst teises tulbas esitatakse väljal 'KM aruande kommentaar' ning numbrid kolmandas tulbas väljal 'KM aruande summa'.

Võid need tulbad täielikult KM aruande dokumendile kaasata või võtta vaid osa informatsiooni. Selleks kasuta Rea pikkust Välja aknas. Kui sisestad siia nt '3' (nagu pildil), tähendab see, et väljal esitatakse andmed alates kolmandast reast.

Välja	
Välja nimi	KM aruande summa
Rea pikkus	3
Vasak	284
Ülemine	13
Parem	354
Alumine	97
Stiil	
Rea samm (reavahe)	0
ESC koodid	
Jäta trükkimata	
☐ Esilehele	
☐ Keskmis(t)ele leh(ted)ele	
☐ Viimasele lehele	
☐ Ühelehelisele	
Joonda	☒ Vasakule ☐ Paremale ☐ Keskele
Üle rea lõpu ulatuv	☒ Ära lõika ☐ Lõika maha
Üleulatuvad sõnad	☒ Lõika maha ☐ Järgnevale reale ☐ Eelnevale reale.
<input type="button" value="OK"/> <input type="button" value="Jäta"/>	

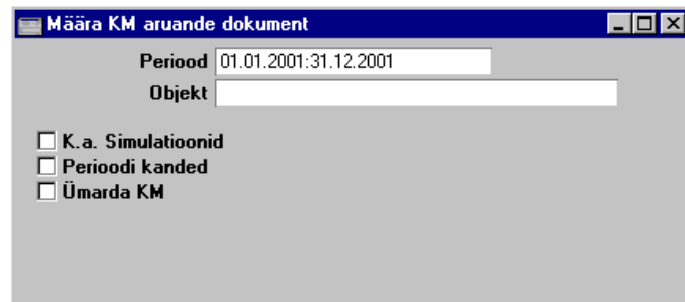
Kui Rea pikkust ei ole määratud, esitatakse kõik aruandes olevad summad tulbas. Kasuta Rea sammu, et numbreid üksteise peale ei

kirjutatakse. Kui kasutate Stiili Times 10, peab ka Rea samm olema vähemalt 10.

6. Osuta [OK] välja seadistuste salvestamiseks ning korda samme 4 ja 5, kuni dokumendimall on valmis.
7. Osuta [OK] dokumendimalli salvestamiseks.
8. Mine Finantsi ja vali 'Dokumendid' File-menüüst või ava kaust [Dokumendid] Põhiaknas.
9. Märki rida 'KM aruanne' ja vali Spetsiaal-menüüst käsklus 'Kirjelda dokument'. Sisesta Dok. malli väljale KM aruande dokumendile kujundatud dokumendimalli kood. Osuta [OK] ja sule aken.

KM aruande dokumendi välja trükkimine

1. Vali 'Dokumendid' File-menüüst või ava kaust [Dokumendid] Põhiaknas.
2. Tee real 'KM aruanne' topeltklõps.
3. Määra periood, mida dokument peab hõlmama. Sisesta Objekt, kui soovite KM aruannet nt mingi osakonna kohta.

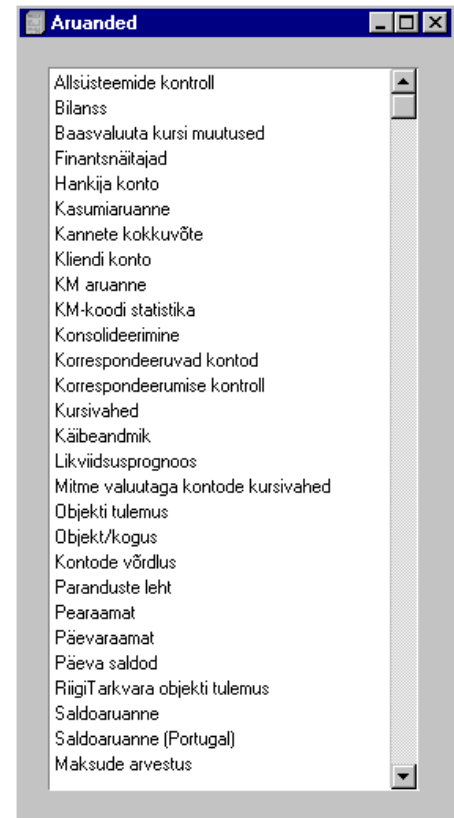

4. Osuta [OK] dokumendi trükkimiseks.
5. Sule akne 'Dokumendid' sulgemisruudust.

Aruanded

Nagu teisteski moodulites, vali aruande trükkimiseks 'Aruanded' Failmenüüst või ava kaust [Aruanded] Põhiaknas. Samuti võid kasutada klahvilühendeid *Ctrl-R* või *⌘-R*. Tee soovitud rida aktiivseks.

Finantsis on järgmised aruanded—

Kasutades Spetsiaal-menüüd, määra, kuhu aruanne saadetakse (vaikimisi esitatakse aruanne ekraanil). Võid aruande kõigepealt ekraanile tellida ja seejärel selle välja trükkida osutades Printeri ikoonile. Kui oled valinud, kuhu aruanne saadetakse, osuta [OK].

Avaneb määramisaken, kus saad määrata, millised andmed aruandesse kaasatakse. Osuta [OK] ja aruanne trükitakse välja.

Kui soovid aruannet kõigi registris olevate dokumentide kohta, jäta määramisaknas väljad täitmata. Kui soovid aruannet piiritleda, täida väljad nagu näidatud edaspidi iga aruannet käsitlevas juhendi osas.

Tihti on võimalik aruannet tellida teatud vahemiku kohta. Selleks sisesta vahemiku esimene ja viimane number ning eralda need kooloniga. Näiteks Klientide 001 kuni 010 puhul sisestad vastavale väljale '001:010'. Sõltuvalt väljast võib nummerdamine toimuda alfabeetiliselt või numbriliselt. Alfabeetilisse vahemikku 1:2 haaratakse ka numbrid 100, 10109, jne.

Finantsi aruannete kirjeldamine

Finantsi aruannete formaati saad muuta vastavalt oma vajadustele. Seda nimetatakse aruande kirjelduse muutmiseks. Kirjeldatavad aruanded on Bilanss, Finantsnäitajad, Kasumiaruanne ja KM aruanne.

Aruande kirjelduse muutmiseks ava Aruannete nimekiri ja märgi soovitud aruanne. Seejärel vali Spetsiaal-menüüst käsklus 'Kirjelda aruanne'. Aruande kirjeldusaknast on juttu iga aruannet käsitlevas lõigus.

***Kui oled muutnud
standardkontoplaani või oled
importinud oma kontoplaani, pead
ka Finantsi aruannete kirjeldused
vastavalt muutma***

Drill-down

Mõnede aruannete puhul saad kasutada Hansa ainulaadset *drill-down* funktsiooni, kui aruanne on ekraanil avatud. Kui Sul on nt Kasumiaruanne ekraanil, võid topeltklõpsuga soovitud kontonumbril avada konto kohta Pearingi, milles näed kõiki perioodi Kandeid, millest saadaksegi Kasumiaruande summa. Kui nüüd Pearingis mõnel kandenumbril topeltklõpsu teed, avaneb vastav Kanne—

Kasumiaruanne Hansa, printitud: 04.05.2001 11:54

DEMO Kasumiaruanne Periood 01.01.2001 : 31.12.2001

Paul & Pojad AS Täpne noteering

Viimane reg.kp. 25.04.2000 Võrdlus: Akumuleerunud %

Kõik kasutatud kontod

Pearaamat Hansa, printitud: 04.05.2001 11:55

DEMO Pearaamat Konto 3011

Paul & Pojad AS Periood 01.01.2001 : 31.12.2001

Viimane reg.kp. 25.04.2000

1. Realiseerimise 2011 M

Kokku 1. Real

7. Tööjõu kulu

8. Kulud

10. Finantsst

11. Finantskul

Kasum (kah

Otsi

KONTO 3011 Müük

Objekt:

Objekt:

Kande nr.	Op.kp.	Seletus	Deebet	Kreedit	Saldo
		Algsaldo			0,00
ARVE.21001	01.01.2001	1001 Rae Rattapood AS		280,00	280,00 1
ARVE.21002	01.02.2001	1004 Extreme Sport AS		3 695,00	3 975,00 1
ARVE.21003	01.03.2001	1002 U-Hulgi AS		333,00	4 308,00 1
2001.21001	23.03.2001	1001 Rae Rattapood AS, EE		2 082,50	6 390,50 1
ARVE.21005	23.03.2001	1002 U-Hulgi AS	333,00		6 057,50 1

Kanne: Vaata

Nr. 21005 Op.kp. 23.03.2001 Viide

Seletus 1002 U-Hulgi AS

Konto	Objektid	Sisu	Baas 1 Deebet	Baas 1 Kreedit	KM-kood
1 1210	TLN	Ostjate tasumata arved		392,95	
2 3011	MÜÜK1,MATI,TLN	Müük	333,00		1
3 2410		Arvestatud käibemaks	59,94		
4 9500		Ümardamine	0,01		
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					

Vahet 0,00 Käive 392,95 392,95

Spetsiaal-menüü

Spetsiaal Aken ?

Arvuta ümber Shift+Ctrl+r

Arvuta ümber ja prindi Shift+Ctrl+p

Kui aruanne on ekraanil avatud, saad kasutada Spetsiaal-menüüd. Käsklusega 'Arvuta ümber' arvutatakse aruanne koheselt ümber võttes arvesse vahepeal tehtud muudatusi Kannetes, Eelarvetes jne.

Allsüsteemide kontroll

Integratsioon Hansa erinevate moodulite vahel tähendab, et Kandeid saab koostada automaatselt ka muudest moodulitest ('Allsüsteemidest'). Nt võid lasta Kanded koostada Arvete kinnitamisel Müügireskontros, millega debiteeritakse Müügivõlgade kontot ja krediteeritakse Müügikontot ning vajadusel ka KM kontot.

See funktsioon seadistatakse Allsüsteemide seadistuses.

Kui Sa seda funktsiooni ei kasuta, võid kasutada antud aruannet, milles esitatakse valitud registrite Kanded nende käsitsi sisestamiseks.

Aruandes esitatakse kõik valitud perioodi Kanded sõltumata sellest, kas need on tegelikult koostatud või mitte. Arvestatakse ainult kinnitatud dokumente.

Periood	<i>Ctrl-Enter</i>	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul
		Sisesta aruande periood eraldades kuupäevad kooloniga.
Allsüsteem		Vali allsüsteem, mille kohta aruannet soovid.
Esitus		Määra nende valikutega aruande detailsus.
Kokkuvõte		Selle valikuga esitatakse iga toiming (Arve, Tasumine jne) ühe reana koos summaga. Aruande lõpus näed ülaltoodud toimingutel kasutatud Konto/Objekti kombinatsioone koos deebet- ja krediid kogusummadega võimaldades need ühele Kandlele kokku grupeerida.

Detailne

Selle valikuga esitatakse toimingutel kasutatud Konto/Objekti kombinatsioonid võimaldades sisestada eraldi Kande iga allsüsteemi toimingu kohta. Nagu ka Kokkuvõtte puhul, esitatakse aruande lõpus toimingutel kasutatud Konto/Objekti kombinatsioonid.

Baasvaluuta kursi muutused

Selle aruande kohta loe palun lähemalt Valuutasid käsitlevast peatükist edaspidi.

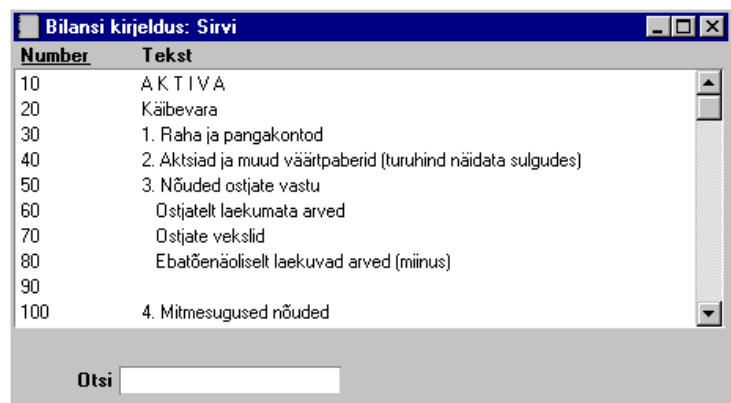
Bilanss

Bilanss näitab ettevõtte varasid, võlgasid ja omakapitali teatud ajahetkel. Võid kasutada Hansa Bilanssi või kirjeldada oma muutes standardkirjeldust vastavalt oma vajadustele.

Bilansi kirjeldamine

Bilansi saad kirjeldada vastavalt oma vajadustele.

Vali 'Aruanded' File-menüüst või ava kaust [Aruanded] Põhiaknas. Märgi rida 'Bilanss' ja vali Spetsiaal-menüüst käsklus 'Kirjelda aruanne'. Avaneb aken 'Bilansi kirjeldus: Sirvi' —

Siin aknas näed Bilanssi ridade kaupa. Ridadel on numbrid 10, 20, jne, mille vahele saad lisada uusi ridu.

Tee real '30: Raha ja pangakontod' topeltkõps.

Avaneb aken 'Bilansi kirjeldus: Vaata', milles näed hetkel kehtivat rea kirjeldust.

Number tähistab rida Bilansis ning tekst 'Raha ja pangakontod' on vastava kontogrupi pealkiri.

	Keel	Tekst
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		

Kontode väljale sisestatakse kontonumbrid. Sellel väljal käsitletakse vahemikku alfabeetilisena.

Neljast Tüübist on märgitud valik 'Kontod', mis tähendab, et iga vahemiku konto esitatakse eraldi. Viimase konto järel näidatakse kontogrupi saldo.

Kontoklass on 'Varad'. Kontoklassidest on juttu Kontode registrit käsitlevas juhendi osas Üldise mooduli peatükis 1. raamatus.

Valikutest 'Käive' ja 'Aktiva/Passiva' on juttu lõigus 'Bilansi erilised omadused' edaspidi.

Tabelisse saad sisestada teksti erinevaid tõlkeid (aruande pealkiri või alapealkiri). Esimeses tulbas määra Keel kasutades vajadusel *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni ning teise tulpa kirjuta vastav tõlge. Kohaliku Keele jaoks ei ole vaja siia eraldi rida sisestada. Aruande trükkimisel saad määrata Keele.

Lisakoodi kasutatakse Venemaal, kus Bilanss trükitakse kasutades reanumbritega standardkujundust: sellel väljal määratakse reale õige number. Lisakood on aruandel nähtav ainult aruande tellimisel valikuga 'Võrdluseta'.

Kontode väljal on kolm rida, millele mahub 300 tähemärki. Kontode vahemiku asemel võid kirjeldada ka komadega eraldatud üksikud kontod või kontode vahemikud. Kui sisestad kontode vahemiku suurema kontonumbriga eespool, esitatakse kontod aruandes tagurpidi järjekorras. Nt vahemik '1021:1010' esitatakse aruandes järgmiselt—

		Algsaldo	Muutus	Lõppsald
A K T I V A				
Käbevara				
1. Raha ja pangakontod				
1021	Arveldusarve Hansapangas	71 764,60	561 193,10	632 957,70
1020	Arveldusarve Optiva pangas	41 700,00	0,00	41 700,00
1015	Kassa Vahekonto	0,00	0,00	0,00
1010	Kassa	3 578,10	0,00	3 578,10
Kokku 1. Raha ja pangakontod		117 042,70	561 193,10	678 235,80

Kui osutad Raamatu ikooni parempoolsele lehele, näed järgmist kirjelduse rida.

Kui liigud kaardilt kaardile osutades Raamatu ikooni lehtedele, pea meeles, et eelmine kaart salvestatakse. Kui Sa ei soovi muudatusi salvestada, sule aken sulgemisruudust või osuta [Jäta].

Kokkuvõttev rida, millel esitatakse eelnevate ridade summa, kirjeldatakse järgmiselt—

Number 90

Tekst

Lisakood

Kontod 30+40+50+60+70+80

Tüüp

Kontod

Summa

Tekst

Lk. lõpp

Kontoklass

Varad

Võlad

Omakapital

Tulud

Kulud

Käive(Bil.)

Tavaline

Deebet

Krediid

Aktiva/Passiva

Tavaline

Ainult deebet

Ainult krediid

Keel	Tekst
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	

Siin on ridade 30, 40, 50, 60, 70 ja 80 väärtused kokku liidetud ning tulemust näed real 90. Tüübiks on 'Summa' ja Kontoklassiks 'Varad'.

Nii kirjeldatakse Bilanss ridahaaval.

Kui oled viimase rea kirjeldanud, osuta [OK] salvestamiseks või sule aken. Sule ka kirjelduste sirvimisaken.

Nüüd võid trükkida uue Bilansi.

Hansaga on kaasas standardkontoplaan ja aruannete standardkirjeldused. See kontoplaan sisaldab süsteemseid kontode gruppe ja on muudatusi tegemata kasutuseks valmis enamuses väikestes või keskmistes ettevõtetes, kuid vajadusel saad seda lihtsalt muuta.

Kui püsid kontoplaani etteantud raames (ei aseta nt mõnda võlakontot varakontode keskele!), ei ole vajadust aruande kirjeldust muuta. Kuid alati on soovitatav trükkida välja test Bilanss, veendumaks, et aruanne annab oodatud tulemusi.

Rea lisamine Bilanssi

1. Ava aken 'Aruanded' ja märgi rida 'Bilanss'. Vali Spetsiaal-menüüst käsklus 'Kirjelda aruanne'.

Avaneb aken 'Bilansi kirjeldus: Sirvi'.

2. Osuta [Uus] või tee mõnest olemasolevast reast koopia osutades [Koopia].

Avaneb uus tühi aken või koopia kaardist, mida kopeerisid.

3. Sisesta informatsioon uue rea kohta.

Ära unusta reale numbrit andmast, millega see aruandes õigesse kohta asetatakse. (Kui soovid lisada rida nt ridade 30 ja 40 vahele, anna sellele numbriks nt 35).

4. Osuta [OK] ja sule aken.

Nüüd on ekraanil taas aken 'Bilansi kirjeldus: Sirvi', milles näed ka uut lisatud rida.

Bilansirea kustutamine

1. Ava aken 'Aruanded' ja märgi rida 'Bilanss'. Vali Spetsiaal-menüüst käsklus 'Kirjelda aruanne'.

Avaneb aken 'Bilansi kirjeldus: Sirvi'.

2. Tee real, mida soovid kustutada topeltklõps.

3. Vali Kaart-menüüst käsklus 'Kustuta'.

Rida kustutatakse Bilansist ning näed ekraanil järgmise rea kirjeldust.

4. Sule aken.

Nüüd on ekraanil taas aken 'Bilansi kirjeldus: Sirvi'.

Bilansirea kustutamist ei saa tühistada.

Bilansi välja trükkimine

Ava aken 'Aruanded' ja tee topeltklõps real 'Bilanss'. Avaneb aken 'Määra bilanss' —

The screenshot shows the 'Määra bilanss' dialog box with the following fields and options:

- Periood:** 01.01.2001:31.12.2001
- Päis:** Bilanss
- Objekt:** (empty text field)
- Objektitüüp:** (empty dropdown)
- Kaasaarv. määramata
- Valuuta:** (empty dropdown)
- Keel:** (empty dropdown)
- Kontod:**
 - Kõik
 - Ainult kasutatud
 - Ainult grupid
 - Ainult kasut. grupid
- Ümardamine:**
 - Täpne
 - Komakohtadeta
 - Tuhandetes
 - Miljonites
 - Võrdlus %-des
- Võrdlus:**
 - Netomuutus
 - Eelarve
 - Eelmine aasta
 - Eelarveparandus
 - Võrdluseta
- Väärtused:**
 - Baasvaluutas 1
 - Baasvaluutas 2
- Kaasaarvatud simulatsioonid
- Perioodi kanded
- Päiseta

Periood	<i>Ctrl-Enter</i>	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul
		Sisesta bilansi periood. Hansa pakub esimest perioodi Aruannete perioodide seadistusest.
Päis		Anna siin aruandele pealkiri.
Objekt	<i>Ctrl-Enter</i>	Objektide register, Finants/Üldine moodul
		Sisesta Objekti kood, kui soovid aruannet teatud Objekti kandvate Kannete kohta. Kui see väli on tühi, kaasatakse kõik Kanded, nii Objektidega kui ilma. Kui sisestad mitu komadega eraldatud Objekti, kaasatakse ainult sellist Objektide kombinatsiooni kandvad Kanded.

Objektitüüp *Ctrl-Enter* Objektitüüpide seadistus, Finants

Sisesta Objektitüüp, kui soovid aruannet teatud tüüpi Objekte kandvate Kannete kohta.

Kaasaarvatud määramata

Märgi see valik, kui soovid iga konto kohta näha teatud tüüpi Objekti kandvate Kannete saldod ja kõigi muude Kannete saldod.

Valuuta *Ctrl-Enter* Valuutade register, Üldine moodul

Kui siia on sisestatud Valuuta, arvutatakse Bilanss ainult nende kanderidade põhjal, mille C osal on märgitud see Valuuta. Kuna see väli tähistab välisvaluutat, on tulemuseks tühi aruanne, kui sisestad siia Baasvaluuta 1 või 2. Aruandes esitatavad summad võetakse kanderidade C osalt: st. need on määratud Valuutas. Kui see väli on tühi, kaasatakse aruandesse kõik kanderid summadega väljadelt Baas 1 või Baas 2 Deebet või Krediid Kande osal A (vali kummas Baasvaluutas väärtused esitatakse).

Keel *Ctrl-Enter* Keelte seadistus, Üldine moodul

Bilansi saad tellida erinevates Keeltes: sisesta siia soovitud Keele kood. Iga konto nime jaoks leitakse vastav tõlge Konto kaardi 2. osalt ning aruande pealkirjade ja alapealkirjade jaoks aruande kirjeldusest (vt. eespool).

Kontod Vali, kuidas soovid kontosid aruandes näha.

Kõik Selle valikuga esitatakse kõik kontod, mis on Bilansi kirjelduses märgitud.

Ainult kasutatud Selle valikuga kaasatakse kontod, millel on eelmisest perioodist üle toodud algsaldod, kuid mida ei ole sel perioodil kasutatud.

Ainult grupid Selle valikuga ei näidata üksikute kontode saldosisid. Näidatakse iga bilansirea saldo kokku.

Ainult kasutatud grupid

Selle valikuga näidatakse kasutatud bilansiridade saldod.

- Ümardamine** Vali formaat, kuidas väärtused esitatakse.
- Täpne** Saldod esitatakse nagu need Kannetel on.
- Komakohtadeta** Saldod ümardatakse lähima täisarvuni üles- või allapoole.
- Tuhandetes, Miljonites**
Saldod jagatakse 1,000 või 1,000,000-ga.
- Võrdlus %-des** Kasutatav koos võrdlusvalikutega 'Eelarve' või 'Eelarveparandus'.
- Võrdlus** Võrrelda saad Netomuutusega, Eelarvega, eelarveparandusega või Eelmise aastaga.
Kui valid Eelarve või Eelarveparanduse, kaasatakse Eelarved või eelarveparandused aruandesse vaid juhul, kui neile on sisestatud vähemalt üks kuupäevaga rida.
Valikuga 'Võrdluseta' esitatakse algsaldod ja aruandeperioodi saldod. Seda kasutatakse Venemaal, kus Bilanss trükitakse standardreanumbritega. Reanumbrid määratakse Lisakoodi väljal Bilansi kirjelduses.
- Kaasaarvatud simulatsioonid**
Märgi see valik, kui soovid aruandesse kaasata ka simulatsioonkanded. Simulatsiooniridu Seisundiga 'Ära kasuta' või 'Üle kantud' ei kaasata.
- Perioodi kanded** Kui see valik on märgitud, tuuakse aruande lõpus välja kõik määratud perioodi Kannete numbrid koos deebet- ja kreditsummadega.
- Päiseta** Märgi see valik, kui soovid, et aruanne esitataks ilma päiseta.
- Väärtused** Kui kasutad topeltvaluutade süsteemi, saad väärtused aruandesse tellida ühes kahest Baasvaluutast. Kui Sinu maa on EMU liige, pead Finantsi aruandeid esitama kas oma kohalikus Valuutas või Eurodes.
Kui Sa ei kasuta topeltvaluutade süsteemi, märgi valik Baasvaluuta 1, et aruanne esitataks kohalikus Valuutas.
Kui Valuuta väljal on määratud Valuuta, esitatakse summad aruandes selles Valuutas.

Osuta [OK] ja Bilanss esitatakse ekraanil.

Kui Bilanss on ekraanil, saad kasutada Hansa *drill-down* funktsiooni. Topeltklõpsuga soovitud kontonumbril saad avada konto kohta Pearaamatu sama perioodi kohta. Kui nüüd Pearaamatus mõnel kandenumbril topeltklõpsu teed, avaneb vastav Kanne—

Bilansi erilised omadused

See lõik ei puuduta ettevõtteid, kes järgivad standardseid lääne raamatupidamistavasid.

Käive(Bil.)	Aktiva/Passiva
☒ Tavaline	☒ Tavaline
☐ Deebet	☐ Ainult deebet
☐ Kredid	☐ Ainult kredid

Bilansi kirjeldamisel on kaks gruppi valikuid, mida peaks lähemalt kirjeldama. Need on vajalikud paljudes riikides. Seletame nende valikute kasutamist näite abil. Enamuses firmades on kasutusel teatud võrdlus- või vahekontod kas siis varade või võlgade klassis, millel on kas deebet- või kreditsaldod. Mõnede riikide raamatupidamistavad lubavad ainult 'puhtalt' deebet- või kredidkontosid ning kui tellitakse Bilanss, tuleb kontosid erinevate gruppide vahel edasi-tagasi liigutada sõltuvalt nende hetkesaldost.

Mõnedes riikides eristatakse nelja kirje tüüpi: Deebet+, Deebet-, Kredid+ ja Kredid-. Kaasaegsete lääne raamatupidamistavade järgi on kirje kas deebet või kredid hoolimata Kontoklassist

Selliste keerukate tavade korral on Bilansi kirjeldamine üsna aeganõudev. Hansa spetsiaalsed funktsioonid aitavad seda tööd automatiseerida. Need funktsioonid toimivad järgnevalt.

Vaatleme kahe konto tegelikke saldosisid Pearaamatu aruandes.

Konto 1010 - Kassakonto—

KONTO 1010 Kassa					
Kande nr.	Op.kp.	Seletus	Deebet	Kredid	Saldo
		Algsaldo			3 578,10
2001.21004	04.05.2001		-240,00		3 338,10
2001.21005	05.05.2001		1 700,00		5 038,10
2001.21006	05.05.2001			486,00	4 552,10
2001.21007	07.05.2001			-110,00	4 662,10
		Kokku	1 460,00	376,00	
		Algsaldo			3 578,10
		Muutus	1 084,00		
		Lõppsaldo			4 662,10

Otsi

Konto 1015 - Kassa vahekonto—

KONTO 1015 Kassa Vahekonto					
Kande nr.	Op.kp.	Seletus	Deebet	Kreedit	Saldo
		Algsaldo			0,00
2001.21002	04.05.2001		1 200,00		1 200,00
2001.21003	04.05.2001			2 250,00	-1 050,00
		Kokku	1 200,00	2 250,00	
		Algsaldo			0,00
		Muutus		1 050,00	
		Lõppsald			-1 050,00
		Käive	1 200,00	2 250,00	

Otsi

Konto 1015 on Varade konto ja sellel on hetkel saldo kreditoolel. Deebetkäive perioodil kokku on 1200 ja kreditkäive 2250. Kontol 1010 on normaalne deebetsaldo, kuid selle kontoga on toimunud kaks negatiivse summaga toimingut, üks deebetpoolel ja teine kreditoolel. Kui neid kontosid kasutatakse aruande kirjelduses tavalisel viisil valikutega Käive:Tavaline ja Aktiva/Passiva:Tavaline, esitatakse konto 1015 saldo kui negatiivne vara.

Bilansi kirjeldus: Muuda

Number

Tekst Lisakood

Kontod

Tüüp

Kontod
 Summa
 Tekst
 Lk. lõpp

Kontoklass

Varad
 Võlad
 Omakapital
 Tulud
 Kulud

Käive(Bil.)

Tavaline
 Deebet
 Kreedit

Aktiva/Passiva

Tavaline
 Ainult deebet
 Ainult kredid

Keel	Tekst
1	
2	
3	
4	

Valikutega Käive:Deebet ja Aktiva/Passiva:Ainult deebet näidatakse konto 1010 deebetpoole saldot, kuna konto saldo on deebetis—

		Algsaldo	Muutus	Lõppsaldo
A K T I V A				
Käbevara				
1. Raha ja pangakontod				
1010	Kassa	16 770,10	1 460,00	18 230,10
1015	Kassa Vahekonto	3 770,10	1 200,00	4 970,10
1020	Arveldusarve Optiva pangas	42 200,00	376,00	42 576,00
1021	Arveldusarve Hansapangas	207 694,06	563 443,10	771 137,16
Kokku 1. Raha ja pangakontod		270 434,26	566 479,10	836 913,36
Otsi				

Valikutega Käive:Kreedid ja Aktiva/Passiva:Ainult kredid näidatakse mõlema konto kredidpoolle saldod, kuna mõlemad on negatiivsed—

		Algsaldo	Muutus	Lõppsaldo
A K T I V A				
Käbevara				
1. Raha ja pangakontod				
1010	Kassa	-13 192,00	-376,00	-13 568,00
1015	Kassa Vahekonto	-3 770,10	-2 250,00	-6 020,10
1020	Arveldusarve Optiva pangas	-500,00	-1 460,00	-1 960,00
1021	Arveldusarve Hansapangas	-135 929,46	-1 200,00	-137 129,46
Kokku 1. Raha ja pangakontod		-153 391,56	-5 286,00	-158 677,56
Otsi				

Valikutega Käive:Kreedid ja Aktiva/Passiva:Ainult deebet ei näidata midagi, kuna konto 1015 kredidpoolle on positiivne saldo ja 1010 saldo on deebetpoolle.

Valikutega Käive:Deebet ja Aktiva/Passiva:Ainult kredid ei näidata samuti midagi.

Valikutega Käive:Kreedid ja Aktiva/Passiva:Tavaline näidatakse mõlema konto kredidpoolle saldodid—

		Algsaldo	Muutus	Lõppsaldo
A K T I V A				
Käbevara				
1. Raha ja pangakontod				
1010	Kassa	-13 192,00	-376,00	-13 568,00
1015	Kassa Vahekonto	-3 770,10	-2 250,00	-6 020,10
1020	Arveldusarve Optiva pangas	-500,00	-1 460,00	-1 960,00
1021	Arveldusarve Hansapangas	-135 929,46	-1 200,00	-137 129,46
Kokku 1. Raha ja pangakontod		-153 391,56	-5 286,00	-158 677,56
Otsi				

Finantsnäitajad

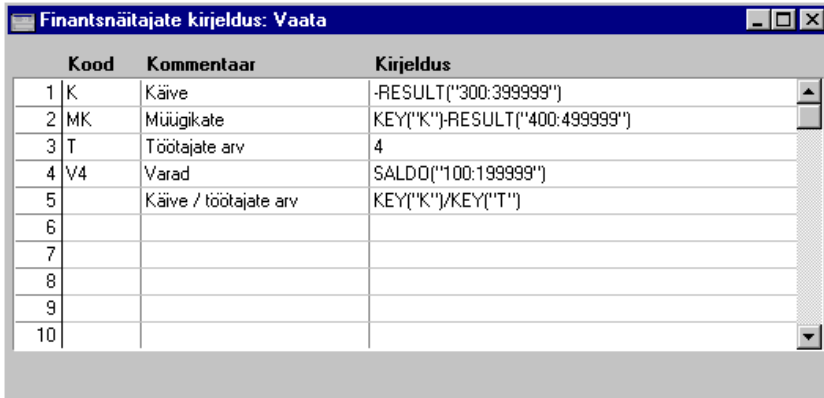
Kui hinnatakse ettevõtte situatsiooni ja tulevikuväljavaateid, on abiks Finantsnäitajate aruanne.

Hansas saad luua oma näitajad, et analüüsivõimalusi täiendada. Nt müük ruutmeetri kohta kaupluste jaoks või palkade ja kulutatud aja suhe konsultantidele. Mõningaid näitajaid kasutatakse teistes aruannetes: nt valik '% võrdlus käibega' Kasumiaruandes eeldab, et on olemas käivet kirjeldav näitaja.

Finantsnäitajate kirjeldamine

1. Vali 'Aruanded' File-menüüst või ava kaust [Aruanded] Põhiaknas. Märki rida 'Finantsnäitajad' ja vali spetsiaal-menüüst käsklus 'Kirjelda aruanne'. Avaneb aken 'Finantsnäitajate kirjeldus: Vaata'.
2. Sisesta vastavad kirjeldused.

Alltoodud pildil on näide Finantsnäitajate kirjeldusest—

Kood	Kommentaar	Kirjeldus
1 K	Käive	-RESULT("300:399999")
2 MK	Müügikate	KEY("K")-RESULT("400:499999")
3 T	Töötajate arv	4
4 V4	Varad	SALDO("100:199999")
5	Käive / töötajate arv	KEY("K")/KEY("T")
6		
7		
8		
9		
10		

Rida	Iga näitaja kirjeldatakse omaette real.
Kood	Finantsnäitaja kood: seda koodi võid kasutada muude Finantsnäitajate arvutamisel (vt pilti).
Kommentaar	Finantsnäitaja nimetus, mida näed aruandes.
Kirjeldus	Valem Finantsnäitaja arvutamiseks.

Valemite kirjeldamisel saad kasutada erinevaid käsukoode. Siin ei arvestata suur- ja väiketähti.

RESULT(Konto kood)

Esitatakse määratud konto saldo netomuutus perioodil.
Võimalikud näited—

RESULT(1010) Esitatakse konto 1010 netomuutuse summa määratud perioodil.

RESULT(1010:1035)

Esitatakse kontode 1010 kuni 1035 netomuutuste summa määratud perioodil. Kontode vahemikku käsitletakse alfabeetilise mitte numbrilisena.

-RESULT(1010:1035)

Sama, mis eelmine, aga summa esitatakse vastupidise märgiga. See on vajalik, kui esitatakse müüginäitajaid, mis on Hansasse salvestatud negatiivsetena. Miinusmärk käskluse ees muudab tulemuse positiivseks.

RESULT(1040+1010:1035)

Konto 1040 netomuutusele lisatakse kontode 1010 kuni 1035 netomuutuste summa.

SALDO(Konto kood)

Selle käsklusega esitatakse määratud konto lõppsaldo. RESULT käsklusest erineb see selle poolest, et arvesse võetakse ka eelmiste perioodide algsaldo.

Selle käsklusega võidakse määratud kontode saldod esitada ka samuti nagu RESULT käsklusega: palun vt ka RESULT käskluse kirjeldust eespool.

KEY(Kood)

Arvutusse saad kaasata teise Finantsnäitaja väärtuse. Finantsnäitaja, millele siin viitad, peab ise olema kirjeldatud. Kui see nii ei ole, kasutatakse null-väärtust. Seepärast peab KEY rida olema viidatavast reast allpool.

KEY käsklus ei ole suur- ja väiketähetundlik, küll aga lisatud viide.

VATRESULT(KM kood, Konto number)

See käsklus on sarnane RESULT käsklusele, kuid perioodi netomuutuse arvutamisel võetakse arvesse ainult need Kanded, millel on kasutatud määratud KM koodi.

Viide KM koodile ei ole suur- ja väiketähetundlik.

Selle käsklusega võidakse määratud kontode saldod esitada ka samuti nagu RESULT käsklusega: palun vt ka RESULT käskluse kirjeldust eespool.

VATBALANCE(KM kood, Konto kood)

Selle käsklusega esitatakse valitud konto lõppsaldo võttes arvesse ainult määratud KM koodi kandvad Kanded. VATRESULT käsklusest erineb see selle poolest, et arvesse võetakse ka eelmiste perioodide algsaldod.

VATCREDRESULT(KM kood, Konto kood)

Selle käsklusega esitatakse konto krediti kirjetate summa perioodil võttes arvesse ainult määratud KM koodi kandvad Kanded.

VATDEBRESULT(KM kood, Konto kood)

Selle käsklusega esitatakse konto deebet kirjetate summa perioodil võttes arvesse ainult määratud KM koodi kandvad Kanded.

APDUE(Päevade arv)

Selle käsklusega esitatakse Ostureskontro arvete kogusumma, mis on üle tähtaja näidatud arv päevi. Nt käsklusega APDUE(20) esitatakse arvete summa, mille tähtaeg ületati 20 või enam päeva enne aruandeperioodi lõppu (st, summa, mis perioodi viimaseks päevaks oli vähemalt 20 päeva tähtaja ületanud). Päevade arv peab olema määratud: kasuta käsklust APDUE(0), kui soovid, et summasse kaasataks kõik tähtaja ületanud Ostuarved.

ARDUE(Päevade arv)

See käsklus on APDUE Müügiresskontro vaste.

3. Kui oled Finantsnäitaja kirjeldanud, osuta [OK]. Ekraanil on taas Aruannete nimekiri.

Pildil näed erinevaid Finantsnäitajate kirjeldamise võimalusi. Finantsnäitajate kirjeldamisel pead mõned asjad meeles pidama.

Kuna arvutustes kasutatakse Hansa süsteemiseseid väärtusi, esitatakse nt müügikontode saldod negatiivsetena, kuna nad on tavaliselt krediidipoolel.

Selle lahendamiseks kasutad lihtsalt vastupidist märki arvutusvalemi ees: nagu pildil 1. real. Samuti näed pildil kontode grupeerimist.

Siin tuleb välja ka hästi struktureeritud Kontoplaani väärtus. Kui kõik tulukontod on kenasti reastatud, on nende summeerimine lihtne.

Finantsnäitajate aruande välja trükkimine

Ava aken 'Aruanded' ja tee Finantsnäitajate real hiirega topeltklõps. Avaneb aken 'Määra finantsnäitajad' –

Periood	<i>Ctrl-Enter</i>	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul
		Sisesta aruande periood. Kui soovid aruannet vaid ühe päeva kohta, sisesta soovitud kuupäev. Hansa teisendab kuupäeva ise perioodi formaati. Vaikimisi sisestub esimene periood Aruannete perioodide seadistusest
Objekt	<i>Ctrl-Enter</i>	Objektide register, Finants/Üldine moodul
		Sisesta Objekt, mille kohta aruannet soovid.
Võtmed		Kui Sa ei soovi aruandesse kõiki Finantsnäitajaid, määra siin, millised näitajad kaasatakse. Erinevad Võtmed eralda komadega.
Päis		Anna aruandele päis.
Kaasaarvatud simulatsioonid		
		Märgi see valik, kui soovid aruandesse kaasata ka simulatsioonikanded. Simulatsiooniridu seisundiga 'Ära kasuta' ja 'Üle kantud' ei kaasata.
Päiseta		Märgi see valik, kui soovid väljastada aruande ilma päiseta.

Osuta [OK] Finantsnäitajate arvutamiseks.

Finantsnäitajad		
DEMO Finantsnäitajad		Hansa, printitud: 04.05.2001 13:07
Paul & Pojad AS		Periood 01.01.2001 : 31.12.2001
Viimane reg.kp. 04.05.2001		Kaasaarvatud simulatsioonid
K	Käive	276 260,00
MK	Müügikate	276 260,00
T	Töötajate arv	4
V4	Varad	1 975 301,87
	Käive / töötajate arv	69 065,00

Otsi

Hankija konto

Seda aruannet kasutatakse Venemaal. Lähemalt küsi oma Hansa esindajalt.

Kannete kokkuvõte

See aruanne on väga sarnane ülalkirjeldatud Päevaraamatu aruandele. Siin esitatakse samuti kõik valitud perioodi Kanded koos debiteeritud ja krediteeritud kontode ja summadega.

Erinevalt Päevaraamatust ei näidata siin aruandes Kannete tavalisi numbreid. Kõigile Kannetele antakse number ühisest numbriseeriast Kande iseloomust sõltumata.

Lisaks perioodi Kannetele saad aruande lõppu tellida ka kuni neli kokkuvõtvat sektsiooni. Neis näidatakse vastavalt valikutele Arvetest, Laekumistest, Ostuarvetest ja/või Tasumistest koostatud Kannetel kasutatud kontode deebet- ja kreditsummad.

Määra kannete kokkuvõte	
Periood	01.01.2001:31.12.2001
Alusta nummerdamist	
Summeeri kanded	Järjestus
☒ Müügiarvete	☐ Number
☒ Laekumiste	☐ Op.kp.
☒ Ostuarvete	☒ Kuu summad
☒ Tasumiste	
☐ Kanded ilma koodideta	

Periood *Ctrl-Enter* Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul

Sisesta aruande periood.

Alusta nummerdamist

Selles aruandes ei näidata Kannete tavalisi numbreid. Kannetele antakse numbrid ühisest numbriseeriast sõltumata nende iseloomust. Sisesta siia selle numbriseeria esimene number. Kui siia ei ole numbrit sisestatud, alustatakse nummerdamist numbrist '1'.

Summeeri kanded

Aruande lõppu saad tellida kuni neli kokkuvõtvat sektsiooni. Neis näidatakse vastavalt valikutele Arvetest, Laekumistest, Ostuarvetest ja/või Tasumistest perioodil koostatud Kannetel kasutatud kontode deebet- ja kreditsummad. Vali siin, millised kokkuvõtavad sektsioonid esitatakse.

Järjestus

Järjestamiseks on kolm võimalust—

Number	Kanded reastatakse kandenumbrite järjekorras. Vastava valiku korral trükitakse kokkuvõtavad sektsioonid aruande lõppu.
Op. kp.	Kanded reastatakse Operatsioonikuupäevade järjekorras. Vastava valiku korral trükitakse kokkuvõtavad sektsioonid aruande lõppu.
Kuu summad	Kanded reastatakse Operatsioonikuupäevade järjekorras. Selle valikuga trükitakse kokkuvõtavad sektsioonid kuude kaupa vastavatesse kohtadesse aruandes.

Kanded ilma koodideta

Aknas 'kanded: Sirvi' näed Kandeid koos vastavate prefiksiga.

Ehkki selles aruandes ei näidata tavalisi kandenumbreid, esitatakse siiski Kannete prefiks, et oleks näha, mis tüüpi Kandega on tegemist. Kui Sa seda ei soovi, märgi antud valik.

Kasumiaruanne

Kasumiaruanne näitab firma müügikäivet valitud perioodil. Samuti näed aruandes müügikulu ja müügikatet ning puhaskasumit.

Kui aruanne on ekraanil avatud, saad selles kasutada Hansa *drill-down* funktsiooni. Topeltklõps kontonumbril avab vastava konto pearaamatu määratud perioodil. Pearaamatus saad omakorda avada üksikuid Kandeid.

Kirjeldus

Kasumiaruannet saad kirjeldada samuti nagu Bilanssi. Palun loe lähemalt Bilanssi käsitlevast osast eespool.

Kasumiaruande välja trükkimine

Vali 'Kasumiaruanne' aruannete nimekirjas. Avaneb aken 'Määra kasumiaruanne' –

Periood	<i>Ctrl-Enter</i>	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul
		Sisesta aruande periood eraldades kuupäevad kooloniga. Vaikimisi sisestub esimene periood Aruannete perioodide seadistusest.
Päis		Anna aruandele päis.

Objekt *Ctrl-Enter* Objektide register, Finants/Üldine moodul

Sisesta Objekti kood. Kui Objekti ei ole määratud, kaasatakse kõik Kanded, Objektidega ja ilma. Kui sisestad mitu komadega eraldatud Objekti, kaasatakse ainult sellist Objektide kombinatsiooni kandvad Kanded.

Objektitüüp *Ctrl-Enter* Objektitüüpide seadistus, Finants

Sisesta Objektitüüp, kui soovid aruannet teatud tüüpi Objekte kandvate Kannete kohta.

Kaasaarvatud määramata

Märgi see valik, kui soovid iga konto kohta näha teatud tüüpi Objekti kandvate Kannete saldod ning eraldi kõigi ülejäänud Kannete saldod.

Valuuta *Ctrl-Enter* Valuutade register, Üldine moodul

Kui siia on sisestatud Valuuta, arvutatakse Kasumiaruanne ainult nende kanderidade põhjal, mille C osal on märgitud see Valuuta. Aruandes esitatavad summad võetakse kanderidade C osalt: st. need on määratud Valuutas. Kui see väli on tühi, kaasatakse aruandesse kõik kanderead summadega väljadelt Baas 1 või Baas 2 Deebet või Krediid Kande osal A (vali kummas Baasvaluutas väärsused esitatakse).

Keel *Ctrl-Enter* Keelte seadistus, Üldine moodul

Kasumiaruannet on võimalik väljastada erinevates Keeltes: sisesta siia soovitud Keele kood. Iga konto nime jaoks leitakse vastav tõlge Konto kaardi 2. osalt ning aruande pealkirjade ja alapealkirjade jaoks aruande kirjeldusest (palun vaata Bilanssi kirjeldavast lõigust eespool).

Kontod Vali kontode esitus aruandes.

Kõik Selle valikuga esitatakse kõik Kasumiaruande kirjelduses leiduvad kontod.

Ainult kasutatud Selle valikuga esitatakse ainult kasutatud kontod. Sh ka kontod, mida ei ole määratud perioodil kasutatud, kuid millel on algsaldo eelmisest perioodist.

Ainult grupid	Selle valikuga ei näidata üksikute kontode saldosisid. Iga Kasumiaruande kirjelduse rea kohta esitatakse kokkuvõtlik saldo.
Ainult kasutatud grupid	Selle valikuga esitatakse ainult kasutatud Kasumiaruande kirjelduse ridade saldod.
Ümardamine	Summade esitamiseks aruandes on kuus valikut.
Täpne	Saldod esitatakse nagu need Kanneltel on.
Komakohtadeta	Saldod ümardatakse üles- või allapool lähima täisarvuni.
Tuhandetes, Miljonites	Saldod jagatakse 1,000 või 1,000,000 -ga.
% võrdlus käibega	Iga konto saldo esitatakse protsendina üldisest käibest. See valik eeldab, et 'käive' on kirjeldatud Finantsnäitajana. Palun loe lähemalt Finantsnäitajate lõigust eespool.
Võrdlus %-des	Kasutatav vaid juhul kui võrdluseks valitakse Eelarve või Eelarveparandus.
Võrdlus	Tee valik võrdluse jaoks.
Akumuleerunud	Aruandeperioodi võrreldakse akumuleerunud summadega.
Eelmine aasta	Aruande perioodi võrreldakse eelmise aasta sama perioodiga.
Eelmine tulemus	Aruande perioodi võrreldakse eelmise finantsaastaga.
Eelarve, Eelarveparandus	Aruande perioodi võrreldakse sama perioodi Eelarve või Eelarveparandusega. Eelarvel või Eelarveparandusel peab olema vähemalt üks kuupäevaga rida.
Võrdlus %-des	Võrdlused esitatakse protsentides.

Kaasaarvatud simulatsioonid

	Märgi see valik, kui soovid aruandesse kaasata ka simulatsioonkanded. Simulatsiooniridu seisundiga 'Ära kasuta' ja 'Üle kantud' ei kaasata.
Perioodi kanded	Selle valikuga esitatakse aruande lõpus kõik valitud perioodi Kanded koos deebet- ja kreditsummadega.
Päiseta	Märgi see valik, kui soovid väljastada aruande päiseta.
Väärtused	Kui kasutate topeltvaluutade süsteemi, saad väärtused aruandesse tellida ühes kahest Baasvaluutast. Kui Sinu maa on EMU liige, pead Finantsi aruandeid esitama kas oma kohalikus Valuutas või Eurodes. Kui Sa ei kasuta topeltvaluutade süsteemi, märgi valik Baasvaluuta 1, et aruanne esitataks kohalikus Valuutas. Kui määrad aruande tellimisel Valuuta, esitatakse summad selles Valuutas.

Kliendi konto

Seda aruannet kasutatakse Venemaal. Lähemalt küsi oma Hansa esindajalt.

KM aruanne

KM aruanne on dokument, mis on aluseks käibemaksu tasumisel.

Aruandes summeeritakse teistele tasutud ja arvestatud käibemaksu kontod määratud perioodil. Samuti näidatakse eraldi ostu ja müügi käibemaksu. Kui kogusumma on positiivne, tähendab see, et pead käibemaksu tasuma, kui aga negatiivne, saab firma käibemaksu tagasi.

Kui KM aruanne perioodi kohta on trükitud, on soovitatav koostada Kanne, millega kantakse maksta- või saadaolev KM summa Ülekantud KM kontole (Konto 2411 Hansa standardkontoplaanis). Selle Kandega debiteeritakse Teistele tasutud KM kontot (1470) ja krediteeritakse Arvestatud KM kontot (2410) ning tehakse tasakaalustav kirje Ülekantud KM kontole (2411). See Kanne tuleb sisestada perioodi, mida ta kajastab soovitatavalt perioodi viimase Kandena. Maksta- või saadaolev summa kajastatakse eraldi Kandega Pangakontole, kui raha on tasutud või laekunud.

Teatud tingimustel võib väljastada eraldi KM aruanded üksikute Objektide kohta, mis võib olla vajalik, kui Objektid tähistavad erinevaid osakondi, kes on omaette KM kohuslased. Selleks pead iga KM kohuslase registreerima omaette Ettevõtte. Igäihe kohta neist tuleb teha Konsolideerimis-eksport

(kirjeldatud käesolevas peatükis edaspidi) määrates vastava Objekti väljal 'Konsol. objekt'. Impordi need failid Ettevõttesse või andmebaasi, kus asuvad konsolideeritud andmed ning seejärel väljasta KM aruanne iga konsolideeritud Objekti kohta.

Seda protseduuri tuleb järgida kahel põhjusel—

1. Kui Kanded koostatakse allsüsteemidest, ei asetata kasutatavaid Objekte Kande käibemaksu reale. Konsolideerimis-eksporti käigus asetatakse Objektid Kannetele.
2. Kui kasutate ühes Ettevõttes hierarhilisi Objekte, võivad tekkida vead iga üksiku Objekti kohta käibemaksu arvestamisel.

KM aruande kirjeldamine

KM aruande kirjelduses saad määrata, milliseid kontosid kasutatakse.

Vali 'Aruanded' File-menüüst või ava kaust [Aruanded] Põhiaknas. Märgi rida 'KM aruanne' ning vali Spetsiaal-menüüst käsklus 'Kirjelda aruanne'. Avaneb aken 'Käibemaksuaruande kirjeldus: Vaata'—

	Kood	Kommentaar	Kirjeldus
1	1.	18% määraga maksustatav käibemaks	result(-3011)
2	2.	Kokku 0% määraga maksustatav käibemaks	result(-3015-3016)
3	2.1.	Kaupade eksport	result(-3015)
4	2.2.	Teenuste eksport	result(-3016)
5	3.	Maksuvaba käive	result(-3014)
6	4.	Käibemaks 18% (18% lahtis 1)	result(-2410)
7			''''
8	6.	Kokku soetamisele tasumisele kuuluv käibemaks	result(1470)
9	6.1.	Põhivahendite soetamisele tasumisele kuuluv käibemaks	result(1473)
10	6.2.	Tolliametile tasutud käibemaks	result(1471)
11			''''
12	9\10	Tasumisele kuuluv (Enam määraga maksustatav käibemaks)	result(-2410)-result(1470:1471)-result(1473)
13			
14			
15			

Pildil on standardne KM aruanne, milles on kasutatud Hansa standardkontoplaani ja kirjeldusi. Kui oled muutnud standardkontoplaani või importinud oma Kontoplaani, pead vastavalt muutma ka aruannete kirjeldused.

Iga rida kirjeldusaknas vastab ühele reale KM aruandes. Ridu saad vastavalt vajadusele lisada või kustutada. Rea lisamiseks olemasolevate ridade vahele

märgi rida, kuhu soovid uut rida lisada (osutades reanumbrile) ja vajuta *Enterit*. Rea kustutamiseks märgi see ja vajuta *Backspace*-klahvi.

Igale reale sisestatakse valem, mille alusel aruandes esitatavad väärtused arvutatakse. Valemid on samasugused nagu Finantsnäitajate aruandes. Palun loe lähemalt Finantsnäitajaid käsitlevast lõigust eespool.

Rida	Iga aruande rida kirjeldatakse omaette.
Kood	Rea kood, mida võid kasutada teiste ridade valemites.
Kommentaar	Kirjeldav tekst, mis trükitakse aruandesse.
Kirjeldus	Aruanderea kirjeldus. Siin määratakse, milliste kontode põhjal rea väärtus arvutatakse ning millist valemit kasutatakse.

Kui oled aruande kirjeldanud, osuta [OK]. Ekraanil on taas Aruannete nimekiri.

KM aruande väljastamine

Vali 'KM aruanne' aruannete nimekirjas. Avaneb aken 'Määra KM aruanne' —

Periood	<i>Ctrl-Enter</i>	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul
		Sisesta aruande periood nagu tavaliselt. Kui soovid aruannet ühe päeva kohta, sisesta soovitud kuupäev. Hansa teisendab selle ise perioodi formaati. Vaikimisi pakutakse esimest perioodi Aruannete perioodide seadistusest.
Objekt	<i>Ctrl-Enter</i>	Objektide register, Finants/Üldine moodul
		Sisesta üks või mitu Objekti.

Väärtused Kui kasutate topeltvaluutade süsteemi, saate väärtused aruandesse tellida ühes kahest Baasvaluutast. Kui Sinu maa on EMU liige, pead finantsi aruandeid esitama kas oma kohalikus Valuutas või Eurodes.

Kui Sa ei kasuta topeltvaluutade süsteemi, märgi valik Baasvaluuta 1, et aruanne esitataks kohalikus Valuutas.

Kaasaarvatud simulatsioonid

Märgi see valik, kui soovid aruandesse kaasata ka simulatsioonkanded. Simulatsiooniridu Seisundiga 'Ära kasuta' või 'Üle kantud' ei kaasata.

Perioodi kanded Selle valikuga esitatakse aruande lõpus kõik valitud perioodi Kanded koos deebet- ja kreditsummadega.

Päiseta Märgi see valik, kui soovid, et aruanne esitataks päiseta.

Osuta [OK] aruande väljastamiseks.

KM koodi statistika

Selles aruandes näed tehinguid ja nendelt arvestatud käibemaksu. Iga tehingu kohta esitatakse kogusumma käibemaksuga ja ilma, KM summa, KM protsent summast ning kasutatud Valuuta.

Periood	Ctrl-Enter	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul
		Sisesta aruande periood. Vaikimisi sisestub esimene periood Aruannete perioodide seadistusest.
Määra		Aruandesse saad tellida Müügiarved, Ostuarved, Kulutused, Kassa sissetulekud, Kassa väljaminekud ja/või Finantskanded. Valima pead vähemalt ühe, muidu esitatakse tühi aruanne. Igas sektsioonis järgnevad toimingutele neil kasutatud KM koodid koos summadega. Kui Sa ei soovi aruandes üksikuid toiminguid näha märgi valik 'Näita ainult kogusummasid'.
Vali		Aruandesse võid tellida kõik Kanded või ainult käibemaksuta Kanded.

Konsolideerimine

Selle aruande kohta loe palun peatükist 'Konsolideerimine' juhendi 4. raamatus.

Kontode võrdlus

Seda aruannet kasutatakse abimaterjalina pangavõrdluse teostamisel, mida tehakse kontode võrdluse registris. Selles aruandes esitatakse aruandeperioodi Kanded. Iga Kande kohta näidatakse kontod, Kande number ja kuupäev, Summa ühes Baasvaluutas (vastavalt valikule), Summa välisvaluutas (kus vaja) ning kas Kanne on võrreldud.

Periood	<i>Ctrl-Enter</i>	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul
		Kõik Kanded, mis langevad siin määratud ajavahemikku, kaasatakse aruandesse. Vaikimisi sisestub esimene periood Aruannete perioodide seadistusest.
Konto	<i>Ctrl-Enter</i>	Kontode register, Finants/Üldine moodul
	Vahemik	Alfabeetiline
		Telli aruanne teatud kontode või kontode vahemiku kohta.
Objektid	<i>Ctrl-Enter</i>	Objektide register, Finants/Üldine moodul
		Määra Objekt, kui soovid aruandesse vaid teatud Objekti kandvaid Kandeid. Kui sisestad mitu komadega eraldatud Objekti, kaasatakse ainult märgitud Objektide kombinatsiooni kandvad Kanded.
Algsaldo kp.	<i>Ctrl-Enter</i>	Hetke kuupäev
		Iga konto kohta näidatakse kaks summat: võrreldud summa määratud perioodil ja võrreldud summa enne teatud kuupäeva. See kuupäev määratakse siin.
Võrreldud		Märgi see valik, kui soovid aruandesse kaasata võrreldud Kanded.
Võrdlemata		Märgi see valik, kui soovid aruandesse kaasata võrdlemata Kanded. Üks neist valikutest peab vähemalt märgitud olema, muidu esitatakse tühi aruanne.
Väärtused		Kui kasutad topeltvaluutade süsteemi, saad väärtused aruandesse tellida tihes kahest Baasvaluutast. Kui Sinu maa on EMU liige, pead Finantsi aruandeid esitama kas oma kohalikus Valuutas või Eurodes.
		Kui Sa ei kasuta topeltvaluutade süsteemi, märgi valik Baasvaluuta 1, et aruanne esitataks kohalikus Valuutas.
Trüki		Aruandesse saad kaasata kas Objektide koodid või Seletused. Kui valid Seletused, trükitakse aruandesse tekst Kande päisest ja ridadelt.

Korrespondeeruvad kontod

Selles aruandes näidatakse, kuidas iga kirje on tasakaalustatud. Näiteks, kui kontot on kasutatud Kande krediidipoleel, näitab see aruanne kontot või kontosid, mida kasutati deebetpoleel ning konteeritud summasid. Selliseid tasakaalustavaid kontosid nimetatakse korrespondeerivateks kontodeks.

Liitlausendite puhul, kus nt esimesel kahel real on deebetkirjed, millele järgneb hulk krediidikirjeid, pannakse korrespondeerumine paika käsitsi kasutades selleks kanderea välja 'Korr.' Kande F osal.

Periood	<i>Ctrl-Enter</i>	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul
		Sisesta aruande periood.
Peakontod	<i>Ctrl-Enter</i>	Kontode register, Finants/Üldine moodul
	Vahemik	Alfabeetiline
		Määra siin kontod, mille korrespondeerumisi soovid aruandes näha.
Korresp. kontod	<i>Ctrl-Enter</i>	Kontode register, Finants/Üldine moodul
	Vahemik	Alfabeetiline
		Kasuta seda välja, kui oled huvitatud vaid teatud korrespondeeruvatest kontodest.
Ainult saldod		Selle valikuga esitatakse iga peakonto iga korrespondeeruv konto eraldi real vastavalt koos deebet- või kreditsaldoga määratud perioodil. Kui see valik ei ole märgitud, näidatakse iga peakonto kohta kõik Kanded iga korrespondeeruva kontoga eraldi.

Perioodi kanded

Kui see valik on märgitud, tuuakse aruande lõpus välja kõik määratud perioodi Kannete numbrid koos deebet- ja kreditsummadega.

Kursivahed

Selle aruande kohta loe palun lähemalt Valuutasid käsitlevast peatükist edaspidi.

Käibeandmik

See aruanne on sarnane Saldoaruandele. Siin esitatakse lisaks ka iga konto deebet- ja kreditsaldod. Väljatrükil näidatakse ka arvestusaasta akumuleerunud saldod.

Periood

Ctrl-Enter

Aruannete perioodide seadistus,
Üldine moodul

Sisesta aruande periood. Vaikimisi sisestub esimene periood Aruannete perioodide seadistusest.

Kontod	<i>Ctrl-Enter</i>	Kontode register, Finants/Üldine moodul
	Vahemik	Alfabeetiline
		Telli aruanne teatud kontode või kontode vahemiku kohta.
Objekt	<i>Ctrl-Enter</i>	Objektide register, Finants/Üldine moodul
		Määra Objekt, kui soovid aruandesse vaid teatud Objekti kandvaid Kandeid. Kui sisestad mitu komadega eraldatud Objekti, kaasatakse ainult märgitud Objektide kombinatsiooni kandvad Kanded.
Algsaldo kp.		See kuupäev määrab, mis kuupäevast algsaldod arvutatakse. Vaikimisi sisestub määratud perioodi esimene kuupäev.
Allkonto koodi pikkus		Seda välja kasutatakse koos linnukesega 'Alamkontod kokku'. Lähemalt loe seda valikuruutu kirjeldavast lõigust.
Ainult grupid		Selle valikuga esitatakse aruandes ainult kontogruppide summad. Kontod grupeeritakse kontonumbrite esimeste numbrit alusel. Kui see valik ei ole märgitud, esitatakse iga konto saldo koos grupi saldodega.
Perioodi kanded		Selle valikuga esitatakse aruande lõpus kõik perioodi Kannete numbrid koos deebet- ja kreditsummadega.
Alamkontod kokku		See valik laiendab ülalkirjeldatud valikut 'Ainult grupid'. Aruandes esitatakse samade algusnumbritega kontogruppide saldod. Kattuvate algusnumbrite arv sisestatakse väljale 'Allkonto koodi pikkus'. Kui sellele väljale on sisestatud nt '2' grupeeritakse kontod 1510, 1511 ja 1580. Samuti näidatakse vaid esinumbri '1' grupi saldo.
Ära trüki gruppe		Vaikimisi esitatakse aruandes iga konto saldo koos grupi saldoga (sama algusnumbriga kontode saldode summa). Kui Sa ei soovi aruandesse grupi saldosisid, märgi see valik.

- Päiseta** Märki see valik, kui soovid trükkida aruande ilma päiseta.
- Väärtused** Kui kasutad topeltvaluutade süsteemi, saad väärtused aruandesse tellida ühes kahest Baasvaluutast. Kui Sinu maa on EMU liige, pead Finantsi aruandeid esitama kas oma kohalikus Valuutas või Eurodes.
- Kui Sa ei kasuta topeltvaluutade süsteemi, märki valik Baasvaluuta 1, et aruanne esitataks kohalikus Valuutas.

Kaasaarvatud simulatsioonid

Märki üks neist valikutest, kui soovid Simulatsioone aruandesse kaasata. Kui valid 'Kõik', ei kaasata simulatsiooniridu Seisundiga 'Ära kasuta' või 'Üle kantud'.

- Vali** Aruande tellimisel on kaks valikut—

Standard Selle valikuga näidatakse ainult standardkontosid.

Grupi kontodega

Seda valikut kasutatakse Portugalis. Aruandes esitatakse hierarhilised pealkirjad koos summadega, mis määratakse valikuga 'Grupi konto' Konto kaardil. Selle linnukese kohta loe lähemalt Kontode registrit käsitlevast juhendi osast Üldise mooduli peatükis 1. raamatus.

Likviidsusprognosis

See aruanne on prognoos kõigist tegelikest ja tulevatest maksetest firmale ja firmast välja määratud perioodil. Prognoos põhineb Ostu- ja Müügiarvete Tasumistähtaegadel. Samuti arvestatakse Simulatsioone, mis puudutavad Kassa- ja Pangakontosid Tasumisviiside seadistusest. Sellised Simulatsioonid kajastavad tasumisi, mis ei peegeldu Ostu- ja Müügiarvete kontrollis ning võimaldavad seega täpsemat aruandlust. Simulatsioonidest saad alati koostada Kanded kasutades Spetsiaal-menüü vastavat käsklust. Kui kasutad ka Tshekkide moodulit, võid aruandesse kaasata ka tšekid ja oma tšekid.

Kui aruanne on ekraanil avatud, saad selles kasutada Hansa *drill-down* funktsiooni. Topeltklõps dokumendi numbril avab vastava Arve, Ostuarve või Simulatsiooni.

Topeltklõps real 'Likviidsusprognos' aruannete nimekirjas avab järgmise akna—

Määra likviidsusprognos

Periood 01.01.2001:31.12.2001

Esitus

Detailne
 Kokkuvõte

Ostuarved

Kõik
 Ainult sulgemata

Laekumised

Neto
 Kassaale
 X p. hiljem

Vali

Laekumisennustus
 Tasumisennustus
 Simulatsioonid
 Tshekid
 Oma tshekid

Tasumised

Neto
 Kassaale
 X p. hiljem

Lüh. nimed
 Täisarvud

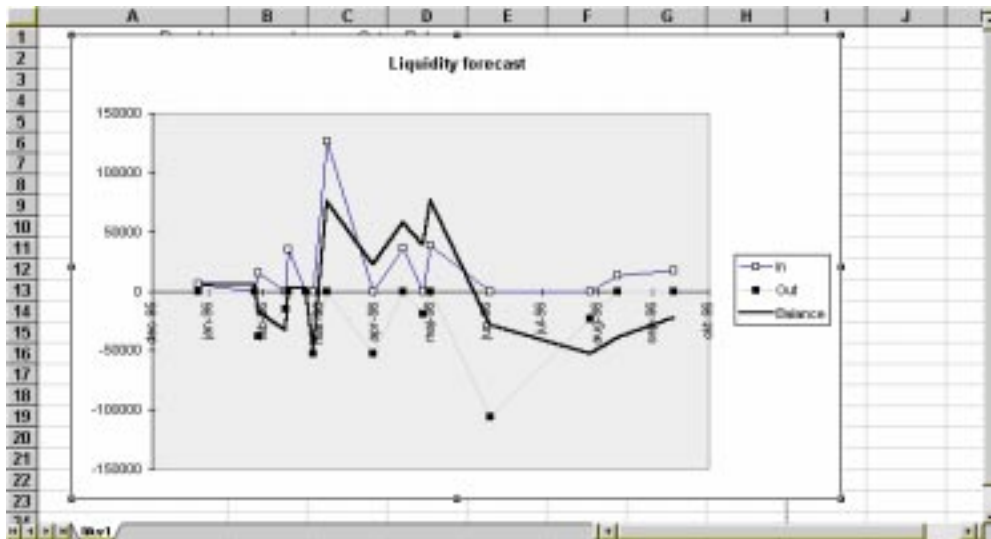
Periood	<i>Ctrl-Enter</i>	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul
		Sisesta aruande periood. Kui soovid aruannet vaid ühe päeva kohta, sisesta soovitud kuupäev. Hansa teisendab kuupäeva ise perioodi formaati. Vaikimisi sisestub esimene periood Aruannete perioodide seadistusest.
Esitus		Detailse valikuga esitatakse iga toiming eraldi, Kokkuvõttes aga iga päeva kohta üks kokkuvõttev rida.
Vali		Vaikimisi kaasatakse aruandesse ainult Ostu- ja Müügiarved ning Tasumisviisidel kasutatud kontosid puudutavad Simulatsioonid. Võid neid registreid valikuliselt aruandest välja jätta märkides vastavad read. Kui kasutad ka Tshekkide moodulit, võid aruandesse kaasata ka Tshekid ja Oma tshekid.
Ostuarved		Võid aruandest välja jätta Suletud Ostuarved, millele ei saa Tasumisi registreerida.

Laekumised/Tasumised

Tee valikud vastavalt, millal arvad Laekumised ja Tasumised toimuvat.

- Neto** Selle valikuga eeldatakse, et Arved laekuvad tähtaegselt.
- Kassaale** Selle valikuga eeldatakse, et Arved, millele kehtib kassaale soodustus, laekuvad kassaale tähtaja piires.
- X päeva hiljem** Siin saad märkida päevade arvu, mille võrra arvad Arveid tähtjast hiljem laekuvat.

See aruanne on väga praktiline firma likviidsuse prognoosimisel. Nagu kõiki Hansa aruandeid, saad ka selle aruande tekstifailina salvestada. Impordi saadud andmed Excelisse ning koosta firma prognoosi kohta ülevaatlik graafik.

Objekt/Kogus

Selles aruandes esitatakse detailne ülevaade Objekti kasutusest valitud perioodil. Aruandes näidatakse Objekti järgi järjestatuna iga Objekti/Konto saldod perioodil. Võrdluseks tuuakse ka Eelarvete ja Eelarveparanduste summad.

Periood	<i>Ctrl-Enter</i>	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul
		Sisesta aruande periood eraldades kuupäevad kooloniga.
Objekt	<i>Ctrl-Enter</i>	Objektide register, Finants/Üldine moodul
	Vahemik	Alfabeetiline
		Sisesta Objekti kood, kui soovid aruannet vaid teatud Objekti kohta.
Objektitüüp	<i>Ctrl-Enter</i>	Objektitüüpide seadistus, Finants
		Sisesta Objektitüüp, kui soovid aruannet teatud tüüpi Objektide kohta.
Objektigrupi pikkus		Seda välja kasutatakse koos valikuga 'Näita grupi allkontosid'. Palun loe selle valiku kohta edaspidi.

Allkontod Aruandesse saad tellida sarnaste algussümbolitega kontode või Objektide gruppide kohta grupisummad. Märki soovitud valik.

Ära näita Märki see valik, kui Sa ei soovi grupisummasid näha.

Näita allkontosid Märki see valik, kui soovid aruandes näha kontogruppide saldosisid grupeerituna vastavalt kontokoodide esisümbolitele.

Nt kontode kohta, mille kood algab sümbolitega '1' esitatakse iga konto saldo eraldi ning ka nende saldode summa (kuna nad kõik algavad sama sümboliga '1'). Saldod esitatakse Objekti kohta.

Näita grupi allkontosid

Märki see valik, kui soovid aruandes näha Objektigruppide saldosisid, grupeerituna vastavalt objektikoodide esitähedele. Määra sarnaste esitähedede arv väljal 'Objektigrupi pikkus'.

Nt kui oled Objektigrupi pikkuseks märkinud 2, esitatakse Objektid 010, 011, 012 jne igaüks omaette ja ka ühise grupina, kuna neil kõigil on samad algussümbolid '01').

Selle valikuga grupeeritakse ka kontod, mida kirjeldasime eespool valiku 'Näita allkontosid' juures.

Väärtused Kui kasutad topeltvaluutade süsteemi, saad väärtused aruandesse tellida ühes kahest Baasvaluutast. Kui Sinu maa on EMU liige, pead Finantsi aruandeid esitama kas oma kohalikus Valuutas või Eurodes.

Kui Sa ei kasuta topeltvaluutade süsteemi, märki valik Baasvaluuta 1, et aruanne esitataks kohalikus Valuutas.

Uus leht igale objektile

Märki see valik, kui soovid, et iga Objekt esitataks eraldi lehel. See valik kehtib ainult aruande välja trükkimisel.

Objekti tulemus

Selles aruandes näed valitud Objektide kasumit/kahjumit. Võimalik on võrrelda eelmist kuud, kvartalit või aastat.

Periood	<i>Ctrl-Enter</i>	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul Sisesta aruande periood eraldades kuupäevad kooloniga.
Kontod	<i>Ctrl-Enter</i>	Kontode register, Finants/Üldine moodul Vahemik Alfabeetiline Vali konto või kontode vahemik või jäta väli tühjaks, kui soovid aruannet kõigi kontode kohta.
Objekt	<i>Ctrl-Enter</i>	Objektide register, Finants/Üldine moodul Vahemik Alfabeetiline Sisesta Objekti kood, kui soovid aruannet vaid teatud Objekti kohta.
Objektitüüp	<i>Ctrl-Enter</i>	Objektitüüpide seadistus, Finants Sisesta Objektitüüp, kui soovid aruannet teatud tüüpi Objektide kohta.

Võrreldav periood *Ctrl-Enter*Aruannete perioodide seadistus,
Üldine moodul

Kui soovid aruandes näha võrdlust mingi muu perioodiga, sisesta see periood siia. Vaikimisi sisestub aruandeperioodist aasta võrra varasem periood. Samuti peab olemärgitud valik 'Võrr. periood' allpool.

Kaasaarvatud simulatsioonid

Märgi see valik, kui soovid aruandesse kaasata ka simulatsioonkanded. Simulatsiooniridu Seisundiga 'Ära kasuta' või 'Üle kantud' ei kaasata.

Perioodi kanded Selle valikuga esitatakse aruande lõpus kõik perioodi Kannete numbrid koos deebet- ja kreditsummadega. Esitatakse kõik Kanded sõltumata Objekti kasutusest.

Ainult saldoga Aruandes esitatakse ainult perioodil kasutatud Objektid.

Võrreldav periood

Kui soovid aruandes näha võrdlust mingi muu perioodiga, märgi see valik ja määra võrreldav periood ülaltoodud väljal.

Väärtused Kui kasutad topeltvaluutade süsteemi, saad väärtused aruandesse tellida tihes kahest Baasvaluutast. Kui Sinu maa on EMU liige, pead Finantsi aruandeid esitama kas oma kohalikus Valuutas või Eurodes.

Kui Sa ei kasuta topeltvaluutade süsteemi, märgi valik Baasvaluuta 1, et aruanne esitataks kohalikus Valuutas.

Paranduste leht

Paranduste lehel esitatakse määratud perioodi Kanded, mida on parandatud (kasutades Parandusmärki) või muudetud (kasutades Muutusmärki). Selle aruande kirjeldust muuta ei saa.

Topeltklõps real 'Paranduste leht' aruannete nimekirjas avab järgmise akna—

Periood	Ctrl-Enter	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul
		Sisesta aruande periood nagu tavaliselt. Kui soovid aruannet ühe päeva kohta, sisesta soovitud kuupäev. Hansa teisendab selle ise perioodi formaati. Vaikimisi pakutakse esimest perioodi Aruannete perioodide seadistusest.
Reg. kp.-st		See on Kande registreerimise kuupäev, mitte Operatsioonikuupäev.
Kõik kanded		Vaikimisi kaasatakse sellesse aruandesse ainult parandatud Kanded. Kui soovid näha kõiki Kandeid, märgi see valik.

Osuta [OK].

Pearaamat

Pearaamat on kokkuvõte kõigist finantskannetest järjestatuna numbrite ja operatsioonikuupäevade järgi. Selle aruande kirjeldust ei saa muuta.

Kui aruanne on ekraanil avatud, saad selles kasutada Hansa *drill-down* funktsiooni. Topeltklõps kandenumbril avab vastava Kande.

Topeltklõps real 'Pearaamat' aruannete nimekirjas avab järgmise akna—

Periood	<i>Ctrl-Enter</i>	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul
		Sisesta aruande periood. Kui soovid aruannet vaid ühe päeva kohta, sisesta soovitud kuupäev. Hansa teisendab kuupäeva ise perioodi formaati. Vaikimisi sisestub esimene periood Aruannete perioodide seadistusest.
Konto	<i>Ctrl-Enter</i>	Kontode register, Finants/Üldine moodul
	Vahemik	Alfabeetiline
		Telli aruanne ühe või mitme konto kohta.
Objekt	<i>Ctrl-Enter</i>	Objektide register, Finants/Üldine moodul
		Kui soovid aruannet teatud Objekti kandvate Kannete kohta, sisesta siia Objekt. Kui Objekti ei ole määratud, kaasatakse kõik Kanded. Kui sisestad mitu komadega eraldatud Objekti, kaasatakse ainult sellised Kanded, mis kannavad näidatud Objektide kombinatsiooni.
Objektitüüp	<i>Ctrl-Enter</i>	Objektitüüpide seadistus, Finants
		Sisesta Objektitüübi kood, kui soovid aruannet teatud tüüpi Objekti kandvate Kannete kohta.
Kaasaarvatud määramata		Märgi see valik, kui soovid iga konto kohta näha teatud tüüpi Objekti kandvaid Kandeid ning ka kõiki teisi Kandeid. Sellisel juhul peab olema märgitud ka valik 'Näita objekti', et saaksid teatud tüüpi Objekti kandvad Kanded teistest eristada.
Ainult tekstiga		Aruandesse saad tellida vaid teatud seletavat teksti kandvad Kanded (tekst Kande päises). Sisestades siia nt mingi kliendikoodi, kaasatakse aruandesse vaid selle Kliendi või samasuguse koodiga Hankija Kanded. Sa ei pea sisestama kogu Seletuse teksti: sisestades nt "1003", leiab Hansa Kande tekstiga "1003 Smith&Co Bicycles Ltd, USD 1:13.56".
KM kood		Sisesta KM kood, kui soovid aruannet vaid teatud KM koodi kandvate Kannete kohta.

Keel	<i>Ctrl-Enter</i>	Keelte seadistus, Üldine moodul
		Pearaamatu aruannet saad tellida erinevates Keeltes: sisesta Keele kood. Iga konto nimetus vastavas Keeles võetakse Konto kaardi 2. osalt.
Valuuta	<i>Ctrl-Enter</i>	Valuutade register, Üldine moodul
		Kui siia on märgitud Valuuta, kaasatakse aruandesse vaid märgitud Valuutat kandvad kanderead. Summad võetakse Kande C osalt: need esitatakse valitud Valuutas. Kui Valuutat ei ole määratud, võetakse aruandesse kõik kanderead summadega väljadelt Baas 1/Baas 2 Deebet või Kredid Kande osal A (vali, kumba Baasvaluutat kasutatakse).
Ainult kasutatud		Märgi see valik, kui Sa ei soovi aruandesse kontosid, mida ei ole valitud perioodil kasutatud. Kontosid, mida ei ole kasutatud, kuid millel on eelmistest perioodidest algsaldo, näidatakse siiski
Näita viiteid		Vaikimisi esitatakse aruandes iga Kande Seletus. Märgi see valik, kui soovid näha ka Viiteid.
Koos parandustega		Märgi see valik, kui soovid näha ka Kannetele tehtud parandusi.
Summeeri KM koodid		Märgi see valik, kui soovid aruande lõpus näha iga KM koodi kohta deebet- ja kreditsummat kokku.
Perioodi kanded		Selle valikuga esitatakse aruande lõpus kõik valitud perioodi Kanded koos deebet- ja kreditsummadega.
Kanded ilma koodideta		Kandnumbrid esitatakse aruandes tavaliselt koos prefiksiga nagu ka aknas 'Kanded: Sirvi'. Kui Sa ei soovi, et aruandes neid prefikseid näidataks, märgi antud valik.
Ainult saldod		Märgi see valik, kui soovid iga konto kohta näidata vaid saldo, mitte üksikuid Kandeid.

Korrespondeeruvad kontod

Märgi see valik, kui soovid iga Kande puhul näha korrespondeeruvaid kontosid. Objekti asemel näidatakse korrespondeeruvad kontod.

Näita objekti Märgi see valik, kui soovid aruandes näha Kannetel kasutatud Objekte.

Näita valuutasid Märgi see valik, kui soovid valuutakannete summasid näha nii Valuutas kui kohalikus vääringus.

Võrreldud Telli aruandesse ainult võrreldud Kanded.

Võrdlemata Telli aruandesse ainult võrdlemata Kanded.

Väärtused Kui kasutad topeltvaluutade süsteemi, saad väärtused aruandesse tellida ühes kahest Baasvaluutast. Kui Sinu maa on EMU liige, pead Finantsi aruandeid esitama kas oma kohalikus Valuutas või Eurodes.

Kui Sa ei kasuta topeltvaluutade süsteemi, märgi valik Baasvaluuta 1, et aruanne esitataks kohalikus Valuutas.

Kui Valuuta väljal on määratud Valuuta, esitatakse summad aruandes selles Valuutas.

Pikad tekstid Pikkade tekstide välja trükkimisel on kolm võimalust. Ekraanil esitatakse tekstid ühe pika reana.

Kui kasutad välja trükkimisel *landscape* leheasetust, saad tekstide jaoks ruumi juurde.

Pika reana Kogu tekst trükitakse täies pikkuses ühele reale. Kui järgmise tulba numbrid tekstile ette jäävad, viiakse need uuele reale.

Lühikeste ridadena

Tekst trükitakse kogu pikkuses välja jagades seda vajadusel mitmele reale.

Lühikese reana Teksti trükitakse välja niipalju, kui ühele reale tulba laiuselt mahub.

Kaasaarvatud simulatsioonid

Märgi üks neist valikutest, kui soovid Simulatsioone aruandesse kaasata. Valikuga 'Kõik' ei kaasata ridu Seisundiga 'Ära kasuta' või 'Üle kantud'.

Osuta [OK] Pearaamatu väljastamiseks.

Päevaraamat

Päevaraamat on kokkuvõtte registreeritud Kandedest. Selle aruande kirjeldust ei saa muuta.

Aruandeid saad Hansast väljastada nii mitu korda kui soovid. Aruannete tellimisel ei ole limiite.

Vali 'Päevaraamat' aruannete nimekirjas. Avaneb aken 'Määra päevaraamat'—

Kanded

Vahemik

Numbriline

Kui soovid aruandesse tellida vaid teatud Kanded, nt tänased, määra see vahemik siin. Sisesta väiksem ja suurim kandnumber eraldades need kooloniga. Kui jäta selle välja tühjaks, esitatakse aruandes kõik valitud perioodi Kanded.

Kandenumbritele tuleb lisada ka vastavad prefiksids nagu neid näed aknas 'Kanded: Sirvi'.

Periood

Ctrl-Enter

Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul

Sisesta aruande periood.

Ainult KM koodiga

	<i>Ctrl-Enter</i>	KM koodide seadistus, Finants
		Võid aruandesse tellida ainult teatud KM koodi kandvad Kanded.
Päis		Anna aruandele päis. Kui see on määramata, on päiseks 'Päevaraamat'.
Nummerdamine		Mõnedes maades nõutakse, et Kanded oleksid ühises numbriseerias nende iseloomust sõltumata. Sel juhul sisesta siia selle numbriseeria esimene number ning märgi valik 'Kanded ilma koodideta' allpool. Igale Kandlele antakse number numbriseeriast tavalise kandenumbri asemel.
Käibe algsaldo		Kui sisestad siia mingi summa, lisatakse see kogukäibele aruande lõpus.
Keel	<i>Ctrl-Enter</i>	Keelte seadistus, Üldine moodul
		Päevaraamatut saad väljastada erinevates Keeltes: sisesta siia soovitud Keele kood. Iga konto nime jaoks leitakse vastav tõlge Konto kaardi 2. osalt
Järjestus		Aruande võid tellida järjestatuna kandenumbrite või Operatsioonikuupäevade järgi.
Väärtused		Kui kasutad topeltvaluutade süsteemi, saad väärtused aruandesse tellida ühes kahest Baasvaluutast. Kui Sinu maa on EMU liige, pead Finantsi aruandeid esitama kas oma kohalikus Valuutas või Eurodes. Kui Sa ei kasuta topeltvaluutade süsteemi, märgi valik Baasvaluuta 1, et aruanne esitataks kohalikus Valuutas.
Perioodi kanded		Selle valikuga esitatakse aruande lõpus kõik aruandes toodud Kanded koos deebet- ja kreditsummadega. Kui aruannet on piiritletud teatud Kannetega, esitatakse vaid need Kanded.
Ära näita kontonimetusi		Märgi see valik, kui Sa ei soovi iga kanderea kohta kontonimetusi näha.
Näita kontosid		Selle valikuga esitatakse aruande lõpus kõik aruandes toodud kontod koos deebet- ja kreditsummadega. Kui aruannet on piiritletud teatud Kannetega, näidatakse vaid aruandes esitatud Kannetel kasutatud kontod.

Näita KM koode Selle valikuga esitatakse aruande lõpus kõik aruandes toodud Kanneltel kasutatud KM koodid koos deebet- ja kreditsummadega. Kui aruannet on piiritletud teatud Kanneltega, näidatakse vaid nendel Kanneltel kasutatud KM koodid.

Ära näita ridade KM koode

Kui kandereale on määratud KM kood, näidatakse seda tavaliselt ka aruandes. Kui Sa seda ei soovi, märgi antud valik.

Ära näita reg. kuupäeva

Aruandes näidatakse tavaliselt nii Kande Operatsioonikuupäev (Kande päisest) kui ka Kande registreerimise kuupäev (kuupäev, mil Kanne Hansasse sisestati). Kui Sa ei soovi aruandes Kande registreerimiskuupäeva näha, märgi antud valik.

Kanded ilma koodideta

Kandenumbrid esitatakse aruandes tavaliselt koos vastavate prefiksiga nagu neid näed aknas 'Kanded: Sirvi'. Kui Sa ei soovi aruandes prefikseid näha, märgi antud valik.

Kui see valik on märgitud ning väljale 'Nummerdamine' on sisestatud ühise numbriseeria algusnumber, antakse igale Kandlele number sellest seeriast tavalise kandenumbriga asemel.

Osuta [OK] Päevaraamatu väljastamiseks.

Päeva saldod

Selles aruandes esitatakse kasutatud kontode igapäevased deebet-, kredit- ja üldised saldod.

Periood	<i>Ctrl-Enter</i>	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul
		Sisesta aruande periood. Kui soovid teatud päeva saldosisid, sisesta kuupäev.
		Kui sisestad pikema perioodi kui üks päev, näidatakse iga konto kohta nende päevade saldod, mil seda kontot kasutati.
Konto	<i>Ctrl-Enter</i>	Kontode register, Finants/Üldine moodul
	Vahemik	Alfabeetiline
		Sisesta konto või kontode vahemik, mille saldosisid soovid näha.
Saldod objekti kohta		
	<i>Ctrl-Enter</i>	Objektide register, Finants/Üldine moodul
		Kui soovid näha konto saldod Objekti kohta, määra see Objekt siin. Kui sisestad mitu komadega eraldatud Objekti, esitatakse kõiki neid Objekte kandvate Kannete põhjal kontosalldode summa.

Näita perioodi kandeid

Kui see valik on märgitud, tuuakse aruande lõpus välja kõik määratud perioodi Kanned numbrid koos deebet- ja kreditsummadega.

Väärtused

Kui kasutate topeltvaluutade süsteemi, saate väärtused aruandesse tellida ühes kahest Baasvaluutast. Kui Sinu maa on EMU liige, pead Finantsi aruandeid esitama kas oma kohalikus Valuutas või Eurodes.

Kui Sa ei kasuta topeltvaluutade süsteemi, märgi valik Baasvaluuta 1, et aruanne esitataks kohalikus Valuutas.

Saldoaruanne

Saldoaruandes näed üksikute kontode saldosisid. Enamasti kasutatakse seda aruannet võrdluseks. Saldoaruande kirjeldust ei saa muuta, kuid saad määrata, millised Kanded kaasatakse.

Kui aruanne on ekraanil avatud, saad selles kasutada Hansa *drill-down* funktsiooni. Topeltklõps kontonumbril avab vastava konto pearaamatu määratud perioodil. Pearaamatus saad omakorda avada üksikuid Kandeid.

Kõigi kolme tulba summad aruandes peavad olema nullid, mis näitab, et deebet- ja kreditsummad on võrdsed. Kui see nii ei ole, võib mõnes Kandes olla viga, mis tuleb koheselt parandada. Vali 'Saldoaruanne' aruannete nimekirjas. Avaneb aken 'Määra saldoaruanne' –

Periood	<i>Ctrl-Enter</i>	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul Sisesta periood, mille kohta Saldoaruannet soovid. Vaikimisi sisestub esimene periood Aruannete perioodide seadistusest.
Kontod	<i>Ctrl-Enter</i>	Kontode register, Finants/Üldine moodul Vahemik Alfabeetiline Telli aruanne ühe konto või kontode vahemiku kohta.
Objekt	<i>Ctrl-Enter</i>	Objektide register, Finants/Üldine moodul Telli aruanne teatud Objekti kohta.
KM kood	<i>Ctrl-Enter</i>	KM koodide seadistus, Finants Sisesta KM kood, kui soovid aruannet teatud KM koodi kandvate Kannete kohta.
Valuuta	<i>Ctrl-Enter</i>	Valuutade register, Üldine moodul Kui siia on sisestatud Valuuta, arvutatakse Saldoaruanne ainult nende kanderidade põhjal, mille C osal on märgitud see Valuuta. Kuna see väli tähistab välisvaluutat, on tulemuseks tühi aruanne, kui sisestad siia Baasvaluuta 1 või 2. Aruandes esitavad summad võetakse kanderidade C osalt: st. need on määratud Valuutas. Kui see väli on tühi, kaasatakse aruandesse kõik kanderead summadega väljadelt Baas 1 või Baas 2 Deebet või Krediid Kande osal A (vali kummas Baasvaluutas väärsused esitatakse)

Kaasaarvatud simulatsioonid

Märgi see valik, kui soovid aruandesse kaasata ka simulatsioonikanded. Simulatsiooniridu Seisundiga 'Ära kasuta' või 'Üle kantud' ei kaasata.

Ainult kasutatud kontod

Selle valikuga esitatakse ainult perioodi Kanneltel kasutatud kontod või kontod, mida ei ole määratud perioodil kasutatud, kuid millel on algsaldo eelmisest perioodist.

- Perioodi kanded** Selle valikuga esitatakse aruande lõpus kõik valitud perioodi Kanded koos deebet- ja kreditsummadega.
- Esitatakse kõik Kanded sõltumata aruande tellimisel tehtud piirangutest.
- Summad valuutas**
- Selle valikuga esitatakse aruande lõpus kõigi kasutatud Valuutade summad kokku.
- Kaasaarvatud käibed**
- Aruande standardversioonis on kolm tulpa, milles näed iga konto algsaldot, netomuutust perioodil ning lõppsaldot. Märki see valik, kui soovid aruandesse kaht lisatulpa, milles näed ka iga konto deebet- ja kreditikirjete kogusummasid.
- Ainult kontod** Aruande standardversioonis esitatakse summad kontogruppide kohta. Kontod grupeeritakse vastavalt koodide esisümbolitele. Nt kontode puhul, mis langevad vahemikku 3011-3014, esitatakse saldod nii iga üksiku konto kohta kui ka kõigi nende kontode kohta kokku (kuna nad kõik algavad numbriga '3').
- Märki antud valik, kui Sa ei soovi näha aruandes kontogruppide saldosisid.
- Väärtused** Kui kasutad topeltvaluutade süsteemi, saad väärtused aruandesse tellida ühes kahest Baasvaluutast. Kui Sinu maa on EMU liige, pead Finantsi aruandeid esitama kas oma kohalikus Valuutas või Eurodes.
- Kui Sa ei kasuta topeltvaluutade süsteemi, märki valik Baasvaluuta 1, et aruanne esitataks kohalikus Valuutas.
- Kui Valuuta väljal on määratud Valuuta, esitatakse summad aruandes selles Valuutas.

Impordid

Importide funktsioon võimaldab importida andmeid Hansa muudest Ettevõtetest või andmebaasidest eksporditud tekstifailidest või muudest tabeltöötlusprogrammidest. Vali 'Impordid' File-menüüst.

Avaneb aken võimalike Impordifunktsioonidega. Finantsis on neid kaks: tee soovitud real hiirega topeltklõps. Avaneb 'Open' aken, milles saad määrata imporditava faili. Osuta [Open] ja import käivitub.

Kanded ridadena

Selle funktsiooniga saad importida kanderidu tekstifailidest, mis on samas formaadis nagu Hansast eksporditavad kanderead. Vt allpool.

SIE (Rootsi stand. eksp./imp.)

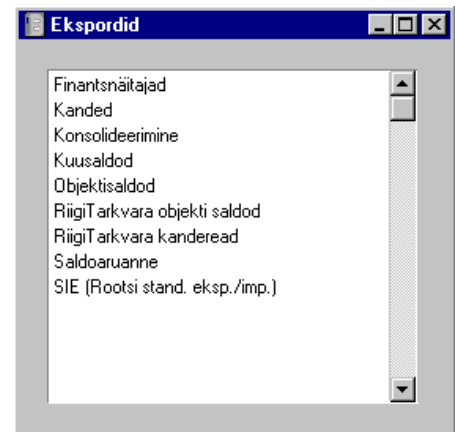
Seda funktsiooni kasutatakse Rootsis muudest süsteemidest standardformaadis raamatupidamisandmete importimiseks. Lähemalt küsi palun oma Hansa esindajalt.

Ekspordid

Ekspordi funktsioon võimaldab teatud informatsiooni andmebaasist tekstifailidesse eksportida, mida saad teksti- ning tabelitöötlusprogrammidega edasiseks analüüsiks avada ning töödelda või kujundusprogrammidega trükkis avaldamiseks ümber kujundada. Samuti on tekstifaile võimalik importida teistesse Hansa andmebaasidesse või Ettevõtetesse kasutades impordifunktsiooni Üldises moodulis. Ka aruandeid on võimalik faili salvestada, seega on enamus Hansas sisalduvast informatsioonist muudes programmides kasutatav tekstifaili kaudu.

Vali 'Ekspordid' File-menüüst või ava kaust [Ekspordid] Põhiaknas.

Avaneb alltoodud aken, milles näed Finants-mooduli võimalikke ekspordifunktsioone. Vali soovitud funktsioon tehes sellel hiirega topeltklõpsu. Avaneb määramisaken, milles saad määrata eksportifaili sisu. Osuta [OK] ning avaneb 'Save as' aken, milles saad failile nime anda ja valida, kuhu fail salvestatakse.

Finantsnäitajad

Finantsnäitajad on erinevad arvutatud väärtused, mida kasutatakse ettevõtte seisu hindamiseks. Finantsnäitajad arvutatakse kasutades vastavaid valemeid kontosaldode ja mitmesuguste konstantide põhjal. Tavalisimad finantsnäitajad on käive, müügikate jms.

Finantsnäitajad on vabalt kirjeldatavad Aruannete Spetsiaal-menüü kaudu. Lähemalt loe palun Finantsnäitajate aruannet käsitlevast lõigust eespool.

Eksportida saad Finantsnäitajaid kas kogu aasta või teatud perioodi kohta.

Ava Eksportide nimekiri ja tee topeltklõps real 'Finantsnäitajad'. Avaneb aken 'Määra finantsnäitajate eksport' —

Periood *Ctrl-Enter* Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul

Sisesta periood, mille kohta soovid Finantsnäitajaid eksportida. Vaikimisi pakutakse esimest perioodi Aruannete perioodide seadistusest.

Objekt *Ctrl-Enter* Objektide register, Finants/Üldine moodul

Määra Objekt, kui soovid Finantsnäitajaid arvutada vaid teatud Objekti kandvate Kannete põhjal. Kui Objekti väli on tühi, kaasatakse arvutustesse kõik Kanded.

Kaasaarvatud simulatsioonid

Märgi see valik, kui soovid aruandesse kaasata ka simulatsioonikanded. Simulatsiooniridu Seisundiga 'Ära kasuta' või 'Üle kantud' ei kaasata.

Veerg kuu kohta Märgi see valik, kui soovid, et perioodi iga kuu esitataks failis omaette veerus.

Vali Määra nende valikutega, kas eksportfaili kaasatakse kõik või ainult teatud Finantsnäitajad.

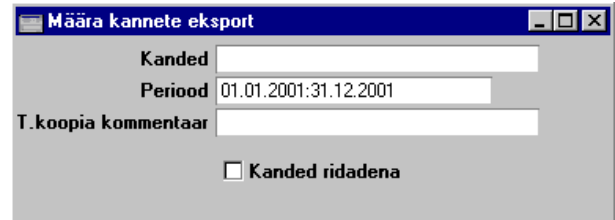
Osuta [OK] ekspordi käivitamiseks. Avaneb dialoogiaken, milles saad eksporditava failile nime anda ning määrata, kuhu see salvestatakse.

Anna failile nimi. Osuta [Save] või vajuta *Enterit*.

Ekraanil näed ekspordi kulgemist. Ekspordi saad alati katkestada vajutades *Esc*-klahvi (Windows) või -Punkt (Macintosh).

Kanded

Selle funktsiooniga saad eksportida faili valitud Kanded. Vali 'Kanded' ekspordide nimekirjas. Avaneb aken 'Määra kannete eksport' —

Kanded

Sisesta Kannete vahemik, mida soovid eksportida. Kande number peab sisaldama ka vastavat prefiksiti nagu seda näed aknas 'Kanded: Sirvi'.

Periood

Ctrl-Enter Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul

Sisesta periood, mille Kandeid soovid eksportida.

Tekstikoopia kommentaar

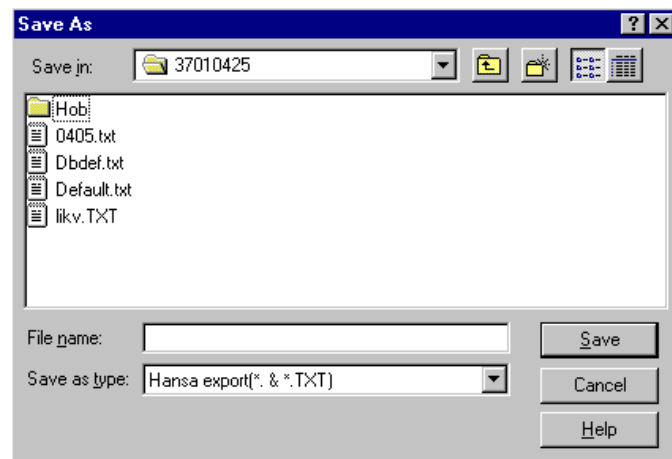
Sellele väljale saad sisestada failile kommentaari (lubatud on kuni 40 tähemärki). Seda kirjeldust näed imporditavate failide nimekirjas.

Kanded ridadena

Kasuta seda ekspordifunktsiooni, kui soovid eksportida Kanded hiljem Hansa andmebaasi importida.

Tavaliselt ekspordib Hansa Kanded andmekaartidena, mis koosnevad päisest ning erinevatest deebet- ja krediidikirjetest. Ridadena eksportimisel kasutatakse teistsugust ekspordiformaati, mille puhul päiseinfo eksporditakse koos iga kandereaga. Selline formaat on mugavam, kui kandeinfot kasutatakse väliseks analüüsiks.

Osuta [OK] ekspordi käivitamiseks. Avaneb dialoogiaken, milles saad eksporditava failile nime anda ning määrata, kuhu see salvestatakse —

Anna failile nimi. Osuta [Save] või vajuta *Enterit*.

Kuusaldod

Selle käsklusega saad eksportida firma igakuised saldod - kõigi või valitud kontode kohta. Saadud faili saad edasi töödelda enamuse teksti- ja tabeltöötlusprogrammidega. Eksportidele saad määrata perioodi, valida kontod ja Objektid.

Ava Eksportide nimekiri ja tee topeltklõps real 'Kuusaldod'. Avaneb aken 'Määra kuusaldode eksport' —

Periood

Ctrl-Enter

Aruannete perioodide seadistus,
Üldine moodul

Sisesta periood, mille kohta soovid saldosis eksportida. Eksportifailis luuakse perioodi iga kuu kohta omaette veerg.

Kontod	<i>Ctrl-Enter</i>	Kontode register, Finants/Üldine moodul
	Vahemik	Alfabeetiline
		Täida see väli, kui soovid ekspordida vaid teatud kontode saldod.
Objekt	<i>Ctrl-Enter</i>	Objektide register, Finants/Üldine moodul
		Täida see väli, kui soovid ekspordida vaid teatud Objekti kuusaldod. Kui Objekti ei ole määratud, eksporditakse perioodi kõik saldod.

Kaasaarvatud simulatsioonid

Märgi see valik, kui soovid aruandesse kaasata ka simulatsioonkanded. Simulatsiooniridu Seisundiga 'Ära kasuta' või 'Üle kantud' ei kaasata.

Väärtused

Kui kasutad topeltvaluutade süsteemi, saad väärtused aruandesse tellida ühes kahest Baasvaluutast. Kui Sinu maa on EMU liige, pead Finantsi aruandeid esitama kas oma kohalikus Valuutas või Eurodes.

Kui Sa ei kasuta topeltvaluutade süsteemi, märgi valik Baasvaluuta 1, et aruanne esitataks kohalikus Valuutas.

Osuta [OK] ekspordi käivitamiseks. Avaneb dialoogiaken, milles saad eksporditavale failile nime anda ning määrata, kuhu see salvestatakse.

Anna failile nimi. Osuta [Save] või vajuta *Enterit*.

Ekraanil näed ekspordi kulgemist. Ekspordi saad alati katkestada vajutades *Esc*-klahvi (Windows) või -Punkt (Macintosh).

Objektisaldod

See eksport on sarnane Saldoaruande ekspordile, kuid siin jagatakse iga konto saldo Objektide viisi.

Periood	<i>Ctrl-Enter</i>	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul Sisesta periood, mille kohta eksporti soovid.
Kontod	<i>Ctrl-Enter</i>	Kontode register, Finants/Üldine moodul
	Vahemik	Alfabeetiline Täida see väli, kui soovid eksporti kaasata vaid teatud konto või kontode vahemiku.
Objekt	<i>Ctrl-Enter</i>	Objektide register, Finants/Üldine moodul
	Vahemik	Alfabeetiline Täida see väli, kui soovid eksportida vaid teatud Objekti saldod. Kui Objekti ei ole määratud, eksporditakse perioodi kõik saldod. Kui soovid iga konto kohta eksportida üldise saldo Objektidest sõltumata, kasuta Saldoaruande eksporti.

Kaasaarvatud simulatsioonid

Märgi see valik, kui soovid aruandesse kaasata ka simulatsioonkanded. Simulatsiooniridu Seisundiga 'Ära kasuta' või 'Üle kantud' ei kaasata.

Detailne Eksportfaali standardversioonis esitatakse nimekiri iga Konto/Objekti kombinatsiooni saldodest kontode järjekorras. Need on määratud perioodi saldod. Märgi

antud valik, kui soovid eksportfailis näha iga Konto/Objekti kombinatsiooni kohta järgmist lisainformatsiooni: eelmiste aastate algsaldo, deebet- ja krediidikirjete kogusummad ning üldist kogusummat (algsaldo pluss perioodi saldo).

Väärtused

Kui kasutad topeltvaluutade süsteemi, saad väärtused aruandesse tellida ühes kahest Baasvaluutast. Kui Sinu maa on EMU liige, pead Finantsi aruandeid esitama kas oma kohalikus Valuutas või Eurodes.

Kui Sa ei kasuta topeltvaluutade süsteemi, märgi valik Baasvaluuta 1, et aruanne esitataks kohalikus Valuutas.

Saldoaruanne

Saldoaruanne on kombinatsioon Bilansist ja Kasumiaruandest, milles näed kontode saldosisid, kuid mitte deebet- ja kreditsummasid. Saldoaruande võid eksportida kogu aasta või valitud perioodi kohta. Saadud tekstifaili saad edasiseks töötlemiseks muude programmidega avada.

Vali 'Saldoaruanne' eksportide nimekirjast. Avaneb aken 'Määra saldoaruande eksport' —

Periood

Ctrl-Enter

Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul

Sisesta periood, mille kohta eksporti soovid.

Objekt

Ctrl-Enter

Objektide register, Finants/Üldine moodul

Täida see väli, kui soovid eksportida vaid teatud Objekti saldod. Kui Objekti ei ole määratud, eksporditakse perioodi kõik saldod. Kui soovid iga konto kohta

eksportida saldod Objektide viisi, kasuta Objektisaldode eksporti.

Kaasaarvatud simulatsioonid

Märgi see valik, kui soovid aruandesse kaasata ka simulatsioonkanded. Simulatsiooniridu Seisundiga 'Ära kasuta' või 'Üle kantud' ei kaasata.

Väärtused

Kui kasutate topeltvaluutade süsteemi, saad väärtused aruandesse tellida ühes kahest Baasvaluutast. Kui Sinu maa on EMU liige, pead Finantsi aruandeid esitama kas oma kohalikus Valuutas või Eurodes.

Kui Sa ei kasuta topeltvaluutade süsteemi, märgi valik Baasvaluuta 1, et aruanne esitataks kohalikus Valuutas.

Osuta [OK] ekspordi käivitamiseks. Avaneb dialoogiaken, milles saad eksporditavaile failile nime anda ning määrata, kuhu see salvestatakse.

Anna failile nimi. Osuta [Save] või vajuta *Enterit*.

Ekraanil näed ekspordi kulgemist. Ekspordi saad alati katkestada vajutades *Esc*-klahvi (Windows) või -Punkt (Macintosh).

Sule Ekspordide aken sulgemisruudust, kui eksport on valmis.

SIE (Rootsi stand. Eksp./imp.)

Seda funktsiooni kasutatakse Rootsis standardformaadis raamatupidamisandmete eksportimiseks muudesse süsteemidesse. Lähemalt küsi palun oma Hansa esindajalt.

